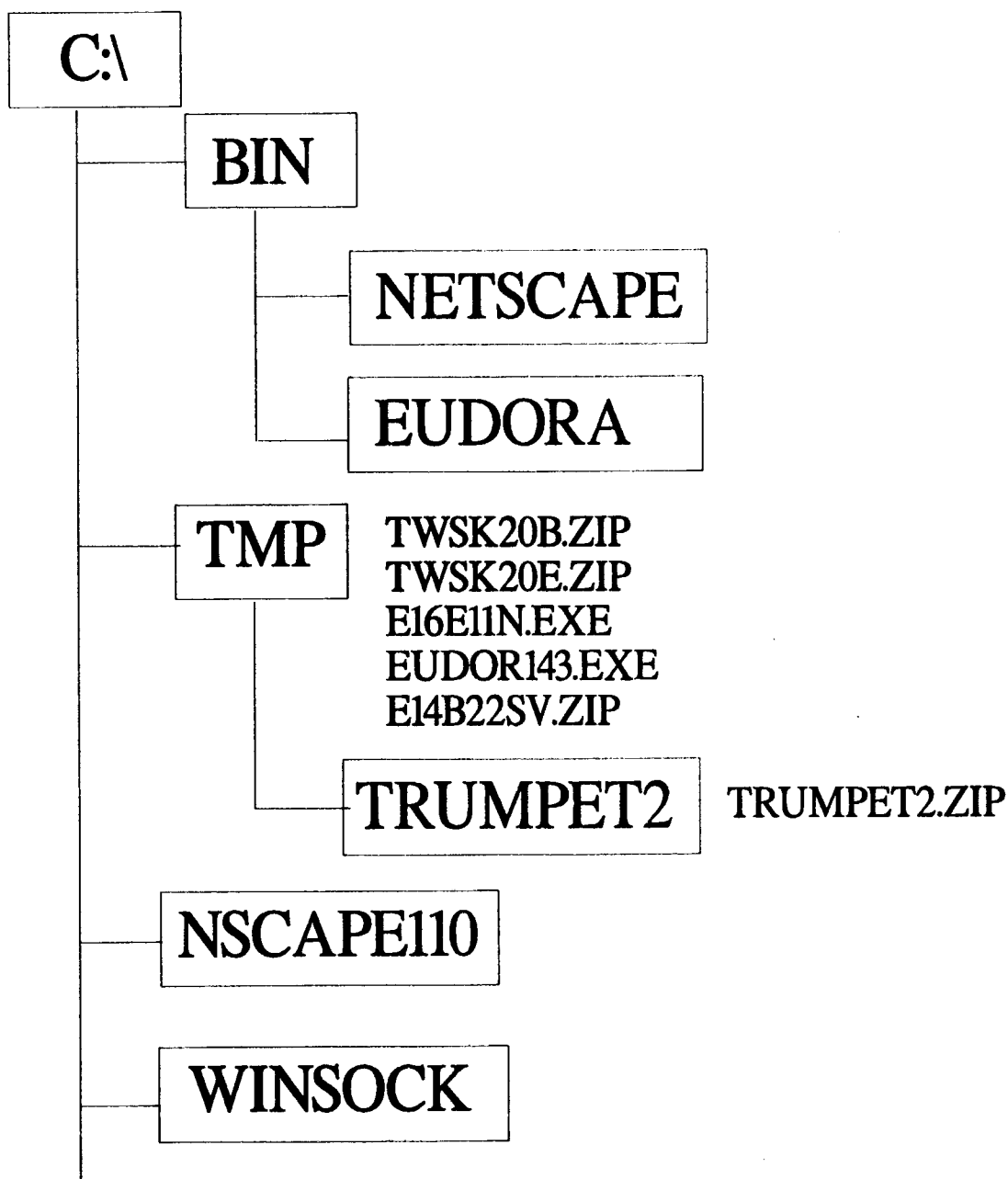

ABC BLADET

1995 nummer 2

ABC-klubbens medlemsblad för blandad information till både nytta och nöje

Att författa en artikel till ABC-bladet

ABC-bladet är medlemmarnas tidning, i den skriver idag ett fåtal men välkända personer om olika saker. Ämnena varierar men vi finner alla att det är med glädje vi ser fram emot att ABC-bladet dimper ned i brevlådan. Nu är det så att dessa kreativa personer är ju bara en liten liten del av alla de medlemmar som utför intressanta experiment eller har funderingar om datorer i allmänhet osv. Alltså, varför inte prova på att skriva en egen artikel? Ämnen finns det gott om, nedan följer några exempel på vad man kan skriva om:

- * Olika intressanta aspekter på datorer.
- * Intressanta experiment som man utfört med sin dator.
- * Följderna av ett beslut om datorisering.
- * Hur man får igång ett speciellt program och sedan använder det på bästa sätt, kanske lite om optimering och dylikt.
- * Kluriga små tips och genvägar.
- * Tips om hur man skall göra för att lösa problem med XXX, hur man undviker dessa problem i fortsättningen.
- * Virus, vad skall man göra för att skydda sig? när man fått in ett virus i datorn? vilka hjälpmedel för att ta bort virus finns det? vilket är bäst?
- * Varför man skall (inte skall) använda just ett speciellt program för att lösa problem av en viss typ, vilka fördelar resp. nackdelar som just det programmet har framför andra.
- * Man har hittat ett program som är utmärkt för en viss uppgift och vill dela med sig av sin entusiasm.
- * Man har varit med om en intressant upplevelse med anknytning till datorn.
- * Man har provat någon ny eller gammal manick på, i eller till sin dator.
- * Man har funderat på datorn och dess betydelse för människan och utvecklingen, är det verkligen bara positiva erfarenheter som datorn ger oss?
- * Man har du funderat lite på datorn och EG, skolan, kulturimperialismen, byråkratkapitalismen, skatteindrivningsproblematiken.
- * Man har du testat ett nytt spel som fler borde prova, hur är t ex de så populära spelen Myst, Under a killing moon, Doom, Doom2, Heretic, Descent, Kings Quest osv egentligen, är de värda sitt pris? vilket spel är bäst? varför? hur är handlingen? vilken typ av spel är de?
- * Man tycker att Linux är kanonbra, fler borde köra det.
- * Man har funderingar på hur ett framtida MSG-system borde se ut och den funktionalitet det ska innehålla.
- * Tips om bra WWW, World Wide Web, datorer att koppla upp sig mot.
- * Tips om bra hostar att hämta trevliga program ifrån med ftp.
- * Om man har något kul (helst udda) användnings-område för datorn, det torde väl kunna gälla ganska många, eller? (kanske med bilder?)
- * Man har provat något och vill visa på nyttan med det för oss andra.
- * Man har några kluriga gåtor för oss andra att försöka lösa, gärna med en lösning i följande nummer så att man får lite tid på sig att försöka lösa det.
- * Man kan kåsera om något vardagligt som kanske har dator-anknytning.
- * Recension av CD-skivor i allmänhet.
- * Har provat en bra backup-enhet (lär väl vara behov hos ganska många av oss, man måste ju ta backup nån gång iaf och då är det väl trevligt om det går någorlunda snabbt och smidigt).
- * Har själv just förstått XXX och vill förklara för oss andra.
- * Har provat OS/2 v3.0 och vill dela med sig av sin entusiasm.
- * Har provat Win95 (beta) och vill berätta om det, är detta framtidens operativsystem för nästan alla användare?
- * Löste ett problem med datorn och vill dela med sig av erfarenheten.
- * Har uppgraderat Windows NT till v3.5 och vill berätta om det, är det bra?
- * Vilka saker är det bra på? dåligt på? Skall man satsa på det?
- * Kör Solaris v2.3 / v2.4 och vill berätta varför det är bättre än SunOS.
- * Tips på bra program i programbanken.
- * Man vill dela med sig av erfarenheter av diverse hård- och mjukvara, ny eller gammal.
- * Man har just köpt en "häftig" dator och vill berätta om den, kanske något om vad man tänker ha den till, vilken utrustning den har m.m.
- * Intressanta upptäckter av ditten och datten i datorvärlden
- * Djupa funderingar om världens data-öden.
- * Hurdet fungerar på jobbet med datornäten, programmen, människorna.
- * Egna idéer och önskemål om hur datorvärlden i allmänhet och ABC-klubben i synnerhet borde vara beskaffad och fungera.
- * Uppslag till nya programmeringsobjekt (tänk på att LMSG hade sin upprinnelse i ett par artiklar om vad man önskade sig).
- ...

Det viktiga är att man kommer igång och skriver, inte att artikeln är perfekt stavad eller snyggt utskriven, sånt kan man alltid ordna till i efterhand. Nu tänker en del av er att det är ganska jobbigt att skriva en intressant artikel, men det behöver det faktiskt inte alls vara, är det något man är intresserad av så är det faktiskt riktigt roligt att kunna sprida sin kunskap eller entusiasm till andra medlemmar. Tänk på att det inte görs så mycket om inte alla delar ditt intresse eller entusiasm över det valda ämnet, vi är ju alla lite olika och det finns alltid medlemmar som uppskattar ditt alster.

En annan sak är att många av er kanske känner att ni inte kan tillräckligt om det ni vill skriva om för att författa en artikel, gör då så att ni efterforskar lite och sedan sätter er och skriver, då för ni ju faktiskt dubbel glädje av artikeln, dels lär ni er själva mer och dels får andra ta del av dessa kunskaper!

Kom ihåg att ABC-bladet blir vad medlemmarnas kreativa bidrag gör det till, alla bidragsgivare är mycket välkomna!

Med förhoppning om många nya skribenter,

<2397>

Johan Persson

ABC BLADET

Medlemsorgan för

ABC-klubben

Box 141 43

161 14 Bromma

ISSN 0349-3652

Redaktör o ansvarig utgivare

Ulf Sjöstrand

I redaktionskommitten

Claes Schibler o Sven Wickberg

ABC-klubbens postgirokonto

Medlemsavgifter: 15 33 36-3

Publikationer: 62 93 00-5

Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 17 25

"Prattelefon" till klubblokalen och kansliet.

Kansliet träffas säkrast tisdagskvällar

Telefax

08-80 15 22

Monitorer:

08-80 64 40

Gruppnummer för allt upp till 28 800

08-80 15 23

Gruppnummer till Monitorn

Tryck: Svenskt Tryck AB i en upplaga om 2300 ex

Lämnad till tryck den 1 juni 19954

Produktionsplan för 1995

nr	manus- stopp	annons- bokningsstopp	till tryckeriet	till medlemmen
954	14/8	21/8	4/9	w540
955	18/9	25/9	9/10	w545
956	23/10	30/10	13/11	w550

Denna produktionsplan är preliminär. Ändringar kan komma att ske under hösten.

Lösnummerpris 65 :-

Annonspriser

1/1-sida	185*260 mm	1750:-
1/2-sida	185*128 mm eller 90*260 mm	1050:-
1/3-sida	185* 85 mm eller 60*260 mm	700:-
1/4-sida	90*128 mm	650:-
1/6-sida	60*128 mm	450:-

Tillägg för begärd placering 15%

Radannonser för medlemmar utan särskild debitering

1995 nummer 2 innehåll

Omslag: Biblioteks/filstruktur om anvisningarna i artikeln Att kunna surfa på nätet

Att författa en artikel till ABC-bladet	Oms 2
av Johan Persson	
Redaktionssidan	1
Ledare	2
Att kunna surfa på nätet av Bo Kullmar	3
Hur jag blev internettd utan att egentligen har frågat av Gunnar Skoglund	6
Datorn på komposten av Sven Wickberg	7
Att köpa en dator av Bo Michaelsson	9
När jag skulle köpa dator ..av Claes Schibler	13
Om att stoppa Windows av Bill Leksén	14
Persondatorn förändrar Sverige av Sven Wickberg	15
Superdatorer av Thor-Björn Hansson/ Thomas Lundgren, FSDB	16
MSG	18
Möte	
Datakommunikation	
PCmjuk	
PChård	
DivData	
Programspråk	
MS-DOS	
Nät	
Jag har provat ... Bill Leksén	28
Grafikformat eller en röra utan lika ...av Mikael Lindberg	30
Marknaden med nya program under Windows, sammanställd av Anders Wedebrand	31
De bästa programmen i programbanken sammanställd av Johan Persson	32

ABC-klubbens styrelse för 1995

(enligt årsmötet 1995-03-18)

Ordförande:	Bo Kullmar
Vice ordförande:	Lars Strömberg
Ledamöter:	Henry Gessau
	Mats Lillnor
	Ulf Sjöstrand
	Jan Smith
	Per Sten
	Per Sturk
Suppleanter:	Kjell Breal
	Carl Kövamees
	Martin Lundberg
	Tom Sjöberg

Medlemsavgifter 1995

Enligt årsmötet den 18 mars 1995

seniorer	275 SEK/kalenderår
juniorer	150 SEK/kalenderår
Internet-avgift	500 SEK/helår, rullande månad
	300 SEK/halvår, rullande månad

Junior räknas man t o m det år man fyller 18 år. Ange därför personnumret när Du betalar in medlemsavgiften. Medlemskapet är personligt och avser fysisk person. Medlemskapet räknas per kalenderår och Du får automatiskt det löpande årets förmåner retroaktivt om Du inte markerar annat årtal på talongen när medlemsavgiften betalas in.

Ledare

I år har vi haft en sen vår. ABC-bladet nr 2 är också sen, men låt mig bara berätta ...

I detta nummer har vi en försmak av Internet i dess riktigt fartfyllda version i Bo Kullmars beskrivning om hur Du installerar den programvara som finns i programbanken i Alvik. Följer Du hans instruktioner får man det att fungera, det har vi många tacksamma inlägg i MSG som styrker. Många som har varit ute på Internet och upptäckt den växande världen...

Sen har vi två artiklar om medlemmar som skaffat ny/ytterligare en dator. Är det bara "folk i branschen" som råkar ut för, ja, åtminstone knepigheter? Vad händer med den vanlige/a nybörjaren?

Sven och Bill undersöker som vanligt den etisk/demokratiska respektive tekniska verkligheten genom sina behövliga artiklar.

Johan Persson har gjort en sammanställning av de bästa programmen i programbanken i Alvik. Det måste ju bli ett urval och i och därmed ett personligt val men hur många gånger har man inte själv funderat över var ligger nu den fil som jag söker. Detta underlättar sökandet genom att man har en redovisning av strukturen med exempel i programbanken. För mig själv, personligen, kommer detta att vara en stor hjälp.

Och sen detta MSG. Något som måste framhållas är det jättearbete som Lars Gjörling gör som huvudansvarig för utdragen av MSG. Överblicken, kontinuiteten och värderingen av de väsentliga diskussionslinjerna, allt detta som till synes inte tar någon tid, men som måste till, till allt detta har vi tillgången till Lars.

Det är väl ingen hemlighet att redaktionen skulle vilja ha

kontakt med andra medlemmar, gärna icke-storstad, som vill hjälpa till med att göra utdrag, för att vi skall få tackning även av andra möten. Hör av Er till Sven Wickberg eller Lars Gjörling, eller till Utdragamötet på MSG.

Det kan kanske vara speciellt intressant om medlemmar som inte kör modem mot MSG.

Av klubbens c:a 2000 medlemmar har omkring 7-800 kört modem mot klubben. Mycket av verksamheten speglar sig i MSG. Omsorgen om dessa dryga tusen medlemmar är grunden till att vi har med dessa utdrag. Dessutom får vi höra att även de som kör via modem har hjälp av dessa utdrag, när man inte för sjunde gången skall upprepa vad som sagts tidigare, utan man hänvisar bara till ABC-bladet årgång och sidnummer.

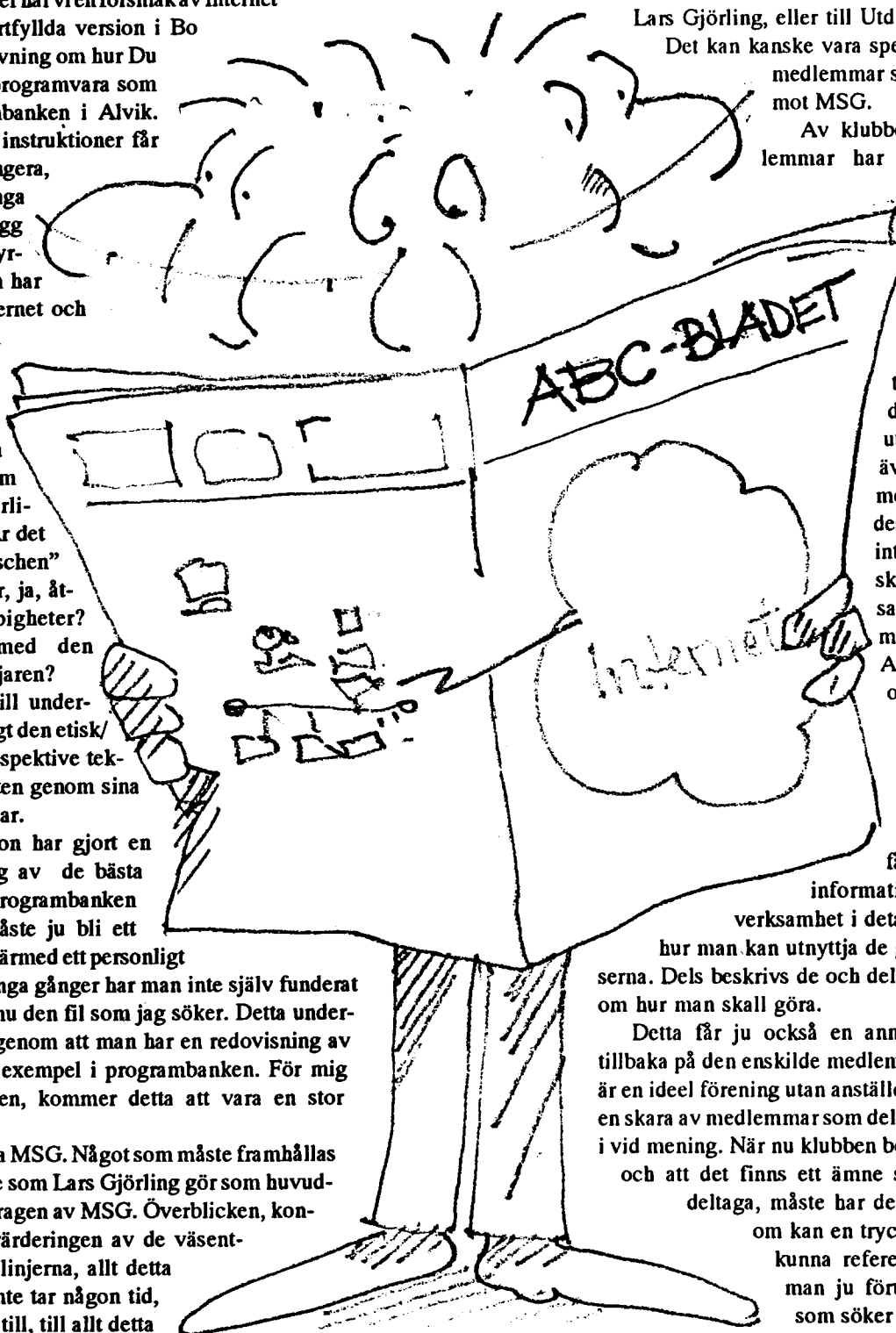
Nästa nummer kommer att bestå av ABC-klubbens Monitor/Internet-manual. På så sätt får varje medlem den

information om klubbens verksamhet i detalj och instruktioner

hur man kan utnyttja de gemensamma resurserna. Dels beskrivs de och dels finns instruktioner om hur man skall göra.

Detta får ju också en annan effekt som slår tillbaka på den enskilde medlemman. ABC-klubben är en ideell förening utan anställd personal. Det finns en skara av medlemmar som deltagar i klubbarbetet i vid mening. När nu klubben börjar att bli stor igen och att det finns ett ämne som, om man skall delta, måste ha detaljerad information om kan en tryckt skrift vara bra att kunna referera till. Och då kan man ju förutsättningen att den som söker hjälp har läst in alla den information i ämnet som

han/hon kan få tag på.

Att kunna surfa på nätet

Windows, TCP/IP och PPP

För att köra program som Netscape eller Mosaic så behöver du ett TCP/IP program som har stöd för PPP. Trumpet Winsock version 2 är ett sharewareprogram som har detta stöd. Reistreringsavgiften är 25 dollar och du kan registrera programmet online med ett program som medföljer. Du kan använda Trumpet version 1 för att köra SLIP tillsammans med scriptet som finns i "TRUMPET1.ZIP" arkivet, men Trumpet Winsock version 2 och PPP blir enklare att köra.

Ett erbjudande

ABC-klubbens medlemmar kommer att få ett erbjudande att med rabatt köpa Super-Highway Access av Promacom. Det kommer att kosta ca 800-900 kronor exkl. moms. I det programmet kommer alla uppgifter för ABC-klubben att vara inlagda i förväg så det är bara att välja ABC-klubben. Köper du SuperHighway Access behöver du inte Trumpet Winsock och inte heller denna anvisning. Dessutom så kan SuperHighway också ersätta andra program.

Att konfigurera

Trumpet Winsock

1. Hämta hem **TWSK20B.ZIP**, som finns i programbanken i biblioteket /win3/net/tcpip till C:\TMP\TWSK20B.ZIP på din dator. TWSK20E.ZIP är en senare version av Trumpet Winsock som du kan använda om du har registrerat och betalt för Ditt exemplar. Notera att du i så fall behöver hämta både TWSK20B.ZIP och TWSK20E.ZIP.

2. Ge i DOS kommandot `cd \BIN`, för att flytta dig till BIN-biblioteket. Om inte biblioteket finns så kan du skapa det med kommandot `MKDIR`.

3. Ge i DOS kommandot `mkdir WINSOCK`, för att skapa ett nytt bibliotek.

4. Ge i DOS kommandot `cd WINSOCK`

för att flytta dig till det nya biblioteket.

5. Ge i DOS kommandot `unzip \TMP\WSK20B`, för att packa upp arkivet med program. Alternativt så kan du använda programmet `pkunzip` i stället för `unzip`.

6. Ge i DOS kommandot `cd \`, för att förflytta dig till rooten, högst upp i biblioteksstrukturen.

7. Hämta hem **TRUMPET2.ZIP**, som finns i programbanken i biblioteket /text/internet/script, till C:\TMP\TRUMPET2 på din dator. Detta arkiv innehåller två script som du skall använda tillsammans med Trumpet Winsock för att ringa ABC-klubben.

8. Ge i DOS kommandot `unzip C:\TMP\TRUMPET2 -d \BIN\WINSOCK`, för att packa upp arkivet med script. Har du `pkunzip` kan du använda det i stället och då ger du kommandot `pkunzip C:\TMP\TRUMPET2 C:\BIN\WINSOCK`.

9. Ge i DOS kommandot `win` för att starta Windows.

10. Starta i Windows **Filhanteraren**, i programgruppen **Huvudgrupp**, genom att dubbelklicka på ikonen.

11. Lägg till Trumpet Winsock till en programgrupp i Windows. Gör detta genom att i **Filhanteraren** i Windows gå till biblioteket C:\BIN\WINSOCK och därifrån dra filen **TCPMAN.EXE** till den programgrupp som du har skapat i Windows **Programhanteraren**.

Filen **WINSOCK.DLL** är en fil som Windows laddar för att kunna använda TCP/IP. Den ligger nu i biblioteket C:\BIN\WINSOCK. Du får inte ha någon annan **WINSOCK.DLL** i din path.

12. Stäng Windows **Filhanteraren**, den behövs inte mer.

13. Gå till Windows **Programhanteraren** och starta **Tcpman** genom att dubbelklicka på ikonen. **Tcpman** är filnamnet på Trumpet Winsock och vi använder namnet **Tcpman** här i fortsättningen.

14. Första gången du startar **Tcpman** i Windows så får du upp ett litet formulär med frågor, svara enligt följande och låt de fält som finns i formuläret men inte med nedan vara som de är.

IP adress:	0.0.0.0
Netmask:	255.255.255.0
Nameserver:	192.36.170.12
Domain suffix:	abc.se
MTU:	512
TCP RWIN:	1416
TCP MSS:	472
Internal PPP:	X
SLIP port:	1 för COM1 2 för COM2
Baud rate:	19200
Hardware	
Handshake:	X
On Line Detection:	DCD (RLSD) check

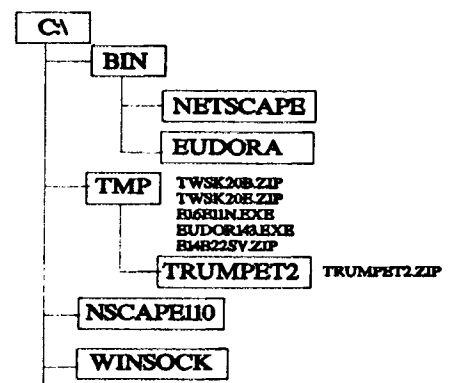
För baudrate kan Du ange den högsta hastighet som Du kan köra.

ABC-klubbens terminalserver använder dynamiska IP-adresser. Det innebär att du kan få olika IP-adresser vid varje inlogging. Med PPP behöver du inte bry dig om vilken IP-adress som skall användas, protokollet gör det själv.

Klicka slutligen på **Ok** (längst ner till vänster). Nu säger programet att du måste starta om **Tcpman**. Klicka först på **OK**-knappen, starta sedan om **Trumpet Winsock** först efter punkt 16.

15. Välj nu **PPP options** från **File**-meny i **Trumpet** och mata in ditt medlemsnummer men låt det föregås av tecknet # i fältet **Username**. Mata också in ditt **UNIX-lösenord** i fältet **Password**. Klicka i rutan **Use Password Authentication (PAP)** och därefter på **OK**. Om du har medlesnummer 1234 så anger du #1234 som **Username**.

16. Kör **setup.cmd** som finns under **Dialer** i **Tcpman**. Här anger du telefonnummer och det är 08-806440. De andra uppgif-

Biblioteks/fil-struktur om anvisningarna i artikeln följs

terna används bara om du kör SLIP så de behöver du inte fylla i nu utan tryck bara på OK där.

17. Starta nu om Tcpman i Windows.

Öppna en PPP-förbindelse

1. Gå till Programhanteraren i Windows och starta Tcpman genom att dubbelklicka på ikonen. Om det är första gången du startar Tcpman skall du ställa in parametrar, se ovan.

2. I Trumpet väljer du under Dialer-alternativet **abc.cmd**.

3. Tcpman ringer nu upp och skriver ut Accepted: Login Succeeded och du är ansluten. Därefter skall Du minimera Tcpman.

Vill du göra det enklare kan du ta bort den login.cmd filen som finns i C:\BIN\WINSOCK och namnändra abc.cmd till login.cmd. Då kan du sedan välja Login under Dialer i stället för abc.cmd.

Under Dialer finns också abcsnip.cmd som används om du vill köra SLIP eller CSLIP. Då måste du ange SLIP i konfigurationen och fylla i Username och Password när du kör setup.cmd. Du skriver tecknet % före ditt medlemsnummer som Username när du vill köra SLIP.

Vill du köra CSLIP så väljer du SLIP i konfigurationen och kryssar i Van Jacobson CSLIP compression. Du anger & före ditt medlemsnummer som Username när du kör setup.cmd.

Avsluta en PPP-förbindelse

1. Dubbelklicka på Tcpman i Windows så att den aktiveras.

2. Välj **Bye** i menyn Dialer, texten PPP DISABLED syns nu.

3. Nu läggs luren på och du kan avsluta Trumpet Winsock.

Att köra Windows-applikationer under TCP/IP

För att köra dessa applikationer så måste du köra Windows och ha ett modem som klarar minst 14400 bps och ett installerat TCP/IP program, t ex. Trumpet Winsock eller SuperHighway Access.

Netscape för Windows

Biblioteket C:\TMP och nedåt används för temporärfiler. Program läggs upp under C:\BIN (C:\BIN\NETSCAPE). Om inte biblioteken finns så kan du skapa dem genom att skriva mkdir \tmp och mkdir \bin.

1. Hämta hem n16e11n.exe som finns i programbanken i biblioteket /win3/net/internet till C:\TMP på din dator.

2. Ge i DOS kommandot cd \TMP, för att förflytta dig till TMP-biblioteket. Om inte biblioteket finns så kan du skapa det.

3. Ge i DOS kommandot mkdir NSCAP110, för att skapa ett nytt bibliotek.

4. Ge i DOS kommandot cd NSCAP110, för att förflytta dig till det nya biblioteket.

5. Ge i DOS kommandot ..\N16E11N, för att starta det självuppackande arkivet.

6. Ge i DOS kommandot cd \, för att flytta dig till rooten, högst upp i biblioteksstrukturen.

7. Ge i DOS kommandot win, för att starta Windows.

8. Starta i Windows Filhanteraren, i programgruppen Huvudgrupp, genom att dubbelklicka på ikonen.

9. Gå i Filhanteraren till biblioteket C:\TMP\NSCAP110 genom att klicka på det biblioteket.

10. Dubbelklicka i Filhanteraren på SETUP.EXE, för att starta installationen av Netscape.

11. Ange C:\BIN\NETSCAPE på frågan om Location.

12. Nu har Netscape installerats och programmet har lagts upp i en av programgrupperna i Windows.

Starta Netscape

För att starta Netscape måste Du ha öppnat en PPP- eller SLIP-förbindelse genom Trumpet Winsocket, som beskrivits ovan.

1. Gå till Programhanteraren och starta Netscape genom att dubbelklicka på ikonen.

2. Nu kommer det fram ett fönster som heter Netscape License Agreement, och Du bör läsa igenom det innan Du klickar på Accept. Denna ruta kommer bara upp första gången.

3. Nu sätter Netscape direkt igång med att ladda hem en sida. Verkar det ta lång tid så kan du avbryta genom att klicka på ikonen som heter Stop.

Prova att titta på klubbens sidor genom att i rutan där det står Location: ange <http://www.abc.se> och trycka på <ENTER> efteråt. Netscape har en del konfigureringsmöjligheter. Detta ser Du genom att titta i menyn Options och Preferences. På översta raden kan du välja Styles och i det formuläret fylla i <http://www.abc.se> som Home Page Location.

Eudora för Windows

Eudora är ett program som hanterar datorpost. Det finns för flera olika operativsystem, ursprungligen skrevs Eudora för Macintosh. Med Eudora kan du i lugn och ro skriva din datorpost innan du kopplar upp dig mot Internet.

För att kunna använda Eudora så måste du ha ett UNIX-konto och ett lösenord till detta. UNIX-kontot skapas första gången som du går in i Unix ifrån monitorn. Lösenord får du genom att skriva ett brev till mötet SYSOP i MSG eller brev till kansli@abc.se. Första gången kan du skicka med Netscape.

Installation av Eudora

1. Hämta fileneudor143.exe, som finns i programbanken i biblioteket /win3/net/internet till biblioteket C:\TMP. I programbanken finns också filen e14b22sv.zip som är en svenskspråkig version av Eudora.

2. Skapa ett nytt bibliotek genom att skriva mkdir \BIN\EUDORA i DOS.

3. Flytta dig med kommandot cd \BIN\EUDORA i DOS till det nya biblioteket.

4. Packa upp filerna genom att i DOS skriva \tmp\euror143.

5. Starta Windows genom att skriva win ifrån DOS-prompten.

6. Öppna den programgrupp som du vill lägga Eudora i genom att dubbelklicka på den.

7. Välj Ny... i menyn Arkiv för att skapa ett nytt programobjekt och klicka på OK.

Netscape är shareware

Man bör observera att Netscape är shareware och att du måste betala för programmet. Numera finns det en svensk distributör för programmet och det är NOCOM i Uppsala, 018-655500. Man kan också välja att registrera/betala för programmet i USA vilket kanske blir billigare. Det är troligt att detta kommer att gå att göra online

8. Mata in sökvägen följt av **WEUDORA.EXE** vid **Kommandorad**. Om du klickar på **Bläddra...** så kan du enkelt söka dig till programmet. Klicka på **OK** när du är klar.

Nu har programobjektet Weudora skapats och en ikon för programmet visas i den valda programgruppen.

9. Dubbelklicka på **Weudora** för att starta Eudora.

10. Välj **Configurations...** i menyn, **Specials** för att ange några parametrar.

Hämta datorpost

Så här hämtar du dina datorbrev:

1. Starta Eudora genom att dubbelklicka på Weudora-ikonen.

2. Koppla upp en förbindelse till Internet.

3. Välj **Check Mail** i menyn **File** för att tömma din brevlåda.

4. Du måste ange ditt lösenord för din brevlåda för SUN-miljön. Klicka på **OK**.

5. Om Eudora hittar några brev ljuder en signal och Inlådan, med inkommande

Följande parametrar skall ställas in:

POP account:

m<medlemsnummer>@suncd.abc.se

m1234@suncd.abc.se. POP betyder Post Office Protocol.

SMTP server:

suncd.abc.se

Return adress:

<Förnamn.Efternamn>@abc.se

Här anger du ditt medlemsnummer, t ex

SMTP betyder Simple Mail Transfer Protocol.

här anger du din returadress, t ex Carl.Kovamees@abc.se. Du kan låta Eudora tömma din brevlåda med jämna mellanrum. Det kan vara bra om du skall vara uppkopplad mot Internet under en längre tid. Du anger tidsintervall, i minuter, vid **Check For Mail Every**.

Klicka på **OK** när du är klar.

Skicka datorpost

För att skriva datorpost behöver du inte vara uppkopplad mot Internet. Du kan i lungn och ro skriva dina brev, spara dom och ringa upp lite senare.

Så här skriver du ett datorbrev:

1. Starta Eudora genom att dubbelklicka på Weudora-ikonen.

2. Välj **New Message** i menyn **Message** eller tryck **Ctrl-N**.

3. Mata in adressen till den du skall skicka brevet till, t ex kovamees@e.kth.se. Tryck därefter på **<TAB>** för att flytta dig till nästa fält.

Om du trycker **<ENTER>** kan du mata in ytterligare mottagaradresser.

4. Vid **Subject:** skriver du ärende. Tryck **<TAB>** för att komma ner till textfältet.

5. Skriv in brevet.

6. Om du inte är uppkopplad skall du spara brevet genom att välja **Save** i menyn **File**, eller trycka **Ctrl-S**. Om du är uppkopplad mot Internet så skall du istället klicka på **Send**, då sänds brevet omedelbart.

7. Koppla upp en förbindelse till Internet.

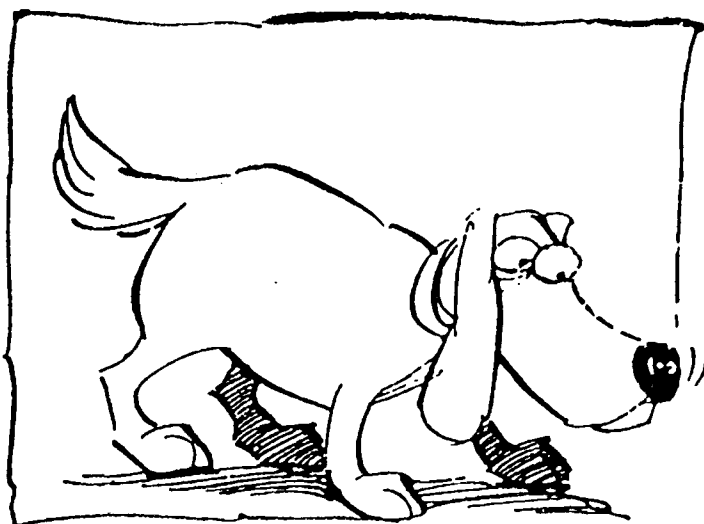
8. Välj **Send Queued Messages** i menyn **File** för att sända in tidigare sparade brev.

datorpost, visas. Dubbelklicka på de brev du inte har läst, markerade med fylld cirkel i vänster kolumnen.

Du kan låta Eudora tömma din brevlåda med jämna mellanrum. Det kan vara bra om du skall vara uppkopplad mot Internet under en längre tid. Du anger tidsintervallet i **Configurations...** i menyn **Specials**:

<1789>

Bo Kullmar

Hur jag blev internetad utan att egentligen ha frågat

Det började med att sonen stal mitt Macintoshmodem. Jag minns inte varför jag skaffade det och jag minns inte om jag använt det någon gång. Det var ett litet fint 14,4 modem med fax och allt. Synd bara att det inte gick att använda på pesen. Men där hade jag ju mitt gamla fina TGC-modem 1200/75 (eller 1200 halv duplex). Sonen hittade kablar och programvara så att han kunde köra Macmodemet på sin pese. Dags för liten test. Gick inte. Utvecklingen hade sprungit ifrån TGC. Dessutom svarade det varken på hayes eller svayes.

Modemen har utvecklats

Tidningarna är fulla med modem i dessa dagar. Nånting som hette något så skumt som USRobotics 28,8 (kan det vara delar ur en gammal kryssningsmissil?) inhandlades och installerades. Prov mellan metropolerna Granbergsdal och Bjurtjärn funkade fint. Viss oro för kostnaden hos siteras SWMBOer kunde spåras (Teliass nya taxa har gjort Sverige rundare - men glesare på lokal nivå, om man säger). Oron vi-

sade sig senare vara ganska obefogad. Det finns snabbare sätt att ruinera sig på än att koppla upp sig lokalt via Telias nät. Hur som helst, nu hade jag ett fungerande modem. Ett snabbt ett, dessutom. Vad skulle jag nu hitta på? Eftersom jag varit medlem i ABC-klubben sedan starten 1979, eller var det 1980? så var det intressant att se om det hänt något på Monitorn sedan senast. Så det var bara att damma av minneslappen med numret till modemmet och logga in.

Inte medlem?

Jag kom inte in! Jag ansågs inte vara medlem. Mitt gamla nummer <371> verkade inte passa i verksamheten. Var det för kort? Alla andra verkar ju ha fyra siffror numera. Fax till klubblokalen fixade problemet. Jag hade tydligen inte varit inne i systemet på länge och på något automagiskt sätt bokförts som icke existerande. Jag registrerade mig på nytt i systemet. Mot alla regler använder jag namnet på vår gamla katt som lösenord. Det är ganska smart, tycker jag - att använda det lösenord man inte ska använda. Ungefär som att ha pengarna i madrassen, där kan ju ingen tro att de ligger.

MSG, världens robustaste system?

Jag var alltså Internetad utan att vara tillfrågad! Jag förstod senare att jag förmodades betala en slant för denna facilitet, 500 kr/år. Det kändes synnerligen överkomligt.

När jag kom till MSG möttes jag av beskedet att jag hade brev i lådan. Intressant! Jag hade väntat mig ett standardbrev från SYSOP där jag skulle få mig en första åthutning att om jag inte skötte mig så skulle jag nog få se.. eller nåt annat i den stilen. Men icke. Brevet visade sig vara

från redaktören av ABC-bladet och var en kommentar till en artikel som jag skickat in i januari 1992.

Jag tittade på almanackan. Hm.. brevet lades in 8 jan 1992. Nu var det 22 jan 1995. I mer än tre år hade det legat oöppnat och oläst i systemet. Där hade det legat och väntat på att rätt mottagare skulle höra av sig. Trots att systemet en tid betraktat mig som obefintlig. Trots att jag troligen

(minns faktiskt inte) bytt lösenord. (Hade vi sådana förr, på 300 baud akustisk tid? Jo det hette baud på den tiden, vi hade bara en bit/tidsenhet). Trots att tidens tand rimligen borde ha nött ner en och annan disk. Ja. Trots detta - plus en hel del annat som jag inte kan föreställa mig i min vildaste fantasi - låg brevet där och väntade. I skick som nytt. Elektronisk post är tydligen inte bara snabb. Den är säker också.

Internet - jag? Nää..

Efter ett tag fick jag en bunt papper från ABC-klubben. Där talades en hel del om Internet. Suck! Överallt skriks det om Internet. Verkar vara hett med net. Vad kan det vara, mer än en förvuxen diskussionsklubb upa? Hämta information? Nja. Men hur? Var? Vilken sorts information? Tågtider? Öppethållande på Skansen? Aktiekurser? Telefonnummer? För allt detta finns ju redan väl fungerande kanaler och rutiner. Varför då spilla tid och penningar på denna (som jag då tyckte) överreklamerade modenryck?

Skrev "inte"

Så när jag kom in i systemet nästa gång skrev jag INTE för att tala om att jag inte var intresserad av Internet.

Ett ögonblick, hoppar över till SUN...

läste jag på skärmen

Sedan kom det upp en meny som erbjöd en massa NEWS och MAIL plus några saker som hette Nethack och Finger. Och TITTA DÄR! Där står det Internet! Ja, på nåt sätt hade jag hamnat i en för mig dittills okänd värld. Eller åtminstone framför dess port. Jag valde 'Avsluta' det kändes tryggt.

Hur sjutton kom jag dit?

Jag hade ju bara skrivit INTE. Kan det vara så att...? Prov med INTER. Ja man behövde inte skriva ut hela ordet. Det räckte med några bokstäver i början. USE gick lika bra.

Jag var alltså Internettad utan att vara tillfrågad! Jag förstod senare att jag förmodades betala en slant för denna facilitet, 500 kr/år. Det kändes synnerligen överkomligt.

Kunde inte låta bli

Jag drogs mot nätet. Och nu är jag nog fast i det. SWMBO på min "site" har numera verklig anledning att oroa sig för Telias räkningar. Det har blivit ganska många

timmar under några månader. Men sedan hon upptäckt att det finns massor av roliga, hjälpsamma och välinformerade människor på nätet - MSG inte att förglömma - har hon börjat betrakta avgifterna till Telia som nödvändiga, ungefär som elräkningen.

Vi är bara i början av vår Internetutforskning. Redan nu har vi fått svar på ett antal funderingar vi haft. Vi har diskuterat släktforskning, magnetfält (de är inte farliga!) och etymologi. Vi har kunnat hjälpa folk i Denver och Singapore med sånt de inte visste och vi ska skicka en kaka Schweizernöt till en kille i Kanada. Han kom i kontakt med Marabous produkter när han var i Halmstad 1971 och har

inte smakat Schweizernöt sedan dess. Nätet blev hans räddning.

Vi har mycket skoj på nätet. Trots att vi fortfarande kör med en gammal piratkopierad (kan inte hjälpa det, vet inte hur den kom in på skivan) terminalemulator utan grafik. Netscape, TCP/IP eller WWW kan vi knappast stava till. Vi har mycket att se fram emot!

Mvh

<371>

Gunnar Skoglund

Skogsgurra med SWMBO

PS

Internetanslutningen är inte enda skälet till att jag varit medlem i femton år men den kan vara ett skäl att hänga med lika länge till.

Datorn på komposten

En dator fungerar på ett annat sätt än en mänsklig hjärna. Det är på samma gång dess styrka och dess begränsning. Saken kan illustreras av mitt akuta problem: Hur länge räcker komposten?

Bakgrund

I vår kommun har renhållningverket beslutat, att den som komposterar sitt eget köksavfall kan få sophämtning endast varannan vecka och därmed halv sopavgift. Driven mera av miljöintresse än av snöd pengavinning, det vill jag säga till mitt försvar, skaffade vi oss en Gröna Johanna. Det är en specialkonstruerad komposttunna om 500 liter som påstods räcka i ett år för en normalfamilj.

Vår familj i onormal i den meningen att vi bara är två vuxna, desslikes båda jobbande utom hemmet och därmed producerande mycket måttligare mängder avfall än t ex en småbarnsfamilj. Gröna Johanna borde räcka bra för oss.

Men det var ju en del besvär i starten. Vi fyllde på enligt medföljande brux med

diverse material som skulle sätta i gång kompostsönderfallet. Sedan hinkade vi på vårt köksavfall och täckte det efter hand med löv, gräsklipp och sågspån. Vi sommarens slut, efter omkring 15 veckor, verkade det som om vi bara hade 100 liter ouppfyllt utrymme kvar.

Vågar man i det läget skriva till kommunen och lova att ta hand om sitt köksavfall hela året, även under vintern? Räcker utrymmet till?

Det är inte något alldeles trivialt problem. Mängden avfall som man lägger ut per vecka varierar naturligtvis. Jag beräknade den vid det tillfället till 25 liter/vecka. Om avfallet inte sjunker ihop alls kommer tunnan att

vara full efter $500/25 = 20$ veckor och det låter illavarslande.

Å andra sidan förmultnar avfallet. Erfarenhetsmässigt är det efter ett år bara en fjärdedel av den ursprungliga volymen kvar. Hur skall man med dessa kunskaper be-

räkna den totala tillväxten?

Jag vände mig i mitt bryderi till Lars Gjörling <6825>, pensionerad fysikmagister som i olika inlägg i msg-systemet visat sitt mästarskap när det gäller att reda ut svårförklarade fysikaliska samband. Vår korre-

spondens vore värd att ta in i Bladet oavkortad, men det skulle inte våra uppdragsgivare gilla och därför kommer här ett

sammandrag i referatets form.

LG påminde om att medan tillförseln sker i aritmetisk progression, dvs lika mycket per tidsenhet, såg a liter per vecka, så sker förmultningen i geometrisk progression, dvs med lika stor andel per tidsenhet av totalmängden. Men den konstanten är inte så lätt att beräkna. Dels måste man ställa upp en exponentialekvation, som inte alla kan förväntas förstå sig på, dels är det inte så lätt att lösa den utan räknatabeller eller avancerad räknedosa.

Men varför vara så sofistikerad? Vi har ju datorer, och dessa har inget emot att räkna sig igenom vilka långgrandiga operationer som helst. Kort och gott: om det efter en tidsperiod återstår andelen k av totalmängden $y(n)$ så gäller:

$$y(n+1)=k*y(n)$$

och med följande program kan vi pröva oss fram till ett möjligt värde på k :

```
rem HALVERA
k=0.98
y=1000

WHILE y>500
  ysub=y*k

  y=ysub
  n=n+1
  PRINT n,y

WEND
```

Denna lilla slinga kommer att snurra på till dess att mängden y minskats till hälften och resultatet kommer att redovisas på skärmen.

Värdet på $k=0,98$ är en första gissning. Den visar sig ge halveringstiden 31 veckor. Är det ett rimligt värde? Om en hög som lämnats åt sig själv (utan påfyllning) ett år har sjunkit ihop till 25% kan man ju gissa att halveringstiden är ett halvår, dvs 26 veckor. Men som LG påpekade kan man

inte veta hur fort sammansjunkningen skett med en så enkel observation.

En slutsats kan man nog dra: förmodligen går det fortare i verkligheten, och man kan alltså betrakta resultatet med $k=0,98$ som ett ganska "pessimistiskt" värde.

Nu till själva komposteringsberäkningen. Med en enkel komplettering av programmet ovan får man:

```
rem KOMPOST1
a=25
y=0
k=0.98

WHILE y<500
  ysub=y*k + a ! kritisk rad

  y=ysub
  n=n+1
  Print n,y

WEND
```

Med detta program får vi stopp vid $n=25$. Man skulle alltså få komposten fylld efter ett halvår.

Under denna diskussion gick det några veckor och jag kunde göra en noggrannare mätning av hur mycket kompostmassa vårt hushåll pytsade ut till komposten varje vecka. Det visade sig bara vara hälften så mycket, 7-10 liter. Tillsammans med litet täckmaterial beräknade jag 12 liter per vecka. En ny körning med $a=12$ ökade fristen till 89 veckor.

Nu kom LG igen med ett alarmerande brev. I formeln har vi räknat som om komposten med tiden sjönk ihop till noll, men det den färdigmultnade jorden har en viss volym b liter. Efter n veckor finns det alltså "i botten" $n*b$ liter material som inte deltar i sammansjunkandet.

Det visades sig praktiskt att införa $k1=b/a$, dvs andelen kvarvarande material. Den kritiska raden i formeln ovan blir:

$$\text{rest} = n * k1 * a$$

$$y_{\text{sub}} = \text{rest} + k * (y - \text{rest}) + a$$

Ny körning med $k=0,98$, $a=12$ och $k1=0,25$ ger fyllnadstiden 61 veckor. Ett mera pessimistiskt värde $k=0,99$ ger 50 veckor.

Det kunde förefalla betryggande. Vi skulle ha frist tills vårsolen tittar fram och vi kan gräva ut litet färdig kompostjord från bottenluckan. Men vågar man lita på dessa värden? Det finns stora osäkerheter. Vi vet inte något exakt om vare sig k eller $k1$. Sönderfallshastigheten påverkas av innehållet i komposten, liksom av temperaturen.

Fördelen med datormodellen är man slipper göra en felanalys. Man räknar helt enkelt flera gånger med olika värden på k och $k1$. Någon fiffig programmerare kan säkert fixa mitt enkla program så att det själv prövar ett antal lämpliga kombinationer av värden och gör en snygg tabell. Självt gjorde jag det enkelt och simpelt och prövade med $k1=0,5$ och $k=0,98$ resp $0,99$.

I det mest pessimistiska fallet blir behållaren full efter 47 veckor. Det avgjorde saken: jag skrev till renhållningen och fick tillbaka halva avgiften för resten av året — 91:50.

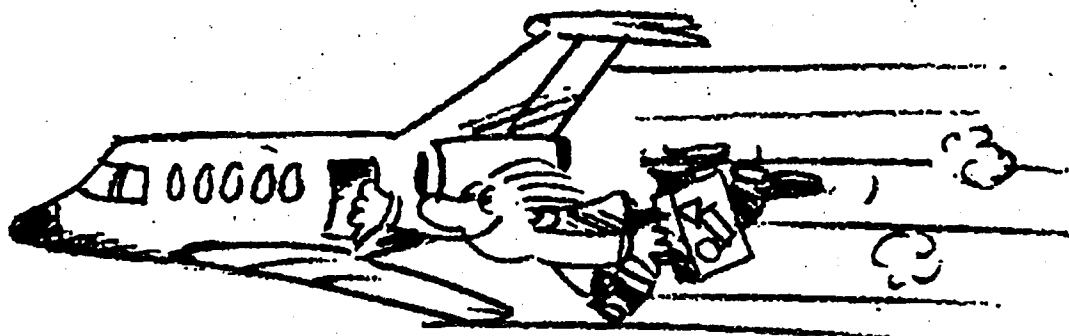
Sanningens minut kommer frampå vårkanten då vi får se vad våra prognoser är värda

<1384>

Sven Wickberg

PS

Sedan ovanstående hände har det hunnit gå nästan två månader. Komposten har inte ökat nämnvärt i volym. Det går nog vägen skall ni se! Hur skulle man klara sig utan dator?

Att köpa dator

Köpa dator gör man som privatperson inte ofta. Tvärtom får väl köpet dra ut på tiden för datorer är inte billiga och det kommer hela tiden nya modeller. Om man väntar en tid kommer spetsdatorn att bli överkomlig, men under tiden kommer också programvaror och tillbehör som passar den kraftfulla spetsmodellen. En annan faktor som gör att åtminstone jag inte vill köpa dator så ofta är att det faktiskt krävs mycket arbete innan allt fungerar och alla gamla filer är överförda. Sedan ska de nya programmen och tillbehören installeras. Att detta inte är problemfritt visar denna artikel.

Jag började med en programmerbar räknare TI57. Det tror jag var i januari 1978. Sedan blev det Sinclair ZX80 som jag lödde samman av en byggsats. ABC80 följde hösten 1980, ett år senare fick den en floppy-driver om 70 KB per skiva, 80-teckenskort och 32 KB RAM. På arbetet följde ABC800, monokrom, och med åtta tums disketter 1982 och PC XT 1987.

ABC80

ABC80-n var först en 16 KB RAM med 40 tecken skärm, bandstation. Sedan, 1985, när ABC80 var på väg ut ur marknaden, köpte jag en ny till billigt pris. Den försågs

också med diskettstation och en ny bandstation. Diskettstation och kortlåda fick jag av min pappa. Datorn hade redan från början ett 80-teckenskort och 32 KBRAM. Utrustningen används fortfarande ibland. Den är tyst och trevlig som terminal men är också lämplig för enklare slag av ordbehandling. Filerna kan senare överföras till PC-format. Till överföringen använder jag ABCDISK till PC och som jag fått av upphovsmannen eftersom jag testade det välgjorda programmet när det utvecklades.

Min första PC

Min egen första PC köpte jag sommaren 1990 och då hade jag använt ABC80 hemma i nästan tio år. Denna dator var en AT med klockfrekvens 12 MHz, hade gul mot brun monokrom skärm, två diskettstationer (3,5 tum och 5 1/4 tum), 42 MB hårddisk samt 640 KB RAM. Den framstod som ett klipp eftersom datorn bara kostade 14000 kr med sin stora, snabba hårddisk, sitt stora internminne och att priset inkluderade monteringen av lilla floppyn. Den kunde köra de flesta programmen. Windows var ännu inte särskilt etablerat, åtminstone inte i mina kretsar.

Datorns nackdelar efter fyra och ett halvt år är för litet RAM-minne, för liten

och långsam hårddisk, den monokroma skärmen, att den inte orkade köra Windows och dess buller!

Men datorn är fortfarande användbar. För ett par år sedan köpte jag en CD-ROM spelare till den. Spelaren var billig men den kom ett par månader innan Kodak lanserade sin produkt Photo-CD på vilken man kunde låta Kodak lägga de egna bilderna i samband med framkallningen av filmen. Min spelare kunde naturligtvis inte läsa Photo-CD.

Ny dator

Men nu var det 1994 och jag måste ha en ny dator för att kunna arbeta vidare. Sedan några år tillbaka hade jag velat arbeta med bilder och för detta krävs mycket kraft och bra grafik. Så mycket RAM-minne som möjligt var viktigt.

Marknaden är full av erbjudanden. Ofta är det något som fattas i annonserna, det kan vara skärmen eller att inga operativsystem ingår. Detta gör att priserna inte utan vidare kan jämföras. Att köpa på postorder var uteslutet. Om något krånglade måste datorn sändas med post eller liknande. Leverantören måste finnas i Stockholm.

Ett företag, som levererat en maskin till föreningsmedlemmen Anders Franzén <5258>, sålde märket Aktra. Att man hade sålt en till honom tyckte jag var en utmärkt referens. Företaget föreföll stabilt och ett besök där gav ett bra intryck. Det var ganska tomt på kunder just då och jag resonerade länge med försäljaren. Intrycket var fortfarande gott.

Aktra tillämpar dagspriser. Datorn var billig. Man sätter samman den av de komponenter som kunden vill ha. Men skärmen var dyr. I butiken fanns en tråkig, billig skärm, men en trevligare ville jag ha. Jag väntade en tid och gick dit igen alldeles före jul. Det var fortfarande inte så många kunder. Man tog nu för en minitower, 420 MB HD Conner 14 ms i löstagbar rack, liten floppy, 4 MB RAM

och skärm 14 tum MPR2 SVGA (men utan programvara) det förbluffande priset 10494 kr *inklusive moms*. Jag beställde en genast men med 8 MB RAM. Priset blev 12239 kr *inklusive moms*. Datorn skulle bli klar tisdagen den 21 december. Man hade också ett restparti CD-ROM-spelare som var av typen multisession och photo-CD-kompatibel för 494 kr! Visserligen var det single speed och som den vänliga kvinnan upplyste mig om, men det kunde gott kvitta för min del. Hon skulle lägga undan en åt mig till dess jag kom för att hämta utrustningen. Av andra skäl kunde jag inte hämta något förrän på onsdagen och jag var där vid lunch. Det var en mängd andra människor också, vilket inte var underligt före jul som det var. Innan jag for till datorbutiken köpte jag en driftidsräknare hos Clas Ohlson (148 kr). Den visar ackumulerat hur länge den själv är ansluten till nätspänning. Kopplar man den parallellt med t ex en dator får man kontinuerlig kunskap om hur länge utrustningen varit sammanlagd i drift.

Datorn var inte klar nu heller, men kunde jag komma tillbaka klockan tre? OK, om jag måste så... Men man hade ju haft gott om tid. Jag gick hem, somnade faktiskt men var i butiken klockan fyra. Datorn var inte riktigt klar, man testade den.

Sedan kom en man ut, han hade en dator under armen. Han sade att den datorn var avsedd för mig. Han startade den, visade på viktiga värden som systemet talade om att datorn hade och jag förstod att mannen ville vara uppriktig. Han föreslog att jag skulle beställa en dyrare skärm som hade bättre grafiska möjligheter men jag tyckte det räckte med de pengar som ändå skulle gå åt. Den skärm jag köpte var verkligen en av de bästa jag sett vad gäller bildkvalitet. I de något rundade hörnen kan det vara svårare att finna tryckpunkter och markera med pekdonet.

Jag tog en droska hem, den kostade 120 kr, stuvade kartongerna i den på tok för underdimensionerade och trekantiga hissen, kånkade in och packade upp. Det var nu alla bekymmer började.

Installationen

Att packa upp datorkartonger är spännande. Så småningom kom allt på plats. Jag monterade den medföljande foten på minitowern och öppnade de fyra skruvar som höll fast kåpan. En av kortplatsernas låsskruv lossades och täckplåten togs bort.

CD-ROMens styrkort monterades med viss möda eftersom skruven för kortet gärna vill falla ur innan den är idragen. Jag har alltid tyckt att detta är en dålig konstruktion. Men jag drog inte i skruvarna till datorns huv. Det ska man vänta med till långt efter det man tror att systemet fungerar. Det hade jag lärt mig efter andra tidigare installationer. Jag startade datorn, fann att den enda filen på disken hette COMMAND.COM och insåg att jag måste lägga upp hela systemet själv. Men det gör inget för det brukar vara ganska kul. Jag lade sedan på de viktigaste programmen; en ny MSDOS 6.2 och Windows 3.11. Programmet för att undersöka diskar CHKDSK signalerade inga fel.

En av de första sakerna jag ville göra var att föra över filer från min gamla maskin till den nya. Jag hade därför lånat en speciell parallellkabel och skulle med Nortons Commander Link snabbkopiera filerna. Jag fick aldrig kontakt, men jag vet att parallellportar ibland är bantade. Det oroade inte särskilt och överföringen kunde jag göra senare.

Jag installerade musens drivrutin och den för CD-ROMen, startade och försökte se vad som blixtrade förbi på skärmen. Ingen aktivitet från CD-ROMen. Musen fungerade inte.

Jag tog ut CD-kortet. Provade musen igen. Kanske det var en kollision av interrupts? Heter det så, förresten? Men nej, musen fungerade ändå inte. Jag kastade mig över CD-kortet. Tittade i dess manualer. Jag provade flera gånger att byta IRQ-värdena genom att flytta en jumper på kortet. Efter varje gång måste kortet monteras i datorn igen. Jag skar mig på någon vass plåt och blodet flöt. Men i stället för att skruva fast kortet fann jag att det kunde stödas med ett suddgummi vilket underlättade arbetet. Datorn måste varje gång startas på nytt och jag måste ånyo försöka läsa den snabbt försvinnande texten. Ibland tändes hoppet då dioderna på spelaren blinkade men det var flera gånger fåfängt hopp. Ändå var det positivt för det inträffade i alla fall en förändring. Så, slutligen, talade systemet om att det hittat spelaren. Jag kunde göra DIR på spelaren! Innehållet framträdde. Det var Scandinavian PC Systems (SPCS) Nordisk Familjebok, ett billigt, maskinläsbart svenskt uppslagsverk.

Nästa problem var musen, pekdonet. Då uttaget vid COM1 var av den lilla typen och musens kontakt också var liten var det naturligt att försöka ansluta musen

dit och låta drivrutinen förstå att det var den porten den skulle aktivera. COM2 var däremot av stor typ och det var dit min modemkabel borde anslutas. Men COM1 ville inte fungera, varken med musanpassade DOS-program eller i Windows. Men musen fungerade bra på COM2 med en adapter så jag arbetade vidare med denna anslutning. Modemet fick jag väl koppla in senare.

För att få lite förströelse körde jag LMSG med modemet på COM2:. Det gick bra.

Därefter laddade jag programmet Graphic Workshop som jag hittat i ABC-klubbens monitor efter tips i MSG. Nu kunde jag läsa in min Photo-CD! Jag tittade, konverterade bilder till .GIF-format och skapade till och med program som visade bilden då de exekverades. Varje bild var en egen .EXE-fil. Den tekniska kvaliteten var mycket hög. Särdeles trevligt!

Efter flera timmars arbete slutade CD-ROMen att fungera. Inget hjälpte, kallstart hjälpte inte heller. Jag började fungera. När spelaren lade av hade systemet arbetat ett antal timmar. Det hade nog blivit rätt varmt inne i det, men det hjälpte inte att låta systemet svalna.

Ett antal problem framträdde. Deras inbördes sammanhang var oklara.

1. CD-ROM-spelaren fungerade inte.
2. Musen fungerade inte på COM1 men bra på COM2.
3. Parallellporten fungerade inte under Windows men bra med PRINT i DOS.

Jag utgick från att något hade ändrats under gång och att systemet började bli inkört efter ett dygns drift. Kanske det berodde på värmen att en kritisk punkt överskreds och att spelaren inte mera ville. Ur med kortet igen och förnyade studier i manualerna men nu även manualerna för portarna och deras styrkort. Jag mera kände än visste att något var galet och körde Norton Utilities version 8 och dess System Information samt Diagnostics. Norton har hjälpt mig många gånger. Han skulle inte svika nu heller.

Att serieporten inte ville kunde kanske bero på att systemet helt enkelt inte hade initierats med att tillåta serieport COM1. Tryck på under kallstart fick fram setup-menyn. Jag fann inget som tydde på att portarna kunde påverkas, valde optimal installation och gick vidare till DOS. Men elände, något hade ändå hänt. Datorn var förtvivlat långsam. Norton Infor-

mation angav att dess värden var sämre än en 386 SX. Programmet angav ett så lågt värden att det inte kunde visas någon stapel i diagrammet. Datorn var i klass med en långsam AT-dator eller snabb XT. Båda är ju nu mycket gamla medlemmar i IBM PC-familjen. Sedan kunde jag inte boota från hårddisken heller. Systemet hittade inte enheten.

Nu var klockan mycket. Den var fyra på morgonen. Jag hade missat en middag på torsdagskvällen som jag sett fram emot. Jag hade glömt den. Jag sov ett par timmar. Vaknade. Satte mig vid datorn. Bootade. Körde setup. Valde diskmenyn. Fann att setupen nu stod på SCSI-disk. Valde rätt. Valde sedan optimal installation. Kallstartade. Och, puuh, jag kände igen datorn. Norton visade betydligt friskare värden.

Med Diagnostics fann jag att det verkligen var något underligt med IRQ-na (interrupts). Flera saker föreföll vilja använda samma interrupts medan andra interrupts var lediga. CD-ROMens korts jumper flyttades igen. Men nu hade jag förstått hur installationsprogrammet fungerade. Jag angav ett värde som överensstämde med det nya läget för jumpern. Värdet fanns i manualen, förstås, och inte i programmet. Montering igen. Omstart — fungerade! Interruptlistan i Norton såg snyggare ut men några problem återstod. Serieporten COM1 fungerade inte. Jag kunde inte använda samma port för både modem och mus. Alltså måste jag fixa porten också. Men vad berodde det på att den inte fungerade?

Kanske någon jumper på I/O-kortet stod fel? Nej, inte det heller. Jag tog ut kortet, lossade alla jumpers och sladdarna till kortet. Jag tog en i taget, drog bara ut den något lite utan att skilja den helt från kontaktstiftet. Jag ville inte riskera att jag skulle glömma var den suttit... Sedan satte jag in kortet igen, monterade musen, körde musrutinen med värden för COM1. Nu fungerade också den. Jag körde Anders Franzéns LMSG. Den fungerade utmärkt. Nu fungerade serieporten också. Trodde jag. Men det visade sig senare hur den inte fungerade.

Så återstod bara parallellporten. Det var skumt att den fungerade under DOS men inte under Windows. Kunde det bero på själva skrivaren? Jag mindes att jag en gång då skrivaren var ny för flera år sedan hade ställt in en del egna värden i den, en Panasonic KX-P1123. Förr i tiden måste man öppna skrivarna och ställa in en del omkopplare för att de skulle få önskade

egenskaper. Men med Panasonicen behövde man inte det utan man hade en slags hårdvaruinriktad, användarovänlig meny med tryckknappar. Fram med manualen - var fanns den usla manualen då? - fann den och gjorde reset på skrivaren. Startade om alltihop. Startade Windows. Men nej, det fungerade inte heller. Skrev ut skrivarens nya setup - det fanns också angivet i manualen hur man skulle göra - och fann att skrivaren var en IBM X24 G2 och inte en Proprinter som jag hade trott. Jag installerade då IBM X24 som skrivare eftersom IBM X24 G2 inte fanns i Windows, men X24 var ju den närmaste släktingen så att säga. Dessutom borde en ny skrivare klara värdena hos en äldre, besläktad skrivare. Nu, äntligen, kunde jag skriva ut texter och bilder från Windows. Långt senare fann jag en lös lapp i manualen med information om att skrivaren anpassats för svenska förhållanden bl a genom att ha kopplats om till en IBM X24 G2.

Jag ville också kunna använda Kermit och Telix för att t ex köra mot Internet. Men nu fungerade inte heller de programmen, LMSG fungerade dock bra. Varför? Skulle jag behöva riva ut alla korten igen? Nej, jag gick för att sova ett tag igen. Det hade gått ett dygn till. Sov ett kort ögonblick och vaknade med ett ryck. Startade systemet, aktiverade Telix. Valde setup. Valde port, satte den till COM2. Och därmed fungerade Telix. Hämtade några filer. Skrev också i LMSG, sände in och hämtade.

Ett problem var att jag varje gång startade Telix var jag tvungen att välja porten COM2. Detta var mycket irriterande och lätt att glömma. Att spara setupen på disken hjälpte inte, det blev fel vid nästa start i alla fall. Därför gick jag in i biblioteket där Telix ligger. Jag skrev DIR /O:D för att få filerna i tidsordning med den färskaste sist. Namnen granskades och jag fann filen TELIX.CFG. Det måste vara den fil som innehöll värdena. Jag döpte om den och startade Telix igen. Nu kunde jag göra en setup från början och Telix skrev mycket riktigt en ny TELIX.CFG och jag kunde ta bort den gamla omdöpta. Sedan har Telix fungerat bra på COM2 och programmet minns också att det är den porten som ska användas. Kermit har jag däremot inte vågat prova ännu. Tänk om den inte fungerar?

Nu var det bara små problem kvar. Datorn fungerade som den skulle men Norton angav att det var fel på parallellporten. Kunde det vara orsaken till att Norton Commander inte fungerade i be-

gynnelsen? Jag kunde inte förstå hur så jag körde Norton Utilities mera ingående. Jag fann att man för att få rätta värden på parallellporten måste ha särskild hårdvara. Det var tydligen fråga om en särskild plugg som sattes i portarna för COM1, COM2 och LPT1. Jag hade ingen sådan. Men Norton talade om för mig att programmet inte kunde kontrollera parallellporten utan plugg. Jag talade om för Nortons setup att jag inte hade pluggarna och körde IRQ-testen på nytt. Nu var parallellporten klarmarkerad. Allt såg bra ut.

Kopiera filerna

Problemet med att få över alla bibliotek, underbibliotek och filer kvarstod. Några viktiga mindre kunde jag ta på disketter men det är en omständlig metod där det är lätt att göra fel. Kabel skulle vara toppen. Att använda Telix kunde ju ordnas men jag hade ingen kabel som passade i båda datorernas portar. Norton Commanders Commander Link fungerade inte heller ens sedan IRQ-na ordnats. Jag begav mig ut för att finna en noll-modem-kabel. Aktra hade låga priser men det visste kunderna så den sista kabeln hade just sålts. Ett företag på Hornsgatan hade en adapter som möjliggjorde att den vanliga modemkabeln användes. Försäljaren sade att det behövdes en kontakt för könsbyte också. En annan kund ville vara hjälpsam och kunde fullt tydligt visa att det inte behövdes en sådan. Problemet var bara att modemmet hade honkontakt medan datorn hade hanar och det upptäckte jag då jag kom hem. Min vanliga modemkabel var anpassad för den anslutna utrustningen förstås. Därför behövdes en kontakt för könsbyte i alla fall. Det blev ett nytt besök i butiken och lyckligtvis fanns det en sådan kontakt också. De kostade båda 69 kr per styck.

Commander Link ville först inte veta av datorernas portar. Efter ett antal hängningar i båda datorerna och att ha bytt fönster i programmet fick jag dock kontakt. Jag kunde sedan markera de bibliotek och filer jag ville ha över. Jag glömde inte att kryssa för "kopiera även underbibliotek". Det gick ju inte särskilt fort att kopiera 32 MB men det var betydligt bekvämare. Commander Link skapade de underbibliotek som behövdes. Därefter kunde jag ta ut de programspecifika delarna ur gamla datorns CONFIG.SYS och AUTOEXEC.BAT och lägga dem på rätta platserna i nya datorn. MEMMAKER gav systemet bättre hushållning med minnet.

Energy Star

Senare funderade jag över min bildskärm. Den var av type Energy-Star, vilket innebär att den kan släckas av en av Windows skärmsläckare för energisparande. Det är inte bara frågan om att bilden blir mörk utan skärmen släcks ner till ett viloläge för att spara energi. Samtidigt brukar av samma skäl datorns hårddisk stanna. Tryck på någon tangent eller musknapp startar enheterna igen.

Jag hade tillgång till några disketter som innehöll programvara för Energy Star, men de var avsedda för SCSI-diskar och inte min. Skulle de fungera? Jag provade försiktigt. Meny-programmet meddelade att jag kunde få välja vilka delar som jag skulle installera. Jag struntade alltså i alla setuper för diskar och annat och gick direkt på energispararen. Systemet meddelade att det hade ändrat i config.sys och autoexec.bat och hur de gamla versionerna hade sparats. Om de nya inte fungerade kunde man alltså lätt kopiera över de felaktiga från originalen. Efter installationen startade jag Windows, valde "kontrollpanelen" och därefter "skrivbord". Som skärmsläckare hade tillkommit en avsedd för energisparande. Jag valde denna och en väntetid på en minut. Efter en minut klickade det till. Skärmen blev mörk och disken stannade. Det fungerade tydligen men bara för att visa att man inte ska vara säker fick jag ett konstigt felmeddelande när jag ville göra DIR mot disketten i A:. Systemet meddelade att jag hade gjort ett otillåtet diskettbyte och bad mig montera en diskett med ett särskilt serienummer. Någon sådan disk hade jag inte så därför kopplade jag ur CONFIG.SYS-anropet för energisparande. Skärmsläckaren i Windows fick vara kvar. Men förlusten av filen som läses från config.sys var obetydlig för jag fann att släckningen ändå fungerade bra i Windows.

Drifttider

Sedan dess har systemet gått flera timmar till. Alla händelser, alla fel, alla åtgärder, all mental aktivitet och alla erfarenheter har gjort mig trött men pigg samtidigt. Jag har klarat en knepig installation, jag har lärt mig en massa.

När hårdvaran började ha balans och fungerade bra hade det gått 41 timmar sedan datorn startades första gången. Att det var en påfrestande tid kan framgå av bilden. Därefter har systemet gått tillsam-

mans 115 timmar men då har mycket arbete varit av mera normalt slag. En timme gick t ex åt för att köra Nortons Speed disk som avfragmenterar hårddisken.

Ett mindre problem upplevde jag det vara att Norton Disk Doctor alltid frågade mig om jag hade svårt att få access till hårddisken. Och varför meddelade den att den funnit några ställen som inte stämmer? Det blev alltmer enerverande att behöva svara på frågan varje gång. En diskussion om detta följde på min fråga i ABC-klubbens konferenssystem. Jag fick veta att det troligen fanns en annan partition eller rest av en äldre vilket ju var fullt möjligt eftersom jag hade tagit bort den första command.com och lagt på ny MS-DOS, startfiler och programfiler. Jag lånade en bandstation, lade på stationens programvara på disken och fick vissa problem med att få den att fungera via parallellporten. Så småningom rullade den igång med sitt välbekanta ljud. Jag kopierade allt som fanns på hårddisken, verifierade de viktigaste delarna (fullständig verifiering tar en timme) och bad Norton Disk Doctor att ordna upp saken. Det gick inte, varför jag följde råden i konferenssystemet och startade FDISK, fann att bara en partition fanns på disken och valde att ta bort den. Nu hade jag bara bandet att lita till. Därefter formaterade jag disken från MSDOS' installationsdiskett, lade på bandstationens programvara och lade tillbaka filerna som fanns på bandet. En ny start av datorn var spännande. Inga meddelanden kom dock och det var ju så det skulle se ut. En lustig effekt var att det föreföll som om disken tappat ungefär 25 MB men det beror kanske på att FDISK / STATUS på den tidigare installationen

gav felaktiga värden. Att det också innebär att den köpta disken faktiskt är mindre är en mindre önskvärd sak. Antagligen är det bara jag som har råkat märka skillnaden. Eller så har det hänt något med setupen. Hos Aktra ansåg jag att systemet inte fått fullt antal spår vid formateringen. En närmare granskning visade att det faktiskt verkade vara riktigt. Någon annan gång ska jag låna hem bandstationen och göra om proceduren.

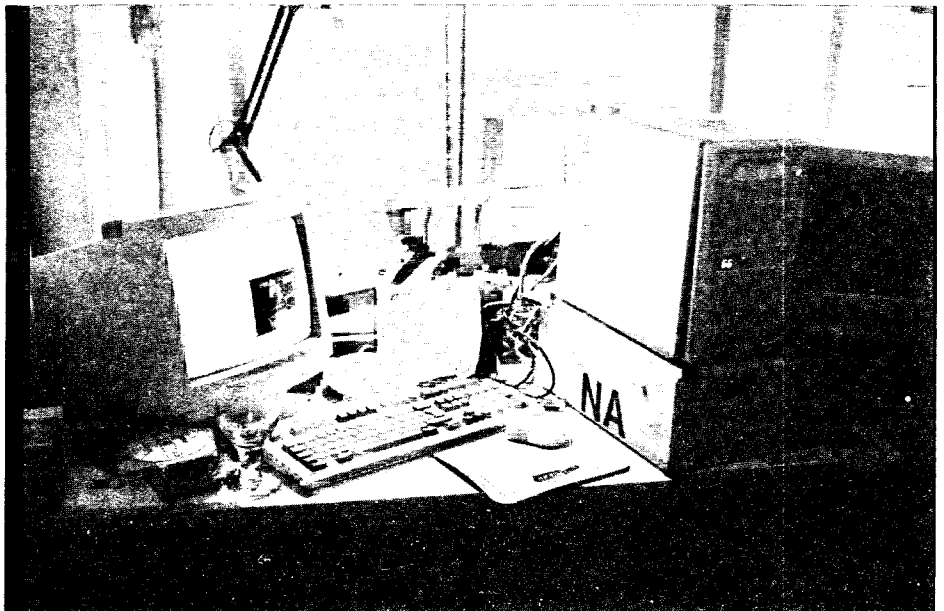
När jag dagen därpå skulle arbeta med några photo-CD fungerade inte CD-ROMen igen. När den skulle initieras vid systemstart blixtrade ett kort meddelande förbi: wrong DOS version. Jag hade glömt att köra SETVER.EXE som lurar programmet MSCDEX.EXE att det är ett äldre operativsystem som körs. Efter att ha kört setver som man skulle fungerade det hela bra igen. Senare fick jag veta att det finns en nyare MSCDEX i DOS-biblioteket. Underligt nog var den MSCDEX som låg i biblioteket för CD-ROM-filer från 1994-12-24 vilket gjorde mig misstänksam. Originaldiskettens fil var dock gammal, nämligen från februari 1992. Vad som hade hänt vet jag inte. Virus?

Eller hade jag gjort något med filen då jag var så trött?

Som en ytterligare, något ironisk, poäng kan jag berätta att jag en tid efter all denna möda hittade en dator. Erfarenheterna från mitt köp kom då till nytta för jag lyckades verkligen få igång den hittade maskinen. Mer om detta kommer kanske i ett senare ABC-blad.

<913>

Bo Michaëlsson

När jag skulle köpa ny dator.

Våren 1994 bestämde jag mig för att kunna köra OS2. -Varför köra OS2 ?. I Novell Netware 311 Premium fanns som premium ett program "NetWare Management Map". Detta program ska köras under OS2. På firman körs inget OS2 - så då tänkte jag som så "ska jag få reda på vad OS2 är för nått måste det investeras i "Programmet" samt en burk att köra på. Programmet inhandlades - OS2 för Windows - "och firman tog hand om räkningen"!

Så var det burken kvar. Jag vidtalade min kompis i databranschen i maj att nu är det dags med nåt häftigt, bäst att köra med EISA-buss så det blir "framtidssäkrat".

Sommarn - flått semestern kom - sen efter den kom sommarn med festivalvatten. Hösten inträdde och det blev ordentligt konkret vad burken skulle innehålla. Inventarieförteckning i lådan:

Lådan, Serverlåda 400 x 500 x 600 b x d
x h 23kg
Hårddisk 420 MB
Dockningsenhet för TEACSTOR:250,
360, 540 diskar.
Floppy 1.44 + 1,2 MB
Soundblaster CD kort
Bandstation 250 MB
Ethernetkort SMC
Videokort

Leveransen skedde i samband med leverantörens Stockholmsbesök i September, med demo hur ljudkortet fungerade och och körning av voice från fil. Svenska fungerade inte, däremot engelska blev bred amerikanska. Kul - spännande - ny manick.

Så installerades ethernetkortet - det var ingen baggis om jag nu trodde det efter att monterat 100 st -minst- på jobbet. Trångt liksom, fick bända ner på plats, och trycka ner. Konfiguration i EISA liknar IBM MC-buss med slot-nr och drivrutin å de å sånt.

Nåväl, drivrutiner kopierades och NÄ-

TET anropades. Login Control . 40 sek innan Password kom och 30 sek innan prompten kom. Va f-----n nu då, det här är ju en 66 Megas, ingen dj-----a PC-360-diskettmakapär a 4.77 MHz.

Kallsvetten

börjar efter ryggraden

Har jag satt in kortet rätt - kontakt på alla stift?

Kortet sitter ner i hållaren rätt men spänner mot högra kanten - det gör alla korten i lådan. Loss med kortet och kollar i sockeln - glänsar det inte i botten på sockeln?

Långglasögonen hämtas och sätts på de med - jag kan krypa in närmare då och kolla sockeln.

Ett kontaktfinger ligger tvärs i botten - ger den kortis till fingret mitt emot ?. Ett gem bockas till och klipps vasst och med gemet i plattång rotas fingret upp - men va faderullan flera fingrar följde med - klantigt - nu börjar jag få magknip.

Tittar med förstoringsglas också - va? Är det inte nåt skit där nere också?

Hämtar pennkniven och petar. Sätter in isoleringsplast från annat nätverkskortsförpackning och monterar ethernetkortet i annat slot och kör igång - inte ett ljud mer än fläktarna.

Ringer gråtfärdig kompisen och förklarar vad som hänt. Han säger att jag ska ta bort korten och se om det kommer nåt Pjupp då när datorn startar. Men icke.

Jag sänder dan därpå ner moderkortet och även han misslyckas att få igång. Han returnerar kortet med ett helt som han använt men nåt kort ej fungerat i. Dock granskade han det och påpekade att några fingrar var böjda. Det fixade jag samt hade under tiden kortet var borta borrar nya skruvhål för moderkortets montering tre millimeter mera vänster - det var därför alla kort med sina kontakter spännde i

slot-öppningen. Så hade jag även tagit med en finhuggen fil och fasat kanterna på alla korten så att de fint skulle föra undan kontaktfingrarna när korten skulle monteras, - bara det att på EISA-kortet är det så många små hack i botten så jag filade tvärs i stället för längs med, med resultatet att jag tog bort för mycket kontaktyta -Dj-----r.

Jodå lödkolv koppartråd och hammare så löstes även detta. Montering av Net-kortet - tja! På tredje försöket fungerade det. Ett slot ville inte alls vara med - kände inte nåt EISA-kort, nästa kände kortet men programmen nådde inte in. Så äntligen kontakt EISA och programmen. Men vilken tid det tar fortfarande. Satte upp en dator bredvid som svar på paket-testet. Hittade inte. Satte in Pause i alla bat-filer som anropades.

Där !! Vaddå Ethernet_802.2. Det ska ju stå _802.3. In och titta på diverse ställen - och så fann jag det. I filen Net.cfg där kortet laddas saknades raden:

Frame = Ethernet_802-3.

Därför sattes defaultvärden _802.2. I IPX med NETX under Novell behövs inte detta. Men med LSL + Kortet + IPXODI + NETX måste detta anges i NET.CFG.

DDDDDDÅÅÅÅÅÅ

När det blev fixat var det ingen fördröjning. Login Control Pang! Password kom direkt. och efter password givits Pang! Prompten kom direkt. Naturligtvis gick det fort. Den server jag anropade har fyra användare -Supervisor, System, Control och Guest, så det blir ingen långsökning bland 250 användare som på våra andra servrar.

Nå, varför fungerade inte det sabbade moderkortet. Jag knipsade bort den ska-

dade kortsockeln och alla fingrar samt kollade där pennkniven varit nere. Nio hårsmala ledningar mellan sockelanslutningarna av. Skall fixas med bygeltrådar från angränsande kontakter förbi avbrottet nångång.

Nu frågar väl en del av läsarna vad ska han med löstagbara diskar på datorn. Operativsystemsbyte är svaret. Den löstagbara enheten är startdisk. MS-DOS, Novell-DOS, OS2, Novellserver. Och test så småningom med NT.

Appropå OS2 så hände det sig att installationensketsig. Formattera partition tog jättelång tid. IBM-en visar inte vad som pågår så man sitter där och väntar och ser HD-lampan slockna ibland alldeles för många gånger. Jag gjorde dubbelstartpartition för att kunna köra både MS-DOS och OS/2. OS:en rapporterade felaktiga program som blev flyttade. Ompartitionering och omformattering med dos så var det tydligen nåt fel på ena

halvan av disken. När jag kollade med gamla ptools och funktionen map disk så såg det ut som hagel-träffbild. 600k spridda från 60 till 85 % av disken. Så den är ivägskickad.

—Mensen, nästa disk fungerade. Dock när jag anropade Windows-tillämpning så dök f——t. En skärm full av siffror med adresser kom upp. Jahapp kör OS-windows då - samma resultat fast delvis andra siffror. På OS2-supporten frågades hur mycket minne som fanns. 32Meg sa jag. Jaha är det samma hastighet på alla kapslar. Jag kollade och har både 60 och 70 ns, varpå jag tog bort 70 ns. Samma felbild. Går det för fort? Jag bytte till 70 ns kapslar - samma.

Så kom ju erbjudande om OS2-Warp som jag nappade på CD-version. Kom dan innan jag skulle julfara, tog en timme att installera - det bara blinkade. Det var skillnad mot diskettladdning. Ingen grymtande gris i lådan. Jobbarkompisen fick ta

med datorn hem över julbortat för sina grabbar att leka med och honom själv för test. OS2-Warp är illååånnngggss-saaamm. Och det tyckte en avancerad kompis till honom som kom på besök och provade.

Annars har jag även haft nytta av min burk vid uppgradering av Novell-server. En Server startas via diskett. Anledningen är speglade diskar och då får det inte vara nån dosstart partition. Uppgradering kan endast ske till hårddisk. Jag hade testat uppgradering på min dator. Och lösningen blev att installera 311-50 anv. Kopiera serverns systemdel via band till min dator, Uppgradera till 312-100 anv. Banda. Där efter Installera 312-100 på servern och återspela från bandet.

När allt var klart var det 6.30 på lördagsmorgonen och första användaren kom när jag var runt och startade printerservrar. Ganska mosig.

<1182>

Claes Schibler

Om att avbryta Windows

Visserligen använder jag Windows i mitt dagliga arbete, men trots alla fördelar med att köra programmen i den miljön, så kan jag ju inte låt bli att tycka att det är tryggare och säkrare med DOS. Mer än ofta gör jag djupdykningar ned i kära gamla DOS.

Hur klarar sig en nybörjare, dvs den nyvordne datoristen som nått och jämnt behärskar alla finurligheter i Windows, när det krånglar? Det undrar jag verkligen.

Praktikfall

Search & Find (ett utmärkt Windows-program med vars hjälp man kan söka rätt på olika filer genom kombinationer av sökbegrepp, tidigare beskrivet av mig i Bladet), höll på med s.k. indexeringsom krävs för att man sekundsnabbt skall hitta en viss textfil bland flera tusen sådana.

Plötsligt insåg jag att jag hade gjort något fel och ville ångra mig. Det gick inte att avbryta S&F som med en dåres envis-

het tuffade vidare. (Det borde vara straffbart att sälja program där ångerfunktion och panikstoppfunktion saknas.)

Såväl proffset som nybörjaren gör i detta läge samma sak; Man trycker på den berömda röda knappen och återstartar datorn. Vad proffset vet, men vad nybörjaren förmodligen inte alltid vet, är att det då uppstår strul med pekare och sektorer på hårddisken, och att detta sedan kan leda till stora problem med andra program, kanske långt senare.

Huvudregeln är ju att det är absolut förbjudet att avsluta Windows på något annat sätt än lugnt och försiktigt med anbefallda kommandon. Panikavbrott får inte ske.

Därför startade jag i DOS och körde en sväng med Norton Disk Doctor, snabbkommandot NDD /Q varvid denne utmärkte hårddiskläkare meddelade att det uppstått knas som borde åtgärdas. Den fick göra detta.

Som den datorparanoiker jag är körde jag även SCANDISK som medföljer senare versioner av MSDOS 6.0. Nu var allt OK.

Jag råder alltså såväl den sanne Windowsfantasten som Windowsnybörjaren att ofta köra ett diagnosprogram och kolla att alla pekare etc är intakta.

Neanderthalare

Så länge det är så illa att man inte kan panikbryta ett skenande program utan att bli bestraffad med olika slags oönskade fenomen, betraktar åtminstone jag dagens datorer och datorprogram som ett neanderthalstadium. Förhoppningsvis är det ett förstadium till en perfekt teknik som i en framtid komma skall.

Under tiden bör man nog ha en svag aning om DOS-körning och behärska körningen av enklare diagnosprogram.

<8355>

Bill Leksén

Persondatorn förändrar Sverige

Under hetaste sommaren råkade jag få tag i Ulf Lingärdes Persondatorn förändrar Sverige.

Tyvärr inte mitt eget ex, utan ett lån av någon som lånat den på biblioteket. Bara detta borde ju diskvalificera boken från en recension i ABC-bladet, eftersom innehållet rimligen borde vara starkt föråldrat långt innan detta kommer till läsekretsen.

Skäl att läsa boken

Men det finns några goda skäl till att skriva i alla fall.

1) Boken ger en snabb, och lättläst, översikt över vad som hänt inom smådatorernas värld på drygt tio år. I varje fall för mig som fått vara med om den perioden var den mycket intressant. Jag har svårt att bedöma om en alldeles datoroskyldig människa skulle kunna uppskatta den, men jag tror det, om intresset finns.

2) Boken har många intressanta exempel på vådorna av datorer. Bl a innehåller den själv ett antal tryckfel som utan tvivel beror på datoranvändning när den framställdes. På inte mindre än tre ställen hittade jag hänvisningar av typen "den ovan nämnde Pettersson", där ingen Pettersson har nämnts tidigare. Man kan gissa att Pettersson nämndes i en tidigare version av texten. Sedan har det ovan nämnda stycket raderats utan att man följt upp konsekvenserna.

Mer korrekturläsning

Detta är dess värre ett mycket vanligt problem numera. För att komma till rätta med det skulle man behöva göra en komplett korrekturläsning efter varje ändring. Eller låt oss säga en fullständig genomläsning, helst av en person som läser för första gången. Vilket i sig kanske betyder att man måste göra om den proceduren

några gånger, eftersom det blir nya korrekturändringar efter varje genomläsning...

På detta sätt går ju själva vitsen med datorhjälpen till spillo: man spar inte tid, det blir inte enklare och billigare.

Vi har vant oss vid det mest håresande korrekturfel för övrigt (inte så vanligt i Lingärdes bok, skall jag kanske tillägga): bindestreck inuti ord blir kvar även efter nradad radbrytning. Det borde varit s k mjuka bindestreck och man observerar inte att det blev hårda

Avstavningar

Datorn avstavar precis hur som helst. I de tidigare ordprogrammen, t ex ABC ORD från tidigt 80-tal, fanns mycket enkla, men synnerligen kraftfulla algoritmer för avstavning som visserligen missade ett och annat lustigt ord, men som klarade det mesta. Nuförtiden tycks det inte finnas några fiffigheter alls i algoritmerna, utan avstavning tycks kunna ske i stort sett var som helst.

Skall vi tolerera det? Man kan ju faktiskt läsa vad det står, även om man i något fall måste läsa två gånger. Om man skulle göra tillräckligt noggrann och tät korrekturläsning skulle som sagt hela vinsten med datorsättningen gå förlorad, sägs det. Blir vi verkligen effektivare med datorhjälp?

Noggrannhet med uppgifter

Av vissa uppgifter fick jag intrycket att Lingärde inte har tillförlitliga källor i varje fall när det gäller de inledande historiska notiserna om Babbage och Hollerith.

Det kanske ännu inte är allmänt bekant att Hollerith utnyttjade Jacquards hålkort som uppfanns för att styra mekaniska vävstolar till att förenkla och snabba upp folkräkningarna i USA. 1880 års folkräkning i USA blev inte klar förrän sju och ett

halv år senare och hade därmed förlorat åtskilligt av sitt värde kan man anta.

Hollerith kunde genomföra bearbetningen av 1890 års folkräkning på mycket kortare tid. Enligt Lingärde gick det på en månad. Det stämmer inte med mitt minne av saken från en publikation IBM gav ut för något tiotal år sedan. Jag vill minnas att man där uppgav ett eller annat år, vilket ju också var en vacker förbättring.

Men kanske har Lingärde andra uppgifter? Möjligen gick själva maskinräkningen så fort. Resten av tiden kan mycket väl ha upptagits av att göra i ordning programmen och stansa hålkorten.

Babbage maskin 2

Charles Babbage är känd i datorkretsar för att han konstruerade en mekanisk räknemaskin. Enligt Lingärde byggdes den och drevs med ånga, medan Babbage senare konstruerade en mera invecklad som han inte lyckades bygga, men som i modern tid har byggts av IBM.

Där har jag andra uppgifter, och denna gång kan de verifieras. Det fanns en utförlig artikel om detta i Scientific American (februari 1993).

Babbage lyckades bygga en första differensmaskin som drevs med en handvev. Han gjorde ritningar för en mycket förbättrad modell, som skulle vara kombinerad med ett tryckverk. Många fel uppstod nämligen vid trycksättningen av de tabeller som räknats ut, för hand eller på annat sätt. Det säkraste var att låta räknemaskinen själv sköta tryckningen, menade han och med rätta.

Babbage lyckades inte få ihop tillräckligt mycket pengar för att förverkliga sina ritningar. Detta har lett till diskussioner om det var fel på konstruktionen, eller om den tidens teknik inte var tillräckligt avancerad för ett sådant precisionsbygge.

Två forskare vid Scientific Museum i London lyckades få sponsorer för att full-

borda ett fullskalebygge av Babbage2, dock utan tryckverk. Den blev färdig lagom till 200-årsminnet av Babbages födelse, och den visade sig fungera alldeles utmärkt. Experterna påstår att det hade varit fullt möjligt för Babbage att bygga den då om tillräckliga resurser hade givits.

Bland sponsorererna den här gången fanns sex stora dataföretag, dock icke IBM!

Vad gäller då för resten

Sådana missar av Lingärde gör ju att man undrar hur pass pålitliga en del av hans andra informationer kan vara.

Programspråket C - en katastrof?

Är verkligen programspråket C en av databranschens stora katastrofer? Lingärde påstår det. Sedan Pascal avlöst Basic och därmed infört en strukturerad och strängt disciplinerad programmeringskultur, kom C och förstörde alltihop för i C kan programmeraren plötsligt återigen göra vilka halsbrytande saker som helst.

Sitter verkligen många skolor fast i Compis? Ok, boken trycktes 1993 och det är ett helt år sedan dess. Nog var Compis-projektet ett pyramidalt centralbyråkratiskt nisslyckande. Många skolor blev bundna av dålig utrustning i flera år. Men nog mötte man väl ha bytt ut Compismaskinerna vid det här laget?

Men egentligen gör det inte så mycket för helheten av Lingärdes bok. Man kanske inte kan lita på sakuppgifterna i alla detaljer. Men betraktar man historierna som anekdotiska fyller de helt sitt syfte att ge en snabb, begriplig och tänkvärd översikt över den enormt snabba datorutvecklingen.

Inte sällan kan tidstypiska anekdoter på ett bättre och mera slående sätt förmedla en utveckling och ett skeende än en rad torra historiska fakta.

Boken värd att läsas

Boken är väl värd att läsas och jag vill livligt rekommendera den. Jag fann den mycket intressant, och den ger åtskillig anledning till eftertanke.

<1384>

Sven Wickberg

Superdatorer - datorvärldens racerbilar med miljarder beräkningar i sekunden

Från databaskollegan TP 44 har vi saxat följande:

En dator kan aldrig vara för snabb

Det är en självklarhet som inte kan emot-sägas. Speciellt inte om man ska räkna ut allt som händer när en bli krockar, eller hur oväder rör sig i atmosfären. Företaget som borde den första superdatorn heter Cray Research. Här är en presentation av de senaste modellerna och vad de kan prestera i jämförelse med en persondator.

Superdatorer är något som vi vanliga dödliga inte kommer så ofta i kontakt med i praktiken. Dessa datavärldens upptrimmade racerbilar utför beräkningar med sådana svindlande hastigheter att det ibland kan vara svårt att förstå kapaciteten.

Några använder inte termer från 486:or, och Pentium såsom megahertz (MHz) eller MIPS (miljoner instruktioner per sekund). Här används gigaflops som riktmärke, vilket betyder miljarder flyttalsoperationer per sekund. Just det - miljarder beräkningar per sekund.

Men smakar det så kostar det. De mindre av dagens superdatorer börjar vid tremiljonersstreck per maskin och går uppåt. För en riktigt avancerad maskin får du betala 180 miljoner kronor men får då en kapacitet på sådär 16 miljarder operationer per sekund!

Tävlingen om vem som kan åstadkomma en maskin med en trillion operationer per sekund är i full fart. En "terraflop"-kapabel dator som de kallas för. En terraflop är alltså tusen gånger snabbare än en gigaflop och enligt de flesta tillverkares beräkningar så borde den första sådana datorn vara klar inom fem år!

Svindlande hastigheter

För att få någon sorts perspektiv på hur mycket det egentligen är så kan du föreställa dig sitta framför din egen PC med kalkylprogrammet på skärmen. Kan du

slå in ett tal (bestående av fler siffror med ett decimaltecken i) i sekunden och hålla på så dag och natt utan uppehåll så klarar du av samma sak på cirka 25.000 år! Det som bara tar en sekund på en terraflop-dator!

Men det blir som sagt antagligen inte aktuellt förrän 1997. Tills dess får vi nöja oss med gigaflop-maskiner. Alltså dessa som utför 1.000.000.000 operationer eller fler per sekund.

Den ledande tillverkaren av superdatorer heter sedan länge Cray Research och ligger i den lilla staden Eagan i svenskbygden Minnesota. Här tillverkas över 65 procent av dagens "monsterdatorer" i allt mer hårdnande konkurrens från japanska företag.

Enligt marknadsundersökningar är efterfrågan på liknande maskiner större än tillgången och försäljningen beräknas gå upp med cirka 22 procent under 1993.

Tillämpningarna av datortekniken är naturligtvis många men kostnaderna gör att maskinerna oftast hamnar inom industrin och på högskolor med extremt god ekonomi.

Snabbaste datorn

Crays flaggskepp i superdatorsammanhang Y-MP C90 röner stor uppmärksamhet. Amerikas största bilföretag köpte omedelbart in en maskin trots kostnaden på 170 miljoner kronor per styck. Mjukvarukostnaden ters sig då som en droppe i havet. Cray hyr ut sina program för ca 180.000 kr styck per år... Och som regel går det åt ett antal sådana beroende på vad som skall utföras.

Y-MP C90:an är enligt Cray Research den snabbaste dator som finns att köpa på marknaden idag. 16 miljarder flyttalsoperationer per sekund eller 16 gigaflops enkelt uttryckt. 16 st parallella processorer med vardera en gigaflop kapacitet där alltså själva beräkningarna sker. Dessa CPU:er representerar hjärnan i C90:an

och är monterade i moduler för utbyte eller uppgradering.

Arbetsminnet är på 2 gigabytes alltså ca tusen gånger större än ett vanligt "normalt" hemdatorminne på 2 megabyte. Även här används en ny intressant term, megaword. Ett megaword motsvarar åtta Mbytes och en Cray Y-MP C90 har 256 megawords arbetsminne.

Crayen har en "Clock Period" eller klockcykel - på fyra nanosekunder. En nanosekund är en miljarddelsekund och en "Clock Period" är alltså tiden det tar för CPU:n att hämta in data, behandla den och skicka den vidare. Crayen är uppbyggd så att den hämtar in och behandlar information ifrån långa "strängar", vektorer. Så kallade "vectorregistrerar", är en sorts avkännare som skapar en logisk bana där informationen kan läsas av och bearbetas parallellt av de olika processorema samtidigt.

Behövs denna otroliga kapacitet? Absolut. I produktutveckling sparar den en oerhörd massa tid och pengar vilket förhoppningsvis tillfaller oss konsumenter och tidsbesparingarna är nästan obegripliga.

Lönande beräkningar

Förr i tiden byggde den nämnda amerikanska biltillverkaren mellan sju och tio prototyper för varje ny bilmodell och år, vilka de sedan körde rakt in i en vägg för att se hur de krashade. Plåtbitarna filmades och analyserades sedan manuellt för att förbättringar skulle kunna ske.

Idag programmerar man istället in en modell av bilen - bestående av upp till 80.000 dataelement och utför samma kraschelektroniskt i superdatorn. Så gott som vare millimeter plåt kan analyseras och "bytas ut" eller förbättras under testernas gång för att åstadkomma optimalt resultat. Vare krash kostar cirka då 40.000 kronor i datortid och är alltså betydligt billigare än att bygga riktiga bilar för miljonkostnader per styck.

Flygplansindustrin har naturligtvis lika stor användning för datorer med superkapacitet. Istället att som förr använda vindtunnlar med små vita vimplar på kan man nu programmera in varje liten jetplansdel med respektive materials struktur och få så gott som omedelbara resultat utan att behöva studera små vita vimplar.

Man slipper även att riskera människoliv på riskfyllda provflygningar som

istället utförs på en Cray. Exempelvis vid test av katapultstolar som skickas ut med sprängladdning från ett jetplans cockpit. Då simuleras lufttryck vid olika altitude, planets hastighet, temperaturer, sprängladdningens storlek och förmåga, för att beräkna hur stora G-krafter piloten och stolen utsätts för.

Meteorologer, geologer och fysiker har också stort behov av superdatorer. Väderberäkningar i länder som USA med stormar, jordbävningar och orkaner blir betydligt mer precisa och kan även där spara människoliv och materiella skador.

Andra mer kommersiella företag, använder superdatorer till material och styrkeberäkningar. Då med ett speciellt utvecklat Cray Unicos-program, vilket är ett operativsystem baserat på Unix System 5 som tillåter att man från "vanliga" arbetsstationer kan sitta och jobba med både design och hållfasthet.

Tenniserackettillverkare, skidfabrikanter och en känd golfklubbproducent förbättrar kontinuerligt sina produkter på detta sätt och testar nya material i datorn innan de når fabriksgolvet. Istället för att tex gjuta nya golfklubbor med olika metallegeringar så programmeras datorn med materialens egenskaper som flexibilitet, hållbarhet osv och får gå igenom en mängd tester. Med miljarder flyttalsoperationer i sekunden kan man få fram visuella resultat i "verklig tid" (real time) som påminner om en liten TV-film på skärmen där tex den allra rödaste färgen påvisar den högsta belastningen.

Crays separata hårddiskar för att spara all information är en historia för sig. Det är två meter höga skåp och nästan lika breda och innehåller upp till 16 st parallellt arbetande hårddiskar med kapacitet på 4 Tbytes. Det motsvarar fyratusen Gbytes eller fyra miljoner Mbytes för den som vill jämföra med egna persondatorn...

Även hastigheten att ta emot data på dessa stationer är svindlande 13.6 gigabytes i sekunden.

Små superdatorer

Alla behöver naturligtvis inte en Cray Y-MP90 med racerkapacitet och därför har företaget ett stort sortiment av mindre, men ändå "supercomputers". Deras basmodell med lägsta kapacitet heter Y-MP EL, kostar mellan tre och sju miljoner

kronor och har 133 miljoner flyttalsoperationer per sekund!

Skall man göra en teoretisk jämförelse mellan en superdator och en vanlig PC så kan racerbilsliknelsen vara bra. En vanlig PC är en standardbil och skall hämta information hos olika stationer för att utföra ett race. Den skall läsa av tangentbordets knappar, skriva filer och instruktioner under gång, skicka informationen till skärmprocessorer och vidare till skärmen, diskettstationer osv. Många olika tidsödande led skall klaras av.

En superdator är en trimmad version där allt onödigt plockats bort och där det bara finns en växel kvar. Överväxeln med turbo inkopplat från de allra största förgasarna.

Konceptet med superdatorer startades 1972 av en blygsam karl vid namn Seymour Cray som började utveckla datorer med jättekapacitet.

1976 blev den första Cray-1 klar och slog fullkomligt knockout på hela datorvärlden. De kostade ett tiotal miljoner kronor styck, såg ut som en underlig rund och 2 meter hög möbel med vadderade sitsar i en cirkel runt maskinen.

Motsvarande teknik finns i dagens 386 laptopdatorer. Cray-1:an hade 1976 "bara" 2 Mb arbetsminne och en hårddisk på 2 Mb utbyggbar till 8 Mb. Mikroprocessorn hade kylslingor virade runt sig för att undvika överhettning och klarade redan 1976 av 80 Mhz vilket är lika snabbt som de allra nyaste PC datorer jobbar med idag, 16 år senare!

Hårddisken på hela 2 Mb var gigantisk i jämförelse med dåtidens små skivor.

1987 lämnade Seymour sitt skötebarn Cray Research och startade ett nytt företag vid namn Cray Computer Company vilket just nu håller på att utveckla en tredje generationens superdator.

Inga datorer har ännu varit till försäljning och hur långt Seymour Cray har hunnit i jakten på Terrafloppen får framtiden utvisa..

Inläst till ASCII av Thomas Lundgren, FSDB (=Föreningen Sveriges Dövblinda) Text: Thor-Björn Hansson och taget från tidningen ElektronikVärlden, nummer 11 - 1993

MSG- utdrag

Här kommer nu ytterligare en omgång av utdrag från MSG-systemet. Som vanligt har råjobbet med utdragen sköts av Lars Gjörning och Sven Wickberg. Redigeringen har även denna gång innefattat att avslutande utvidgningar av signaturer tagits bort. Likaså har citat tagits bort där detta inte försvårar förståelsen av inläggen. Dessa har ju en annan funktion on-line än vid denna form av redovisning.

Möte Datakommunikation

(Text 5524) Claes Skarborg <8137>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Jag har ett modem som skall fungera på 9600 baud. Men när jag ringer till klubbens datorer får jag nästan alltid upp på skärmen att anslutningen är till 2400 ibland står det lapme efter. Vet någon vad sjutton det betyder. Jag inte lapm (inte för att jag vet vad det betyder heller) men varför kommer jag inte in på samma hastighet som mitt modem kan hålla. Som jag fattat det är ju klubben modem vassare än mitt så jag borde alltid få optimal hastighet eller ??

(Text 5527) Jan-Olof Påvall <1116>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
När båda modemerna står inställda på variabel linjehastighet så kommer vissa modem i otakt när de "taggar" ner från den högsta hastighet som de först provar på. Det brukar hjälpa att ställa in sitt eget modem på den största linjehastigheten, i ditt fall 9600. LAPM är ett felkorrigeringsprotokoll som definieras i CCITT-rekommendationen V.42. Det är ett "HDLC"-typ synkront protokoll mellan modemerna. LAPM används sig av datakomprimering definierad i V.42 bis som i vissa fall är effektivare än MNP-5. JOPpen

(Text 5531) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Jaha. Då har du troligen ett 2400 modem med V42bis, dvs komprimering. Detta innebär att du kan få upp till 4 ggr högre hastighet än själva linjehastigheten (2400) ifall filerna är "lättkomprimerade", ex. ren text eller inmatningsformulär med linjer o.dyl. ZIP-, GIF- eller JPG-filer överförs dock med 2400 baud eftersom de redan är komprimerade. Du skall alltså ställa ditt terminal-

program på 9600 baud och låta modemmet sköta resten. Meddelandet om 2400 lapm kan möjligen betyda just detta, dvs att du kör 2400 med komprimering. M(agnus)C(arlsson)

(Text 5532) Bo Kullmar <1789>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
De är som när två personer försöker skaka hand och de ej är överens om var i luften händerna skall mötas. Båda försöker anpassa sig. Lösningen är att hålla din hand stilla dvs låsa ditt modem på 9600. Hur du gör det står i din modemmanual. Det är i regel olika för olika modem.

(Text 5537) Curt Gustavsson <3375>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Går modemerna uppifrån och ned då de förhandlar om hastighet? När jag lyssnar får jag uppfattningen att de börjar med den lägsta... Därför att det tar sådan lång (?) tid innan det blir 14400. Mvh/Curt

(Text 5538) Peter Nermander <8130>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
I det fallet handlar det nog mer om att modemerna kollar vad linjen klarar av, än att de kollar vilken högsta gemensamma nämnare är. /Nermander

(Text 5541) Johan Røjemo <2196>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Förhandlingen sker väl i 2 steg. Först kontrollerar modemerna vad de klarar för standard (nerifrån och upp) Sen när de kommit överens om något över 14.400 så kontrollerar de om de klarar det i annat fall går de ner på de olika "reservfarter" som finns i standarden. Det finns ett undantag: V34 (28.800) har en funktion så att de skall kunna koppla upp på under 5s. Det är antagligen det bruset man hör i början på uppkopplingarna i mot 806440. Mvh/J:R

(Text 5543) Jan-Olof Påvall <1116>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
JR> Först kontrollerar modemerna vad de klarar för standard (nerifrån och upp)

Varför skulle man testa nerifrån? Enligt US Courier-manualen går det till så här. Courier grundar ("defaults") med V34 och provar men den högsta möjliga hastigheten när den försöker få kontakt med det ett annat modem, 28800bps. Hela V.FC-området innefattas 28.8K, 26.4K, 24K, 21.6K, 19.2K, 16.8K, 14.4K, 9600, 7200, 4800 och 2400 bps. Om inte det andra modemet är V34 så görs en förbindelse med den högsta kompatibla modulationsschema (V.FC, V.32 terbo, V32 bis och vidare den till Bell 103 eller 300bps. JOPpen

(Text 5544) Johan Røjemo <2196>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Jaha, då har de ändrat sig lite på senare tid. När jag läste i manualen till något 9600 modem så var uppkopplingen beskriven som att det pep nerifrån och upp. Förklaringen var att man häktade på de nya standarderna efter de gamla för att gamla modem inte skulle få problem med konstiga toner. Det var innan 14.4kbps modemerna kom så de kanske har ändrat något sen dess ---) Få se om det står något i ZyXEL-manualen om uppkopplingsförfarandet. Mvh/J:R

(Text 5556) Peter Åstrand <8616>
Ärende: MODEMHASTIGHETER
Eller så har du ett 2400/9600 Fax-modem, som tyvärr inte klarar mer än 2400 bps datakommunikation. Om man är petnoga, så är det enligt vad jag har förstått, fel att säga t.ex 9600 baud. Den högsta baud som används är 600, och sedan använder man flera bärvågor för att få t.ex 2400_bps_. Det är möjligt att bl.a V34 o.dyl avviker. Rätta mig gärna om jag har fel.

(Text 5647) Josef Makower <8639>
Ärende: 28800 i Monitor
Funderar varför överförings hastigheten med 28.8 modem i båda ändar ger bara c--a 1700bps vid download.. Med min "gamla" 14.4 blev hastigheten c--a 1600bps. När gången har jag dock kommit upp till ca 3200bps med mitt nya modem, vilket borde vara det normala, tycker man. Dålig telefonlinje eller vad..... Kan några som kör 28.8 dela med sig sina erfarenheter? Vore skönt!

(Text 5648) Nils Hansson <519>
Ärende: 28800 i Monitor
Jag får i princip alltid 3200 - 3400 cps när jag hämtar filer med t.ex Zmodem. Jag brukar inte låta datorn göra något annat under tiden dock (USRobotics Everythinghetermodemet). Får du några felmeddelanden, typ CRC--fel el dyl? Då kanske du har problem med tappade tecken i UART, byt till 16550. Gör du något annat i Windows under tiden? Sätt modemmet så att du får linje-

hastigheten vid CONNECT, får du inte 28800 där har du dåliga linjer. Får du bara CONNECT 14400 så kan inte modemerna komma överens om V.FC eller V.34 och går då över till V.32".

(Text 5650) Josef Makower <8639>
Ärende: 28800 i Monitor
Just nu har jag terminalen inställd på 115200cps. Mitt modem rapporterar alltid Connect lika med min inställning i terminalen. Kan man ställa Carrier = Connect på annat sätt än via terminal? AT? OBS Jag får alltid Carrier = 28,8 på dem rätta telnummer tex 806440 +.

(Text 5651) Josef Makower <8639>
Ärende: 28800 i Monitor
Gjorde ett experiment i DOS sker download med 3200--3300cps i Windows LMSG till Monitor också blir det 2000-2100 med täta Garbled packages - terminal hastighet 38400. (Zmodem) Det verkar som Windows inte klarar inte 28,8 kommunikation... Har du provat med LMSG från windows?

(Text 5730) Lars Lindeberg <7124>
Ärende: 16550
När behöver man en sådan krets?? Använder ett likligt Multi kort och kör med 14.4 det har gott bra, när uppträder fel är det vid någon vis hastighet?? Någon som vet?? /LL

(Text 5731) Lars Lindeberg <7124>
Ärende: 16550
Var inte fullständig jag menar att jag kör 38.4 mellan burk och modem och 14.4 på linjen. /LL

(Text 5733) Johan Persson <2397>
Ärende: 16550
Vid hastigheter över 9600 bps behöver man en 16550 krets för tillförlitlig kommunikation, köpte själv ett multikort (1*16550, 1*16450, 1 gameport och 1 printerport) från Arngren Electronics (disablade allt utom 16550, kopplade bort den ordinarie COM2 och in med den nya som COM2 istället, det fungerar bara fint), kostade 300:- med moms och frakt, för mig var det guld värt. /jp

(Text 5738) Lars Lindeberg <7124>
Ärende: 16550
Ja det är detsamma som jag har så därför undrar jag varför man skall ha 16550. /LL

(Text 5745) Johan Persson <2397>
Ärende: 16550 Därför att man kan tappa tecken om man inte har en 16550 (buffrad uart, 16 teckens buffert), en 8250/16450 har bara ett teckens buffert (8 bitar). /jp

(Text 5754) Hans-Georg Wallentinus <4046>
Ärende: 16550
Jag använder 14K4 på en vanlig utport utan några som helst problem. Har ställt in "Buffrad UART" däremot (även om den inte är det) och hastigheten 19200 mot datorn (38400 börjar krångla). Noteras bör att vi inte heller har AXE-växel, utan en gammaldags ångtelefon. << HWG >>

(Text 5925) Gunnar Larsson <4876>

Ärende: MAC <--> PC

Jag har behov av att föra över ett litet antal STORA filer (bilder) från en PC till en MAC, vilket är det bästa (billigaste) sättet? Detta gäller en engångsföreteelse så inga stora investeringar tack! Mina egna tankar:

1. Zippta filerna över flera disketter, finns ZIP till MAC?

2. Kabel typ laplink, hur skall kabeln se ut på MAC:en, vilket program på MAC:en? Gunnar

(Text 5926) Anders Wedebrand <5960>

Ärende: MAC <--> PC

Varför inte koppla ihop datorerna med en nollmodemkabel, och sedan köra något kommunikationsprogram i båda ändar? Jag har använt tekniken för att skicka data från ABC800 till PC. Det gäller bara att båda programmen har samma filöverföringsprotokoll (Kermit finns väl i alla komprog?). mvh Anders

(Text 5927) Casimir Artmann <7296>

Ärende: MAC <--> PC

PC unzip finns i programbanken till Macintosh. Om den klarar av att dela upp en fil på flera disketter vet jag inte. Mvh Casi

(Text 5929) Lars Strömberg <7872>

Ärende: MAC <--> PC

Skicka in bilderna från Mac till kubbens monitor. Hämta bilderna från monitorn med PC:en. Lätt som en plätt. Mvh Lasse

(Text 5961) Bengt Fjellman <8674>

Ärende: UNIX --> PC

Hur gör man enklast om man vill köra ett dosprogram på en PC från en UNIX-arbetsstation? Båda maskinerna hänger på Ethernet. På PC kan jag lägga in i stort sett vilket program som helst för att sköta kommunikationen. På arbetsstationen kan jag inte lägga in något nytt utan att huvudprogramleverantören avser sig funktionsgarantin. Mvh Bengt

(Text 5962) Michael Östman <9172>

Ärende: UNIX --> PC

Eftersom jag misstänker att du redan har en nätverksprogramvara för att kunna lagra filer etc. på UNIX-burken så hoppas jag att den i alla fall är utrustad med X-Windows (UNIX-burken). Jag har själv kört program från en HP715/50 (terminal--xwindows) mot en pc utrustad med Desqview--X. Du kan i desqview.spec. att remotelogs färske från nätet och borde denna väg få den lösning som du eftersträvar. Det finns säkert ett otal andra lösningar som också kan fungera men det får någon annan svara på. Mvh Michael Östman

(Text 5963) Bo Kullmar <1789>

Ärende: UNIX --> PC

Vill man köra DOS program på en Unix arbetsstation så behöver man en emulator. SUN har en sådan som heter SUN PC och andra säljer liknade som heter Soft Windows som även innehåller DOS.

Båda kommer från samma leverantör från början. SUN har ett 486 kort som man kan köpa och sätta i en SBUS plats om man vill köra fortare. SUN's WABI klarar av att köra de vanligaste Windowsprogrammen, men inte alla och inte DOS. Andra leverantörer har WABI också. WABI skeppas gratis med Solaris, men de andra tar betalt för den separat.

(Text 5964) Bengt Fjellman <8674>

Ärende: UNIX --> PC

På PC kan jag lägga in i stort sett vilket program som helst för att sköta kommunikationen. På arbetsstationen kan jag inte lägga in något nytt utan att huvudprogramleverantören avser sig funktionsgarantin. Eftersom jag misstänker att du redan har en nätverksprogramvara för att kunna lagra filer etc. på UNIX-burken så hoppas jag att den i alla fall är utrustad med X-Windows (UNIX-burken).

Det är den. Jag har själv kört program från en HP715/50 (terminal--xwindows) mot en pc utrustad med Desqview--X. Vi kommer att använda en HP-station. Du kan i desqview.spec. att remotelogs färske från nätet och borde denna väg få den lösning som du eftersträvar. Det finns säkert ett otal andra lösningar som också kan fungera men det får någon annan svara på. Finns det några begränsningar på vilka program man kan köra under Desqview-X?

Det aktuella programmet går egentligen på ett eget processor-kort och använder bara PC:n som terminal. Mvh Bengt

(Text 5969) Michael Östman <9172>

Ärende: UNIX --> PC

Inga större begränsningar annat än att det är doskompatibelt. Däremot så får det naturligtvis inte ta för stor plats i internminnet. Du kan även köra andra vägar. Dvs. använda pc:n som X-Terminal under X-Windows. Mvh Michael Östman

(Text 5981) Bengt Fjellman <8674>

Ärende: UNIX --> PC

Inga större begränsningar annat än att det är doskompatibelt. Däremot så får det naturligtvis inte ta för stor plats i internminnet. Menard med internminne dosminne under 640k, EMS--minne, XMS--minne eller totalt? Mvh Bengt

(Text 5988) Michael Östman <9172>

Ärende: UNIX --> PC

Dosminnet under 640k. Jag fick själv ta bort de flesta drivrutiner som inte berörde nätverket, för att få ut mesta möjliga under 640k. Ett måste då man kör Desqview--X är att man samtidigt använder QEMM, som har speciella optioner för Desqviews minneshantering. Mvh Michael Östman

Möte PCMjuk

(Text 5075) Hans Jörnen <8878>

Ärende: Rensa virus i en PC

Har just råkat ut för en rätt *lustig* händelse och tänkte dela med mig av lite erfarenheter.

Min granne (sälja ALDRIG din gamla dator till en granne!!!) har fått virus i maskinen, hette visst JUNKER eller något liknande. Viruset kom när han installerade 'TIE Fighter', allmän varning utfärdas!!! Observera att progget var hederligt köpt och betalt, inget fusk utan direkt från affärn.

Hur som helst, mha. Dr Solomon plockade vi bort viruset, trodde vi, när allt var klar och inga mera virus fanns botade jag om burken. Ingen hemma! Gick inte att bota från HD'n. Vad göra - jo naturligtvis boota från den egenhändig tillverkade boot-floppy. Körde 'sys c:', fortfarande ingen hemma, även denna disk infekterad, nu börjar det bli krångligt, vad göra? Det visade sig att det inte fanns en enda oinfekterad disk i hela samlingen.

Till slut kom jag på att den enda uppsättning diskar som borde vara osmittade borde vara uppgraderingen från dos 6.0 -> 6.2. På dessa ligger ju filerna komprimerade så där borde viruset inte komma åt att smitta.

Mycket riktigt, efter att ha kör uppgraderingen DOS 6.0 -> 6.2 engång till fungerade allting som vanligt igen.

Vet inte om denna lilla utläggning kan hjälpa någon, men jag hoppas det.

Framförallt, kom ihåg att ALDRIG sälja er gamla dator till en granne!! Inte nog med att det tar tid att fixa alla hans problem, han betalar i chokladkakor!! och jag som inte ens gillar choklad. / HAJÖ/

(Text 5078) Adam Berglund <8882>

Ärende: Rensa virus i en PC

Om du ska sys:a om boot sectorn måste du ta bort signatur byten 55 aa annars skrivs inte boot sectorn om... görså här.. kör debug skriv i 100 2 0 2 skriv s 0000 ffff 55 aa då får du fram en eller 3 adresser skriv e <första adressen> skriv 00 mellanslag 00 enter skriv w enter tja sen är det bara att sys:a om disken...och viruset är borta.. slutet gott allting gott... /adam

(Text 5080) Mikael Moreira <8919>

Ärende: Rensa virus i en PC

Junkie viruset brukar inte gå bort så lätt... Brukar få skriva om bootsektorn innan det försvinner (fdisk /mbr). Troligen försöker Dr. Solomon göra det och misslyckas, därpå blir disken icke bootbar. Det kanske är bättre att köra McAfee och sedan skriva om bootsektorn manuellt. Detta görs som sagt tex med fdisk -Mickey

(Text 5124) Morgan Lantz <4359>

Ärende: postgirot.

Någon som vet vad programmet för att sköta om postgiro och bankgiro kostar. Jag tror det är postgirot som säljer det. Hur bra är säkerheten via modem och datorer, när det gäller sådana saker där det är signaturer och konton med i bilden?? Mvh Morgan Lantz.

(Text 5132) Peter Isoz <2164>

Ärende: Postgiro på PC

(Jag antar att du funderar för egen del och inte för någon mindre koncern tusentalet anställda.) Det finns lite olika alternativ:

Giroguide är typ Videotex och är gratis förutom videotextprogrammet. För säkerheten har man en lista med kodsiffror som man "tar av" för varje betalningssomgång. Förutom lösenord vid inloggning som alla har.

GiroLink är elegantare men programmet kostar lite mer och man måste ange vilket/vilka postgironummer. Det fungerar lite som LMSG i det att man knappar in sina uppgifter lokalt och sedan ringer in bunt. Programmet kollar checksummor o dyl, även avsändar-nummret som står på tex telefonräkningen och som man alltså får knacka in. Tittade på detta för några år sedan men det blev inget av för jag var kassör i några föreningar och kunde inte bestämma mig vilka postgiro som var mest viktiga. Det fanns dels ett fristående program för ca 2kkr och dels ett från SPCS tror jag - som var integrerat med bokföringen och kostade så där 4kkr.

SE-Banken har en service där man kan göra kontoutdrag och betala både bank o postgiro. Det är videotextbaserat och tycker jag lite dyrt - 3500kr per år, men man kan alltså göra rätt mycket, inkl titta på räntor, kurser etc. Säkerheten här hålls uppe med en kodlista som sänds ut i brev engång per kvartal och så måste man byta lösenord varje månad. Har provat detta, men fann det vara mer för större företag med mycket utgående och även inkommande betalningar.

Det var en annan sak som gjorde att jag inte började med postgiro på PC och det var att man måste ju normalt ändå göra en överföring till postgirot och då blev det ju ett brev i alla fall. Mvh Peter I.

(Text 5135) Morgan Lantz <4359>

Ärende: Postgiro på PC

Vilka säljer giroLink då?? Vad kkr kostar det??? Mvh Morgan Lantz.

(Text 5149) Måns Åman <8406>

Ärende: Postgiro på PC

Systemhuset AB - Tyvärr har jag ingen adress här men de finns säkert i telefonkatalogen, om inte kan du hör av dig till mig så ska jag nog kunna leta fram en gammal faktura! - The RIVER MAN (Åman)

(Text 5233) Jan Berg <9040>

Ärende: postgirot.

Hej Morgan. Det var ju ett tag sedan du hade den här frågan uppe. Det är så att OnOff säljer nu ett program som heter HogiaHemekonomi och där ingår HogiaHemgiro så att man kan sitta hemma och sköta postgirot med sin dator och sitt modem. Det kostar 495 Sek. Vänligen Jan Berg <9040>

(Text 5238) Jan Berg <9040>

Ärende: postgirot.

Hej igen Morgan. Jag vill bara medela att även Teliabutikerna kommer att börja sälja HogiaHemekonomi i slutet av V.8 eller i början av V.9 dom håller samma pris som OnOff 495:- Sek. ink. moms. Vänligen Jan Berg <9040>

(Text 5247) Kjell Svensson <5318>

Ärende: postgirot

Även posten kommer att sälja ett program för detta (troligen samma). Det skulle bli billigare för plus-kunder. Enligt den jag pratade med på posten så skulle det även kräva att man hade Excel. Det tycker jag låter konstigt. Troligen hade hon fel. H/Kjell

(Text 5652) Bo Hultqvist <8169>

Ärende: postgirot.

JB> Postgirot har dessutom skickat hem till alla girokunder att man kan ansluta sig till deras nya HemGiro. Jag var iväg i går och köpte programmet, och skall anmäla till Girot att jag tänker använda det. Jag återkommer när jag kommit i gång.

Ursäkt om jag är påträngande, men har du hunnit prova programmet än? Jag har just skaffat HemGiro och har lite undringar om Hogias Hemekonomi-program.

1. Måste alltså skötas online typ Videotex, eller kan man skriva in sina gireringar offline och skicka in dem när det passar (typ LMSG)?

2. Vilka funktioner eller fördelar har programmet jämfört med Postgirots eget program (som om jag inte missuppfattat det, funkar ungefär som Videotex eller Teleguide, alltså endast online)? Mvh BosseH

(Text 5251) Bo Hultqvist <8169>

Ärende: GNU?

Vad är GNU-filer? Mvh BosseH

(Text 5256) Jörgen Granstam <8810>

Ärende: GNU?

GNU är något av det finaste som finns i datorvärlden :-). Det är en förkortning för "GNU is Not Unix" (ett s.k. rekursivt skämt). Det hela är ett projekt av Free Software Foundation som syftar till att skriva ett *fritt* portabelt Unixsystem som vems som helst får använda gratis till vad som helst (nästan). GNU-systemet utvecklas nog fortfarande och det finns egentligen inget fungerande OS som kan sägas vara det tänkta operativsystemet. Grunden till projektet är Hurd, som väl är själva OS:et om jag förstod det rätt. Hurd verkar dock utvecklas långsamt. Det som gjort GNU-projektet så känt är framför allt två saker:

För det första så skapades till projektet den s.k. GNU GPL (General Public Licence) som är en slags licens som beskriver vad mjukvaran som skapats under projektet får användas till och under vilka villkor den får distribueras. Man satte Copyright på all kod som skrevs (dvs man släppte det inte som public domain). Därigenom kunde man reglera användandet genom att säga att den som vill använda mjukvaran får en licens att använda det genom GPL men om man inte följer reglerna i den så bryter man mot copyrightlagstiftningen. Detta låter kanske inte så trevligt, men det är nog det bästa som hänt den fria mjukvaran i världen. Reglerna i GPL är nämligen så utformade att ingen bör finna obehag i att följa dem. I princip går det ut på att du får använda, kopiera och ändra i mjukvaran hur du vill men om du sprider den måste du se till att den som du sprider den till också får samma möjligheter. Detta innebär att du måste se till att den du sprider mjukvaran till antingen får med källkoden eller har möjlighet att få tag på källkoden om han så önskar (även källkoden till eventuella ändringar du själv gjort), annars förlorar han ju den rätt att ändra i mjukvaran som han fick genom GPL. Vidare måste ändringar i källkoden vara offentliga (ej hemliga) och det måste stå utmärkt i kommentarer i koden vem som ändrat, och vad som ändrats. Detta dokument GNU GPL vars så väl skrivet att det används av hundratals (kanske tusentals) andra utvecklare av fria program, tex är Linux släppt under GPL. GNU GPL är alltså till för att se till att den fria mjukvaran också i framtiden är fri så att alla som vill får använda den. För det andra (nu kommer vi till det egentliga svaret på din fråga) medförde GNU projektet, trots att det ännu inte blivit ett komplett OS, mängder med sidoprodukter, delprojekt och systemprogram som är tänkta att ingå i det färdiga OS:et. Dessa håller *mycket* hög kvalitet, ofta minst lika bra eller bättre än de program de skrevs för att efterlikna! Detta mycket tack vare att programmets utveckling är öppen. Så fort en ändring är klar skickas den ut på nätet så att folk som så önskar kan dra nytta av den. Programmet kommer snart att användas av ganska många och inom några dagar hittas de fel och buggar i programmet som ändringen eventuellt medförde. Vem som helst som är programmeringskunnig och har behov av att få buggen rättad kan sedan rätta den och skicka in en rättelsen till det "centrala utvecklingsteamet" eller en samordnare som lägger till rättelsen till programmet så att det vid nästa utskick är mer buggfritt. Vem som helst som kan programmera och som tycker sig sakna en funktion i programmet kan själv lägga till den och skicka in den till en ev. samordnare så att den nya funktionen kommer med i framtida versioner. Exempel på olika program som GNU-projektet medfört är:

GCC

Gnu C-Compiler, en av de bästa C-kompilatorerna, den absolut bästa av fria C-kompilatorer. Har portats till nästan alla Unixsystem och dessutom till många andra system. Till DOS finns två varianter varav den mest kända är DJGPP.

GPP (G++)

Gnu C++ kompilator, distribueras oftast tillsammans med GCC som ett paket. DJGPP för DOS innehåller t.ex både GCC och GPP.

GNAT

GNU Ada Translator, en fri kompilator för programspråket Ada, använder GCC som en frontend men brukar distribueras separat. Finns även för DOS så vitt jag vet.

GPC

Gnu Pascal Compiler. Jag känner bara till versioner för olika Unix av denna.

Diverse Unix-kommandon

Massor av olika program typ unix-kommandon, till utilities dessa hör bland många andra gzip, tar, ls, cp, mv, rm, cat, find, grep, groff.... det finns mängder! Vissa är förbättrade nyskapelser av standard unix-kommandon, medan andra är helt nya program. Många (de flesta?) är också portade till DOS så det finns möjlighet för även de som inte kör Unix att njuta av äkta wildcard-utveckling och alla de funktioner som unix-kommandona ger möjlighet till men saknas i DOS. Gnuchess GNU:s schackprogram. Textbaserat, men det finns grafiska frontends till det, vetej om det portats till DOS.

Emacs

En texteditor som har allt (utom möjligen diskho, men det kommer nog i nästa version :-))

Det får räcka som exempel, annars kunde jag sitta här hela dagen och skriva och ändå inte få med alla. Free Software Foundation och GNU är två uttryck som man ska lägga på minnet om man är ute efter billig (gratis) högkvalitativ mjukvara för unix och många andra OS (OBS, programmen är skrivna för unix och har en typisk unixstil vilket innebär att de ofta styrs med switchar på kommandoraden och inte alltid är så interaktiva som de flesta DOS program är). Förutom programmen från FSF och GNU-projektet finns det massor av program som andra har släppt under GNU GPL (eller liknande villkor), utvecklingen av dessa sker på samma sätt som utvecklingen av GNU-programmen och de håller ofta hög kvalitet. Flera fria operativsystem finns, t.ex. Linux och FreeBSD som är Unixsystem och båda finns för PC-maskiner (och även många andra system), så om du tröttnar på DOS så kan du billigt byta till ett riktigt operativsystem.... :->

Rekommenderad bredvidläsning: GNU General Public License som ska finnas med i alla distributioner av GNU-program, oftast i en fil med namnet COPYING.

Hoppas att detta räcker som svar på frågan om vad GNU är. Mvh Jörgen Granstam <8810>

(Text 5625) Fredrik Grönquist <9302>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC

Är det någon som vet om det går att köra Telias nummer tjänst på pc modem. Så att det går att se vem som ringer. Det är vist olika sytem som används, om nummer signale kommer före ring-signalen eller om det går fram en ring signal och sedan sänds nummer signalen så att det går att se vem som ringer. Tack på förhand. :-)

(Text 5636) Anders M Olsson <1019>

Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC

Det går inte generellt. Men jag har hört att *vissa* (ännu så länge ett litet fåtal) modem planeras klara detta i nyare modeller. Om det finns några sådana modem ute på marknaden idag vet jag inte med säkerhet.

Obs att man alltid måste ha ett abonnemang på tjänsten hos Telia, även om man köper ett modem som har stöd för funktionen.

(Text 5637) Peter Nermander <8130>

Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC

Borde väl egentligen skrivas i Datakom eller Divdata, men i alla fall.

För att kunna köra nummerpresentation på datorn så finns det olika varianter.

Dels kan man ha ett modem som stöder det. Finns inte särskilt många som stöder den svenska varianten ännu (jag känner bara till Powerbit). Då måste man också ha programvara som kan ta hand om informationen, och det är inte särskilt många program som har stöd för sånt ännu.

Alternativet är att ha en liten tillsats, som finns att köpa som byggsats. Det är en liten simpel pryl som får plats i kåpan till en 25-polig D-SUB kontakt och som kopplas in på parallellporten. Till PC finns det sen ett par olika program som stöder den. Man kan t.ex. få nummren loggade till fil, eller en TSR kan göra så att RING från modem inte släpps fram om det kommer från "fel" nummer. / Nermander

(Text 5638) Jörgen Turtola <7666>

Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC

Det lät mycket intressant. Var får man tag på den lilla byggsatsen och programvaran för PC? Du kanske också vet om någon byggsats för fax, modem och telefon väljare?

(Text 5656) Peter Nermander <8130>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC
Jag kommer inte ihåg vad han heter som gjort den därför parallellporten, men jag har t.o.m. förmig att det postats info om den i nåt möte här i MSG.
Schemat är helt fritt att sprida (eller sprids i alla fall friskt:-).
/Nermander

(Text 5763) Mikael Lindberg <8601>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC
AM> FG> Är det någon som vet om det går att köra Telias nummer tjänst på pc modem? Så att det går att se vem som ringer. Det går inte generellt. Men jag har hört att *vissa* (ännu så länge ett litet fåtal) modem planeras klara detta i nyare modeller. Om det finns några sådana modem ute på marknaden idag vet jag inte med säkerhet.
Intertext nya modem klarar (enligt deras SysopReklam av det). /// Micke -

(Text 5767) Åke Hedman <9175>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC
Zykel modem klarar detta. Är liksom du intresserad av att få reda på vilka andra modem som stödher CID. /Åke

(Text 5780) Johan Røjemo <2196>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC
Från vilken version? (Svensk version inte amerikansk av det här med telefon-nummeravkänning) Mvh/J:R

(Text 5781) Åke Hedman <9175>
Ärende: NUMMER LÄSARE VIA MODEM PC
Enligt Zykel's BBS så skall den senaste versionen 6.14 eller vad den nu heter klara det Svenska systemet. Jag har testat med version 6.11 (tror jag att det var) och då fungerade det ibland. Inte kul alls.... /Åke

Möte PChård

(Text 6569) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Tapestreamer
Vad skall man köpa för fabrikat av backupbandspelare? Finns det någon standard, så att olika fabrikat kan läsa varandras band? Är det bandtyp QD2120 som gäller?

(Text 6593) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Tapestreamer
1) Valet av streamer beror lite på vad du vill ha den till.
2) Ja, det är standardformat på banden, du kan byta med någon annan som har samma utrustning, etc. Se dock upp med en sak! Om ni använder olika program för bandhantering (gör inte det...) så är det troligt att dom använder ett eget sätt att komprimera data. Kör samma program, eller okomprimerat om det inte funkar. Till DC2120 ("Jumbo", etc.) så har jag funnit att Central Points program

är det bästa. Finns både separat, och ingående i t.ex. PC Tools. Väljen senare version än Central Point Backup 7.0. Om du t.ex. vill ta backup på din egen PC:s hårddisk lite då och då, så passar en streamer för bandtyp DC2120 bra. Det är även ett smidigt sätt att skicka större mängder data per post. Sådan här utrustning säljs av Colorado Systems ("Jumbo"), Omega, m.fl. Jag skulle dock inte rekommendera en sådan för daglig backup, p.g.a. hastigheten, och framförallt mekaniken. Köp formaterade band till en sådan streamer! Annars så kan du få vänta 2-4 timmar på att bandet formateras. Får du då meddelandet "too many bad blocks, tape can not be used", så blir man inte glad.... Och streamern är vid det här laget rätt varm.

Dessvärre så blir det ett rätt stort steg, om man vill ha något bättre. DAT-streamers för 2-4 Gb kostar uppskattningsvis från 10.000:- och uppåt. Det börjar dock komma utrustning för IDE enhanced, eller IDE2, m.fl. namn (vilket är det mest korrekta?). Jag funderar själv på någon sådan. Min datorlåda har ett gapande, tomt hål. Just efter en DC2120 tape streamer. Var det inte någon här i klubben som sålde streamers för IDE enhanced? Det skulle passa till mitt nya moderkort. (Lägg gärna en lapp i min låda).

Jag har en extern Mountain 60 Mb streamer, som i och för sig är O.K. Men med två st. 500 Mb diskar så blir det för många band att dribbla med. Adios!

(Text 6597) Casimir Artmann <7296>
Ärende: Tapestreamer
Som tumregel har jag dubbelt så stor kapacitet på bandstation som på totala hårddiskkapaciteten. En backup skall inte ta mer än ett band. Välj något av alternativen

DC2120 - (120/250) Mbyte
anslutes via floppy controller, ca 1700

DC6250 - (150/525) Mbyte
anslutes via SCSI controller, ca 5700

DAT - 2 Gbyte
anslutes via SCSI controller, ca 8300

Det är främst programvaran som avgör om det går att läsa samma bandtyper på olika bandstationer SCSI-baserade bandstationer levereras utan programvara, priser exkl moms
PS Själv använder jag en IOMega 250 bandstation för att backa upp 1 Gbyte disk. Kan inte rekommenderas då det idag går åt fyra band. Mvh Casi

(Text 6604) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Tapestreamer
Jag har ett antal år använt en bandstation av märket Christie. Den såljs av Jet data. Stationen använder band med samma yttre format som DC600-band, lagringsformatet på bandet vet jag inget om. De rymmer kanske 500 MB, jag minns ej längre exakt.
Jag använder också en större med band som rymmer 2 GB, det är samma märke. Båda har fungerat utmärkt. Jag kör dem

via parallellporten men man ska kunna köra dem via SCSI-port också.

(Text 6619) Nils Hammar <4341>
Ärende: Tapestreamer
BM> Båda har fungerat utmärkt. Jag kör dem via parallellporten men man ska kunna köra dem via SCSI-port också.

Jodå, vi har en Cristie på jobbet också som vi använder till både parallellport och SCSI-port. Dock så har jag numera modifierat den med 3 st. vippbrytare på framsidan för att kunna välja SCSI-adress, då den annars kom i konflikt med hårddisken på SCSI-bussen. Det är framförallt när vi kör Windows NT som vi behöver ansluta den till SCSI-bussen.

(Text 6699) Bengt Erlandsson <5219>
Ärende: Dubbla överliggande VGA-kort
En polare vill köra med dubbla VGA-kort i sin PC och ha det ena att presentera grafik med, samtidigt som det andra används för att skriva ut text med. Går det att göra på detta viset? Tydligt har någon lyckats med att köra ett VGA och ett Hercules samtidigt, men hur är det med två VGA? M.v.h. /Bengt

(Text 6710) Stefan Emet <6831>
Ärende: Dubbla överliggande VGA-kort
Det finns grafikkort med två resp. fyra utgångar (VGA) att få tag på, problemet för din polare verkar vara att han vill köra DOS-applikation. Det svåra med DOS är hanteringen av portarna, kräver egenskriven drivrutin. Att köra VGA och Hercules samtidigt är en teknik som t.ex. Borlands Debugger använder sig av, man ser debuggern i ena skärmen och resultatet i andra, även CAD-stationer har ibland två skärmar. För att återå till 2 resp 4 portars korten så brukar drivrutiner för Windows följa med. Har kört 4st 17" skärmar i ett Winows-pass själv, det mest irriterande är att hitta musmarkören. Direkt elektronik i Nynäshamn säljer såna kort, 08-52017500. /Mvh Stefan

(Text 6712) Jörgen Granstam <8810>
Ärende: Dubbla överliggande VGA-kort
Tydligt har någon lyckats med att köra ett VGA och ett Hercules samtidigt, men hur är det med två VGA? Jag har tidigare i några år kört VGA och Hercules (Hercules monografik, inte deras färgkort). Det är så att säga nästan standardförfarande om man vill ha dubbla monitorer och innebär sällan problem. Två VGA kort har jag aldrig hört att någon har kört i en PC. Det skulle i så fall vara tvunget att minst det ena vore specialgjort eftersom man troligen skulle få bildminneskonflikter när båda VGA-korten skulle adressera samma del av minnetsamtidigt, jag skulle gissa på att det antingen är omöjligt eller mycket dyrt (men vad vet jag, jag är ingen expert). Dessutom vore väl speciell mjukvara nödvändig för att kunna utnyttja två VGA-kort samtidigt. Jag har inte hört att det skulle finnas några program som stöder detta (däremot finns det många program som stöder kombinationen VGA+Hercules. Mvh Jörgen Granstam <8810>

(Text 6724) Tomas Tengling <2239>
Ärende: Läsa rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
Jag hittade ett program som heter cdinfo14.zip (ligger nu i /upload/pc) som kan läsa rå musikdata från en vanlig CD i vissa CD-ROM spelare och sedan lagra denna musikdata i WAV-format på hårddisken utan att man behöver gå omvägen via något ljudkort. Skulle någon med en Mitsumi FX400-spelare kunna prova programmet och se om det fungerar? Funderar på att skaffa en sån spelare och undrar nu om det kan gå att läsa rå musikdata från den. Mvh Tomas

(Text 6726) Ken Sentell <8855>
Ärende: Läsa rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
Jag körde programmet mot min FX400 och det fungerade bra utom när jag försökte spara musik till hårddisken. Då började CDRom:n snurra på fyrdubblad hastighet och programmet visade 'Error general failure' eller nåsant. Jag har försökt med -h växeln (High Sierra) men fick samma resultat. Jag provade också utan smartdrv (enligt dokumentationen) men fick samma resultat. Jag kan rekommendera FX400 om du ska köpa en CDRom. Min CDRom har bra prestanda och hittills varit felfri. En liten köptips kolla hos Unixit i Sollentuna. De har FX400 för 1996:- + moms. Hälsningar Ken

(Text 6732) Tomas Tengling <2239>
Ärende: Läsa rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
KS> Jag körde programmet mot min FX400 och det fungerade bra utom när jag försökte spara musik till hårddisken.
Hur vet du då att det fungerade bra? Eller kan programmet spela upp musiken direkt utan att mellanlagra på hårddisken?
KS> Jag kan rekommendera FX400 om du ska köpa en CDRom.
Kör du den på ett eget EIDE-kort eller på samma som hårddisken? Behövde du köra den som primär disk och hur fungerar det med 32-bitars diskaccess i Windows som jag hört att det ibland kan vara problem med tillsammans med Mitsumi? Hälsningar Tomas

(Text 6738) Ken Sentell <8855>
Ärende: Läsa rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
TT> Hur vet du då att det fungerade bra? Eller kan programmet spela upp musiken direkt utan att mellanlagra på hårddisken?
Jag kunde spela upp enskilda låtar eller ett antal (tex 1-3) direkt i programmet. Jag kunde också söka vissa sektorer och spela upp dom. Som sagt alla funktioner verkar funka OK utom just lagring till hårddisken. Är det ett program för spela CD skivor du söker eller är det direkt kopiering från CD till hårddisk du efterlyser?
TT> Kör du den på ett eget EIDE-kort eller på samma som hårddisken?

Jag kör den på samma IDE-kort som hårddisken utan problem. Kortet är ett kombination SVGA/IDE VLB-kort.

TT> Behövde du köra den som primär disk och hur fungerar det med 32-bitars diskaccess i Windows som jag hört att det ibland kan vara problem med tillsammans med Mitsumi?

Nej, jag har den kopplat som slave till hårddisken. Problemet med 32-bitars access hardiskuterats mycket i USENET möte comp.sys.ibm.hardware.cd-rom men det har åtgärdats med en drivrutin som läggs in i system.ini. Jag installerade den och har inte fått problem sedan dess. Jag hade många problem när jag först köpte den men det visade sig att enheten hade något fabriksfel och Unix bytte ut den direkt. Den nya enheten har hittills varit felfri. Hälsningar Ken

(Text 6739) Leif Porsklev <8501>
Ärende: Läs rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
Som ett komplement kan jag berätta att det inte heller gick att läsa "rå" musikdata med en Mitsumi FX-300 (som är en 400 fast med 3x hastighet). Däremot gick det alldeles utmärkt med en Panasonic 563 på SoundBlaster-kort! Fast filerna blir STORA.

(Text 6740) Tomas Tengling <2239>
Ärende: Läs rå musikdata från CD med CD-ROM-spelare
KS> Är det ett program för spela CD skivor du söker eller är det direkt kopiering från CD till hårddisk du efterlyser?
Nja, egentligen är jag bara intresserad av en så bra CD-spelare som möjligt och om den då även fixade rå musikdata är det ju bra också. Det verkar som om FX400 är det klart bästa valet just nu (pris/prestanda), hoppas bara att det kommer en drevdriver för den under NetBSD också så verkar allt bli perfekt. Mvh Tomas

(Text 6833) Lars Jernéus <8390>
Ärende: Fusk med moderkort
Läste idag att det finns en taiwanesisk moderkortstillverkare med okänt namn som fuskar med cache-minnena på moderkortet. De sätter dit "dummy-chips" d.v.s tomma kapslar för att man skall tro att det finns cache-minnen. Ungefär 10 000 köpare i Frankrike, Italien och Tyskland har blivit lurade. Dessa kort har främst använts av mindre företag som "skruvarihop" PC-datorer utan tillverkarnamn.

(Text 6835) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: Fusk med moderkort
Länge leve CONFIG725E.ZIP!!! Den kollar bl.a. storleken på det primära och sekundära cache-minnet. Benchmark på CD-ROM är en annan av finesserna. Tanka omedelbart ned ifall ni inte redan gjort det! (Möjligen har versionsnumret ökat något sedan jag sist hämtade.) M(agnus)C(arlsson)

(Text 6836) Anders Wedebrand <5960>

Ärende: Fusk med moderkort
CONFIG725E.ZIP är lite väl långt för att vara ett filnamn under DOS :-). Däremot hittas CONF710E.ZIP i pc/utl/system/show-info. Det verkar som om versionsnumret minskat i stället för att öka lite, eller kan du leda oss på rätt spår till din senare version? Mvh Anders

(Text 6843) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: Fusk med moderkort
Jahaja, tydligen hade jag fått tag på den någon annanstans. Jag tankar upp omedelbart! M(agnus)C(arlsson)

(Text 6849) Tomas Tengling <2239>
Ärende: Fusk med moderkort
Är det inte bättre att direkt hämta senaste versionen (7.30) från ursprungsskällan? Enligt dokumentationen finns den i ftp://ftp.tu-clausthal.de/pub/msdos/utl/info/där det för övrigt också finns andra kända testprogram. /Tomas

(Text 6859) Johan Persson <2397>
Ärende: Uppgradering av systemet
Jag funderar på att uppgradera mitt system istället för att köpa ett nytt, köper jag nytt så vill jag ha så mycket saker att priset inkl. moms skulle hamna på ca 23.000:- utan vidare, genom att göra en snälluppgradering så klarar jag mig på ca 6.200:- men får då vara utan ljudkort, cd-rom (finns på jobbet) och backupenhet. Det jag har idag är en PC med 386sx/25 + 4M minne, mus, monokromskärm, modem 14.4k, 120M disk, 2 st 3.5" diskett-enheter och snabba serieportar, ett relativt enkelt system alltså (som f.ö. inköptes i maj 1992). Vad jag funderar på att uppgradera till är 486sx/50 (dvs moderkortsamt en cpu) och 8M minne (är tvungen att köpa allt nytt då det gamla tyvärr inte passar på kortet) och köpa en bra mus (MS mus typ 2) samt en musmatta.

Kostnad:

cpu 486sx/50	895:-
moderkort	995:-
8M minne	2790:-
MS mus	295:-
(om jag såg rätt)	
musmatta	19:-

Summa:	4994:-
+ moms =	6242:-

Idén är att köpa Windows95 när det kommer (disketter) någon gång efter sommaren. Verkar det rimligt? är det något jag felprioriterat? Vilket SYS-INFO-värde kommer mitt nya system ha? min 386sx/25 har ca 18.0 (Norton's SYSINFO alltså), skall man välja en 486dx/266 istället (pris 1695:- + moms) (är det motiverat pretandamässigt?) ? /jp
Ps. Givetvis innebär detta inte att jag senare, om några år eller så, köper ett nytt system med alla godbitar jag saknat, men just nu så kan jag inte riktigt rättfärdiga (mot mig själv) att lägga ut så mycket pengar då det mestadels blir spelande, kommunicerande (Kermit?) eller LMSG på det nya systemet. Ps2. Priserna är hämtade ifrån stället där

jag köpte systemet, Databutiken i Solna (finns idag på två andra ställen i Stockholm också).

(Text 6860) Josef Makower <8639>
Ärende: Uppgradering av systemet
Du kommer ned till halva priset om Du köper begagnat. Risken att det strular är enligt min erfarenhet liten. Eller kan du satsa då på dx66 för samma pris som din "nytt" kalkyl. Kolla i DN, Gulan etc m8639@msg.abc.se

(Text 6861) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Uppgradering av systemet
Det kan vara idé att kontrollera priset hos Aktra, Stockholm. De har skapliga priser.

(Text 6924) Ulf Johansson <4560>
Ärende: Fysisk fastläsning
av datorer. Leverantörer/åsikter/priser? Gälleren läkarmottagning som MÅSTE läsa fast sina burkar?? Mvh/Ulf

(Text 6925) Mats Andersson <8598>
Ärende: Fysisk fastläsning
Inmac (Smedjebacken) har haft en del pyrror för att säkra datorer så att man (förhoppningsvis) får ha dem kvar. Vet ej vad det är för kvalitet eller så. Dom har telefon 0240-663410. Vad man kan säga om fastläsning allmänt är väl att det blir väldigt mycket att läsa fast om man skall gardera sig mot nåt mer än dom som rusar in och sliter till sig det första dom ser. Att läsa datorn mot ett bord är ju effektivt bara om bordet är så otympligt att det inte låter flytta sig annat än med hjälp av några stadiga flyttkarlar. Mvh 8598 / Mats

(Text 6926) Reine Marmlind <6259>
Ärende: Fysisk fastläsning
Skulle man inte kunna tänka sig ett litet säkerhetsskåp för pistol eller liknande samt göra några hål i det för kablage. Det borde avskräcka? eventuella tjuvar. Speciellt som skåpet är avsett att bulta fast i golv eller vägg. Norlyx har ett litet skåp som har måtten H=75 cm B=55 cm D=40 cm // Reine M

(Text 6934) Peter Nermander <8130>
Ärende: Fysisk fastläsning
Det finns olika varianter. I skolan är det trätt vajer genom alla burkar, och dessutom en kabel som alltså är en larmad slinga. Sen får man inte glömma att det inte räcker med att läsa fast själva lådan. I plugget upptäckte folk att det gick att öppna burkarna och plocka ur minnet. Processorer lär ju också vara rätt stöldbegärliga. /Nermander

(Text 6938) Gösta Nordhagen <8610>
Ärende: Fysisk fastläsning
Stöldskyddsföreningen, samt försäkringsbolaget kan nog ha en del tips att komma med. Stöldskyddsföreningen provar och godkänner såna saker. Märkta maskiner fastsatta enl försäkringsbolagets anvisningar bör underlätta en ev skadeglering om olyckan är framme. Portabla maskiner inlåsta i ett rejält säkerhetsskåp ordentligt fastbultat i larmat utrymme brukar få vara ifred. Sätter man fast datorn i bordet ska det

palla mot en kofot, det gör inte sånt som limmas eller tejpas fast. Det blir bara en grop i spånplattan eller lite skador på fanert som skvallrar var maskinen stod. mvh Gösta

(Text 6939) Nils Hammar <4341>
Ärende: Fysisk fastläsning
Fastläsning av datorer är både positivt och negativt, och visar det sig att man inte kan ta med sig datorn, så finns risken att den blir sönderslagen istället. Min rekommendation är att man istället hållers sig med datorer med "bootdisk" som enbart innehåller operativsystem o.dyl. och sedan lagrar man all betydande information på en server som man har väl inlåst och med rejäla diskar. Helst RAID-5-kabinett. Fördelen med RAID-5 är att om en enstaka disk kommer på drift så är innehållet så pass förvanskat att man knappast får ut någon information av betydelse. Detta duger dock inte ur militär synvinkel, men på en läkarstation torde det räcka ganska bra. Förstärkning av skyddet är löstagbara hårddiskar som läses in i säkerhetsskåp efter arbetsdagens slut. Även larmning av lokalerna är lämpligt, då en siren som ylar definitivt är avskräckande. Dock så förhindrar man inte tillgrepp under dagtid på detta vis, men om man ser till att datorlådorna är stora och försedda med en blyfot, så kluar ingen iväg med den på nolltid. En blyfot på 20-30 kg gör susen mot snabba tillgrepp utan att datorn är hopplös att få iväg på reparation vid behov, eller omöjlig att flytta. Stöldskydd typ varuhusskydd är också ett bra tillägg, då man direkt får ett larm om någon försöker knata iväg med något som är larmat. Kan även tillämpas på journalmappar, speciella medicinförpackningar o.s.v. Således, det är bara att välja och vraka bland de alternativ som finns.

(Text 6977) Lars-Erik Åström <8743>
Ärende: Två bildskärmar till en PC?
Går det? Kan man helt enkelt stoppa in två bildskärmskort och ansluta en skärm till varje? Eller blir det olösligt IRQ-strul då? Jag vill alltså kunna ansluta två bildskärmar som visar samma bild på samma gång, den ena skall stå ett tiotal meter från datorn. Eller kan man helt enkelt greja till en ren parallellkoppling?

(Text 6979) Arne Nordenberg <6563>
Ärende: Två bildskärmar till en PC?
Tidigare fanns det så man kunde koppla två tgb och två vgaskärmar till en dator så man kunde köra datorn från två olika skrivbord tror att det fanns i INMACs katalog en gång i tiden. Annars så går det ju att ha VGA samt MDA/Herc i samtidigt har jag för mig!?

(Text 6980) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Två bildskärmar till en PC?
LEÅ> Går det? Kan man helt enkelt stoppa in två bildskärmskort och ansluta en skärm till varje? Eller blir det olösligt IRQ-strul då?
Man kan stoppa in två videokort, men de ska i så fall vara av olika sort. Det ena ska vara ett färgkort (CGA, EGA, VGA

etc) och det andra ska vara ett monokromkort (MDA, Hercules etc). De program man kör måste sedan vara specialskrivna för att kunna hantera två bildskärmar, och det kommer inte att bli samma bild på de båda skärmarna. Det går inte att stoppa i två VGA-kort som ska visa samma bild. Det blir en minneskonflikt (men *inte* IRQ-konflikt).

LEÅ> Jag vill alltså kunna ansluta två bildskärmar som visar samma bild på samma gång, den ena skall stå ett tiotal meter från datorn.

Det finns "video-splitters" som används t.ex. i kurslokaler där lärarens bild ska visas på alla elevmaskinerna. Jag vet tyvärr inte var man kan köpa en sådan. Fråga t.ex. hos Inmac.

(Text 6985) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Två bildskärmar till en PC?
Om du även skall köpa en av monitorerna så skaffa en där man kan stänga av termineringsmotståndet, sen är det bara att parallellkoppla. Mvh/J:R

(Text 6986) Ferdinand Mican <912>
Ärende: Två bildskärmar till en PC?
Jag vet att Dabus, tel 020-787878, säljer en skärmomkopplare. Den fungerar inte för Hercules men för EGA/VGA. Har för mig att den kostar över tusenlappen.

(Text 6670) Henry Gessau <8167>
Ärende: DX4-100
Vad jag förstår så går det att upgradera en (a) 486DX-25 eller 486DX2-50 (b) 486DX-33 eller 486DX2-66 till 100 MHz genom att ersätta processorn med en 486DX/4-100. I fall (a) så fyrdubblar den klockfrekvensen, och i fall (b) så tredubblar den. Frågor:

1. Hur vet DX4:an om den skall tredubbla eller fyrdubbla?
2. Kan DX4:an tvådubbla, dvs ersätta en 486DX-50?
3. DX4:an måste visst ha 3,3V matningsspänning. Vad gör man om moderkortet är byggt för 5V?

(Text 6671) Peter Nermander <8130>
Ärende: DX4-100
Det där med dubbling är rätt förvirrande. Processorn DUBBLAR INTE, utan den låter bli att dela ner frekvensen. Alltså: En DX-33 körs på 66MHz klocka, men delar ner den till 33. En DX2-66 körs också på 66MHz klocka, men delar INTE ner den till 33 annat än när den skall ut till externa enheter. Du kan alltså inte få processorn att snurra snabbare än klockan på moderkort/Nermander

(Text 6675) Gunnar Gunnarsson <6695>
Ärende: DX4-100
Hmmm...hur gör de med DX4, som har tredubbel frekvens? //GuGu

(Text 6677) Adam Berglund <8882>
Ärende: DX4-100
Hmmm...det där var väl inte riktigt sant... 386:or fungerade så att oscilatorn låg på t.ex. 50MHz när det var en 25 Mhz dator men 486:or har en "bas freq" som är samma som processorn utom när det

det ni pratar om en DX2-66 har ju en extern klocka på 33MHz men DUBBLAR den interna klockan (i processorn) med hjälp av fase lock loop's (har jag för mig). //Adam

(Text 6678) Jörgen Granstam <8810>
Ärende: DX4-100

Jag antar att det är Intels DX4 vi talar om och inte någon kopia (som då måste ha ett annat namn eftersom DX4 är ett varumärke som tillhör Intel så vitt jag vet, exempelvis heter AMD:s variant Am486DX3)

HG>

1. Hur vet DX4:an om den skall tredubbla eller fyrdubbla?

DX4:an kan inte fyrdubbla!!! Detta är en mycket vanlig missuppfattning och det tål att upprepas: DX4:an tredubblar normalt klockfrekvensen!!! Talet 4 i DX4 kommer från 486. Av vad jag förstått så heter alltså inte processorn 80486DX4 (fast olika källor verkar ha olika uppfattning om detta) utan bara DX4, detta på grund av att Intel kunde få ensamrätt till varumärket DX4 men inte till 80486DX4 (enligt uppgifter på nätet). Notera att en fyrdubbling skulle gjort en dator med processorn *långsammare* än den är nu (med tripling)! Det är inte den externa klockfrekvensen som begränsar i dessa fall utan den interna! Hade den fyrdubblats så hade man varit tvungen att köra på 25MHz externt eftersom den interna frekvensen annars blivit för hög!

HG>

2. Kan DX4:an tvådubbla, dvs ersätta en 486DX-50? Ja, DX4:an kan fås att klockdubbla istället för att klocktrippla med hjälp av en pinne på chipet.

Det finns i specifikationerna för DX4 (sågs det, jag har inte sett specifikationen) även med en möjlighet att köra på 2.5 ggr klockfrekvensen (genom att koppla nämnda pinne till en annan pinne på chipet istället för till jord eller 3,3V) men denna sista funktion (2.5 ggr) är inte implementerad i de DX4:or som säljs nu! Jag är lite osäker men jag antar att dubblingsfunktionen skulle kunna användas för att upgradera en 486DX-50. Detta skulle väl i så fall bli den snabbaste kombinationen man kunde få (just nu) på ett system med Intels 486-teknologi.

HG>

3. DX4:an måste visst ha 3,3V matningsspänning. Vad gör man om moderkortet är byggt för 5V?

Man kan skaffa en speciell sockel (fråga mig inte var man kan köpa dessa socklar för det vet jag inte) som kan sättas mellan processorn och sockeln på moderkortet om moderkortet inte klarar av att ge DX4:an 3,3V matningsspänning (det finns moderkort som klarar detta tror jag). Det är bara matningsspänningen som måste vara 3,3V, alla andra pinnar tål 5V. Enligt vissa uppgifter ska det gå att köra DX4 på 5V tillräckligt lång tid för att boota datorn innan den binner brinna upp, men jag skulle inte testa om jag hade en DX4, det finns andra på USENET som redan gjort detta med en stekt bit kisel som resultat! :-). Rekommenderad läsning i sammanhanget:

USENET-newsgrupperna:

comp.sys.ibm.pc.hardware.chips

comp.sys.intel

Personal_Computer_CHIPLIST_7.1 som kan hämtas med FTP från rtfm.mit.edu/under/pub/usenet-by-hierarchy/comp/sys/ibm/pc/hardware/chips (hoppas jag fick det där rätt nu, ganska lång path) MvH Jörgen Granstam <8810>

(Text 6679) Jörgen Granstam <8810>
Ärende: DX4-100

PN> Processorn DUBBLAR INTE, utan den låter bli att dela ner frekvensen.

Jag tror du har fel. Jag är ganska övertygad om att processorn dubblar (eller tripplar när det gäller de flesta DX4-system, men DX4 kan dubbla också). PN> Alltså: En DX-33 körs på 66MHz klocka, men delar ner den till 33.

Nja, många 486DX-33 *system* körs med 66MHz klockkristall (dock inte alla) som delas ned till 33MHz, men så vitt jag vet så delas frekvensen ner innan den når processorn.

PN> En DX2-66 körs också på 66MHz klocka, men delar INTE ner den till 33 annat

än när den skall ut till externa enheter. En DX2-66 körs på 33MHz klocka externt 66MHz internt enligt alla uppgifter jag sett. På samma sätt kör en Pentium 90MHz på 60MHz externt och "dubblar" denna 1.5 ggr (Pentium 100MHz körs på 66MHz externt). Ett 486-systems klockkristall kan ha annat värde på frekvensen men när den når processorn då ska den vara 33MHz eller lägre annars så riskerar nog processorn att gå sönder pga överhettning (det finns vissa rykten om att det *kan* gå att överklocka en DX2 100% fast detta gäller nog bara några enstaka av de DX2:or som sålts hittills, och *stora* krav på kylningen krävs), med *rätt* sorts kylning kan dock nästan alla processorer överklockas lite men till priset av förkortad livslängd för processorn. Jag har varit med och överklockat en 486SX25 till 40MHz (!) (och den går så vitt jag vet fortfarande på den hastigheten, men 50MHz gick inte, då vägrade den starta) PN> Du kan alltså inte få processorn att snurra snabbare än klockan på moderkort

Så vitt jag vet finns det inga tekniska hinder för att få högre klockfrekvens internt än externt. Alla uppgifter jag sett på nätet och på andra ställen säger dessutom att DX2, DX3 (IBM eller AMD mfl), DX4 (Intel) samt Pentium (90 och 100) dubblar (ev. bara 1.5 ggr) eller tripplar frekvensen. Oftast anges uppgifterna med både extern och intern frekvens. Om du (eller någon annan) har andra (pålitliga) källor som säger något annat så vore det bra om man kunde få veta vilka. Jag tror att det finns en hel del FAQ:s på nätet som skulle behöva ändras i så fall. MvH Jörgen Granstam <8810>

(Text 6691) Peter Nermander <8130>
Ärende: DX4-100

GG> Hmmm...hur gör de med DX4, som har tredubbel frekvens?

Den kör helt enkelt 1/3 internt. För en DX4-99 måste man alltså ha en 99MHz klocka (man brukar väl köra 100). Visserligen FINNS DET frekvensdubblare och frekvenstripplare, men det är knappast nåt man pular in i en processor. Däremot är en frekvensdelare väldigt lätt att slänga in. /Nermander

Möte DivData

(Text 1993) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Atomur hallåååå!

Stämmer det att ACCUSET fungerar så här: Man ringer upp, och tiden ställs. Efter cirka en vecka så ringer man upp igen, och då räknar ACCUSET ut hur pass fel min dators klocka går. Därefter så behöver man inte ringa till något atomur längre, eftersom ACCUSET automagiskt "ruckar" min dators klocka? (Varje timme, varje dygn?) Adios!

(Text 1994) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: Atomur hallåååå!

Rätt uppfattat. Accuset räknar efter andra uppringningen ut hur mycket din dator går fel under 1 dygn och kan därefter använda detta för att korrigera tiden utan att ringa upp. Smart va? M(agnus)C(arlsson)

(Text 1995) Jan Berg <9040>

Ärende: Atomur hallåååå!

Hej Kjell. Ja det stämmer man ringer upp med en tidsintervall på en vecka och då ställs datorsklockan in. Har man då en tidsdiff mellan uppringningarna så håller programet reda på det så att man ruckar uret internt, smart. Fungerar helt utmärkt. Sedan kan man ju fråga sig varför vi accepterar så dåliga ur i datorerna så att man måste in och ställa om dom, när man i dag kan köpa digitala quartzur som man har på armen som går helt klanderfritt år på år? Vänligen Jan Berg <9040>

(Text 2000) Claes Tullbrink <6083>
Ärende: Atomur hallåååå!

Nej;-) Emellanåt hänger datument inte med på min maskin, ev. beroende på vad jag gör vid midnatt. Om jag sedan ringer upp och ställer klockan tror Accuset att min klocka drar sig något vådligt, och resultatet av att sedan ställa klockan utan uppringning ger en våldsamt överkompensation:-) God fortsättning önskar Claes!

(Text 2020) Bo Michaelsson <913>

Ärende: Bildspecifikation

Jag vill få tag på en beskrivning av hur bilder i filform - t.ex. GIF-formaten - är uppbyggda för att försöka göra en egen bildvisare. Vet någon?

(Text 2021) Peter Nermander <8130>

Ärende: Bildspecifikation

Akta dig för att ta med GIF. Compuserve har patenterat GIF.. Fast iofs gäller det patentet nog bara i USA. /Nermander

(Text 2022) Jan Sundström <7804>
Ärende: Bildspecifikation
Dom kan väl inte ha patent på att läsa filformatet??

(Text 2024) Peter Nermander <8130>
Ärende: Bildspecifikation
Jo, Compuserve har nu sökt och lyckats få patent på att ANVÄNDA GIF. Från och med nu får man alltså inte använda programvara som hanterar GIF utan licens. Jag håller med om att det är helt sanslöst, men å andra sidan finns det ett företag som har patent på att rita en musmarkör med XOR (d.v.s. att den inverterar de pixels den befinner sig över), så... Sen tror jag ju att dessa patent enbart gäller i USA, vilket är tur för oss som slipper bo där. /Nermander

(Text 2025) Robert Burgess <8839>
Ärende: Bildspecifikation
Det är Unisys som har patent på den packningsalgoritmen som används av bl.a. GIF, PKZIP och V42bis, d.v.s. LZW algoritmen. CompuServe utvecklade för många år sedan (1987) GIF med LZW algoritmen utan att betala licens till Unisys. Unisys kom nyligen på detta och har i överrenskommelse med CompuServe börjat ta betalt av folk som tjänar pengar på GIF formatet. D.v.s. de som kommersiellt gör programvara som använder GIF ska betala ca 1.5% av inkomsten från produkten till CompuServe/Unisys. Tycker egentligen att det är helt rätt av Unisys att ta betalt för något de har utvecklat... Förmer info, se comp.sys.unisys...

(Text 2027) Jan Sundström <7804>
Ärende: Bildspecifikation
Jag tycker det är mycket tveksamt att man skall kunna patentera algoritmer över huvudet. När det gäller LZW så är det helt vansinnigt. Grundiden till algoritmen utvecklades ju av Abraham Lempel och Jacob Ziv, 1978, och brukar refereras till som LZ78. Av denna gjorde Terry Welch en implementation, 1984, som han lyckades få patent-rättigheter på, och vilka sedan överlätits på Unisys. Det visar väl mest att patentverket i USA knappast har kompetens i sådana här frågor. Att CCITT antannat en patenterad algoritm som standarden v42bis är ju också märkligt. Man var visst mycket tveksam, men Unisys lovade att vara "frikostiga" i tillämpningen. Så vitt jag vet, kräver de \$ 20000 i engångskostnad av varje modemtillverkare som vill använda algoritmen. Som så många andra algoritmer har ju LZW-algoritmerna blivit programmeringsmässigt allmäna. Om än Unisys ofta isärskärda ordalag varnat programmerare för "patentintrång", så har vad jag vet patentet aldrig prövats i domstol, och Unisys vill nog helst undvika en sådan prövning. Att sedan Compuserve har gjort en uppgörelse med Unisys kan man ju förstå: Bägge har säkert ett intresse av att upprätthålla idén om att algoritmer bör vara patenterbara. Många i USA ser det som katastrofalt att allt fler försöker patentera algoritmer, och försöker få stopp på det helt och

hållet. För tänk om alla de algoritmer som finns beskrivna i olika läroböcker, vore patenterade av sina upphovsmän? I ett land som USA, där snart sagt alla stämmer alla, skulle det omöjliggöra snart sagt all programutveckling. Ett mer praktiskt synsätt är då att betrakta algoritmer som upptäckter snarare än uppfinningar, och man kan inte ta patent på upptäckter: en ny insekt, en ny planet eller en ny elementarpartikel.
P.S.
RB> bl.a. GIF, PKZIP och V42bis, d.v.s. LZW algoritmen.
Njae, inte PKZIP. Den bygger på en annan av Lempel och Zivs algoritmer, vilken ofta brukar refereras till som LZ77 (utvecklad 1977). Samma algoritm är också grunden till kompressionen hos program som Stack och Doublespace.

(Text 2028) Nils Hammar <4341>
Ärende: Bildspecifikation
PN> Jo, Compuserve har nu sökt och lyckats få patent på att ANVÄNDA GIF. Från och med nu får man alltså inte använda programvara som hanterar GIF utan licens. För övrigt så är det väl JPEG-formatet som börjar t över nu när det gäller bilder?

(Text 2030) Peter Nermander <8130>
Ärende: Bildspecifikation
Njae. JPEG är ju ett 24-bitars-format, med s.k. lossy compression. Det är alltså inte särskilt lämpligt för ritade bilder såsom diagram och liknande. /Nermander

(Text 2031) Nils Hammar <4341>
Ärende: Bildspecifikation
Det enda som skulle vara gångbart är om det är just den implementation som Unisys är ägare till som används, men algoritmen skulle möjligtvis herrar Lempel och Ziv kunna göra anspråk på programutveckling. Ett mer praktiskt synsätt är då att betrakta algoritmer som upptäcktersnare än uppfinningar, och man kan inte ta patent på upptäckter: en ny insekt, en ny planet eller en ny elementarpartikel.
Verkar rimligt. Ett annat alternativ är att införa flera patenteringsnivåer. Om jag förstått det rätt så är det normalt 50 år som ett patent är giltigt, men ibland skulle ett 5-årigt eller 10-årigt patent vara vettigare.

(Text 2032) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Bildspecifikation
Patentens giltighetstid är nog kortare. Den var tidigare 17 år men jag tror det har ändrats.

(Text 2033) Conny Westh <7433>
Ärende: Bildspecifikation
Jag har hört talet 17 år för patent och 50 år kommer från copyrighten. Copyright gäller ända upp till 50 år efter författarens död. -- Conny Westh --

(Text 2076) Staffan Nielsen <8636>
Ärende: Bildspecifikation
Konstigt det här med patenteringen av GIF-formatet. Jag har laddat upp nästan all information jag hade om GIF-formatet, och det ligger f.n. i upload-arean.

Det enda jag inte hittade på rak arm var protokollet från det möte där man kom överens om de slutliga detaljerna i GIF-formatet, men så fort jag hittar det (jag har det nästan, vet bara inte var) ska jag skicka in det också. I Compuserves egen dokumentation av GIF framgår det klart att vem som helst har rätt att använda formatet GIF i sina egna program. Hur kan man bara ändra en sån sak i efterhand?
Det amerikanska patentverket lider av en rent skrämmande inkompetens, om det nu inte är fråga om korruption. Korruption är väl mera troligt, eftersom den alternativa förklaringen, dumhet, skulle förutsätta så verkligt avgrundsdjup dumhet och inkompetens att beslutsfattarna på sagda verk väl skulle vara oförmögna att knyta sina egna skor och slipsar, men eftersom man väl inte anställer nån utan slips på amerikanska myndigheter, bortfaller ju dumhetsargumentet. Den amerikanska skadeståndspraxis som tillämpas är ju också häpnadsväckande. Säkert skulle nån elak jävel kunna stämma Compuserve för den här plötsligt påkomna avgiftsivern.

(Text 2081) Bengt Fjellman <8674>
Ärende: Bildspecifikation
SN> Konstigt det här med patenteringen av GIF-formatet.
GIF-formatet är inte patenterat. Packningsalgoritmen LZW är patenterad av UNISYS.

I Compuserves egen dokumentation av GIF framgår det klart att vem som helst har rätt att använda formatet GIF i sina egna program. Hur kan man bara ändra en sån sak i efterhand? Compuserve kan inte släppa rättigheterna, till ett patent som de inte äger, fria.

SN> Det amerikanska patentverket lider av en rent skrämmande inkompetens, Det tycks vara så. Ett annat problem är att en patentansökan som lämnats in till patentverket i USA, är hemlig tills patentet godkänns. Godkännande av ett patent kan tydligen ta flera år. När patentet sedan godkänns så kan det redan vara använt i produkter sedan flera år. Den som då har gjort ett patentintrång har bara att betala skadestånd eller återköpa alla sålda produkter. Ovanstående patent kallas ubåtar (submarines). Det nyligen påskrivna GATT-avtalet kommer tydligen att tvinga USA att ändra sin lagstiftning ang. dessa patent. Patentägaren, dvs UNISYS i det här fallet, har möjlighet att avstå från att hävda ensamrätten till sitt patent. Mvh Bengt

(Text 2083) Staffan Nielsen <8636>
Ärende: Bildspecifikation
Tack för upplysningarna. Och tack till det svenska patentverket som åtminstone har vetit att kräva att en uppfinning ska vara ny för att få patent. Vet du, Bengt, möjligen också hur amrisarna motiverar att gamla och välkända prylar får patenteras? Är det det som Gatt-avtalet ska ändra på?

(Text 2091) Paul Engström <4181>
Ärende: *43#
Om man har aktiverat AXE-tjänsten

Samtal-väntar med *43# och håller på med t.ex filöverföring så hänger det sig om någon ringer till mig. Kan man skicka något kommando via sitt modem så att denna tjänst automatiskt stängs av när man t.ex startar LMSG??
Palle på Öland

(Text 2092) Paul Pries <5322>
Ärende: *43#
Lägg in #43# i modeminiteringssträngen. (Phu vilket ord...) Det stänger av "samtal väntar".

(Text 2093) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: *43#
borde det int vara i telefonnummerföruppringssträngen i stället!-) alltså ungefär: aldt #43#,,, aldt 007 08 806440
med lagom många,,, för att spökrösten skall hinna prata färdigt!

(Text 2094) Bo Hultqvist <8169>
Ärende: *43#
Det verkar behövas ca 10sek, men måste det inte göras ATH också innan numret slås? (Varför 007 före 08 806440?)
Mvh BosseH

(Text 2095) Jörgen Turtola <7666>
Ärende: *43#
För oss som är anslutna till Tele2 och ringer billigare :-)

(Text 2096) Anders Vännman <8082>
Ärende: *43#
Jag har märkt att man inte alls behöver låta spökrösten överhuvudtaget börja prata. Om man lägger på direkt efter # så slipper man pratet, men funktionen hinna ändå registreras, iaf när jag kör det manuellt.../Anders

(Text 2097) Paul Pries <5322>
Ärende: *43#
Ett sätt att få kopplingston efter #43# är att göra en "hook flash", dvs ett avbrott på 60 ms.

Möte ProgramSpråk

(Text 817) Elsa Karin Nilsson <8987>
Brev till: ProgramSpråk Ärende: Om Ada mm
Om Ada i ABC-bladet
Ada blev snabbt och felaktigt avfärdad av Jan Sundström i ABC-bladet nr 1/95 sid 26. Han hänvisade bl a till C A R Hoare, som 1981 fick the ACM Turing Award för artikeln "The Emperor's Old Clothes" i Communications of ACM, feb 81. Där sablade Hoare mycket riktigt ned Ada, som då var på "läsremiss", ett språk under konstruktion. Men Ada tåldes stryk. Här kommer antiklimax: Hoare gjorde avbön och berömde Ada i förordet till boken "Ada Language and Methodology" av Watt, Wichmann och Findlay, 1987 - det är då Ada blev ISO standard - Ada87.
Ada är ett generellt språk, som bygger på Algol 68, Pascal och Simula. Ada har dessutom konstruktioner för hantering av processer i realtid. Utmärkande är också den starka typkontrollen, som gör

att de flesta fel upptäckts tidigt, vid kompileringen. Standardiseringen - det finns inga olika versioner - gör programmen lätta att portera och återanvända. Program byggs av moduler - paket - med klara gränssnitt mellan paketen. Detta underlättar projektsamarbete och underhåll. Ada-program är lätta att läsa, språket är i stort sett självdokumenterande. Ada används mycket i militära tillämpningar och i civila rymd- och flygtrafiktillämpningar världen över. Svenska CelsiusTech har blivit internationellt känt för sitt system SS 2000, där man lyckats återanvända upp till 80% av samma Ada-kod i olika stridslednings-system för fartyg. Det finns även exempel på stora bank- och redovisningssystem, skrivna i Ada.

En ny reviderad ISO standard för Ada, Ada95, har just antagits. Där har man tagit vara på erfarenheterna från Ada87 och även anpassat språket för nya programmeringsmetoder. Nyheterna i Ada95 är bl a konstruktioner, som gör Ada till ett objektorienterat språk, men det är fortfarande ett språk med inbyggd säkerhet. Ada95-program kan "byggas ihop" med program i andra språk, t ex Fortran eller C++.

Sedan 1983 finns en förening "Ada i Sverige", AIS, som sprider information om Ada. (Jag har arbetat mycket med detta.) Institutionen för Datorteknik vid Uppsala Universitet har hand om AIS sekretariat (fax 018-550225). De har lagt upp World Wide Web AIS hemsida med adressen <http://www.docs.uu.se/ais/>. Där kan intresserade få mer information, bl a om hur man hämtar en bra Ada95 kompilator gratis via Internet från cs.nyu.edu. Kompilatorn finns även mot självkostnad på CD.

Ada är alternativet till C++, som på senare tid kritiserats hårt även i svenska datortidskrifter. C++ har blivit populärt på grund av sin koppling till C och UNIX, inte på grund av några egna enastående egenskaper. I C++ anropas procedurer med pekare. Detta är en farlig konstruktion och en grundläggande orsak till att C++ inte kan göras säkert.

(Text 818) Bengt Fjellman <8674>
Ärende: Om Ada mm
EK> Om Ada i ABC-bladet (fax 018-550225). De har lagt upp World Wide Web AIS hemsida med adressen <http://www.docs.uu.se/ais/>. Där kan intresserade få mer information, bl a om hur man hämtar en bra Ada95 kompilator gratis via Internet från cs.nyu.edu. Kompilatorn finns även mot självkostnad på

Är det en uppgraderad GW-ADA eller är det GNAT? Finns den för DOS? Mvh Bengt

(Text 819) Elsa Karin Nilsson <8987>
Ärende: Om Ada mm
Det är en GNAT.GNU Ada kompilator från New Yorks universitet. Den ska finnas bl a för PC och då bör det väl vara DOS. Kristina Lundqvist, stinaldocs.uu.se, tel 018-183175 eller Göran Wall, gorandocs.uu.se, tel 018-183453 vid Inst för datorteknik i Uppsala kan lämna exakta besked.

(Text 820) Bengt Fjellman <8674>
Ärende: Om Ada mm
Jag hämtade hem den från cs.nyu.edu och den är för DOS. Mvh Bengt

(Text 821) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Om Ada mm
Hur stor är den?

(Text 822) Bengt Fjellman <8674>
Ärende: Om Ada mm
3Mb mvh/Bengt

(Text 823) Jan Sundström <7804>
Ärende: Om Ada mm
Jag fick just ABC-bladet för ett par dagar sedan. Visste inte att mitt inlägg hade blivit en särskild artikel. Som jag antydde, har jag själv ingen erfarenhet av Ada - det är ju ganska ont om Ada-kompilatorer. Vad jag vet om Ada inskränks till Hoares artikel från -81, och ett par års prenumeration på "Journal of Pascal, Ada and Modula 2".

EK> Här kommer antiklimax: Hoare gjorde avbön och berömde Ada i förordet till boken "Ada Language and Methodology" av Watt, Wichmann och Findlay, 1987 - det är då Ada blev ISO standard - Ada87.

Intressant, detta har faktiskt undgått mig. På vad sätt gjorde han avbön? Ändrade man på Ada efter Hoares kritik, eller var det Hoares som själv ändrade ståndpunkt? EK> fel upptäckts tidigt, vid kompileringen. Standardiseringen - det finns inga olika versioner - gör programmen lätta att portera och

Att man bör ha en stark typkontroll var förstås en av Hoares poänger. Samt fördelen med att i ett språk vara tvungad till att deklarerar sina variabler. Typexemplet är ju den Venussond som för NASA brakade rakt in i solen, på grund av en icke deklarerad (felaktigt namngiven) variabel i ett FORTRAN-program. Och för den som tycker att det är onödigt extrajobb med att deklarerar variabler i ett program påpekade Hoare: Tänk om det enda man behövde göra för att få fram ett buggfritt program var att knappa in programmet två gånger! Underförstått: det verkliga besväret ligger på ett helt annat plan, och besväret med att deklarerar variabler har man igen många gånger om.

Standardiseringen är ju en klar styrka hos ett språk. Det var väl en av orsakerna till att COBOL och FORTRAN på sin tid fick en sådan spridning att vi fortfarande dras med dessa språk. Ok - jag vet att även dessa språk har utvecklats. Modern FORTRAN har ju liksom de flesta andra procedurorienterade språk lånat in många element från gamla Algol. Det är stor skillnad på den FORTRAN IV som jag en gång gjorde bekantskap med, och den FORTRAN som dagens ingenjörer använder. För det är ju bland ingenjörer som FORTRAN fortfarande används. Har man en gång blivit inkörd på och lärt sig ett språk, så är det tydligen mycket svårt att lära om sig? Någon (jag minns mig inte vem) sa ungefär som så att: "Ingen vet hur det språk ser ut som ingenjörerna kommer att använda på 2000-talet, men en sak är säker: det

kommer att kallas FORTRAN."

COBOL på sin tid fick ju en enorm spridning inte minst genom att amerikanska försvarsdepartementet stod bakom det. Eftersom dom även stod bakom utvecklingen av Ada, så var det många i början av 80-talet som trodde att om en programmerare skulle ha jobb på 90-talet så var det lika bra att han/hon först som sist lärde sig Ada. Nu fick inte Ada den genomslagskraft som väldigt många trodde på. Orsakerna kan vara många: konservatism hos programmerarna eller att Ada inte är så användbart i praktiken. Eller kan det bara vara så att Ada ännu inte har nått ut riktigt. Det tar tydligen ca 10 år för ett språk från dess födelse tills det "slår igenom". Men för att bli en verklig standard krävs ju inte bara att det finns en ISO-standard för språket. Det måste också vara allmänt tillgängligt och "praktiskt användbart". Hur skriver man till exempel ett Ada-program för Windows (eller bara för MS-DOS för den delen)? Blir det inte bara ett litet skal, som anropar en hög procedurer i C, C++ eller assembler, och vilka utgör huvudparten av programmet? Vad har man då vunnit i säkerhet? Nåja, det var kanske ett extremt exempel - det går ju inte att skriva säkra program i Windows. Men Windows är ju vad som är "de facto" standard på PC-sidan. Det är där den stora volymen av program kommer att finnas de närmaste åren, hur illa man än kan tycka om detta. Har Ada något att ge i det sammanhanget?

EK> Program byggs av moduler - paket - med klara gränssnitt mellan paketen. Detta underlättar projektsamarbete och underhåll. Ada-program är lätta att läsa, språket är i stort sett självdokumenterande.

Att Ada är uppbyggt av moduler, kan man tolka det som släktskap med Modula2/Modula3?

EK> Ada används mycket i militära tillämpningar och i civila rymd- och flygtrafiktillämpningar världen över. Att Ada används i militära tillämpningar förklaras väl huvudsakligen av vem som skapat språket? De leverantörer som vill ha en chans på den amerikanska marknaden, försöker nog använda Ada för att få en möjlighet att sälja sina produkter där.

EK> En ny reviderad ISO standard för Ada, Ada95, har just antagits. Där har man tagit vara på erfarenheterna från Ada87 och även anpassat

Då har vi alltså olika versioner av Ada i alla fall?

EK> egenskaper. I C++ anropas procedurer med pekare. Detta är en farlig konstruktion och en grundläggande orsak till att C++ inte kan göras

Tja, pekarhanteringen i C/C++ är ju onökligen halsbrytande i många fall. Samtidigt är ju t.ex. pekare till funktioner väldigt "praktisk" detalj i C. Man kan ju faktiskt skapa en "array" av funktioner. Alltså man kan indexera funktioner! Garanterat farligt, och mycket praktiskt.

Kan man göra motsvarande i Ada? Alltså den praktiska detaljen vill säga.

Ibland tycker jag mig inom programme-

ringen ha funnit någon slags motsvarighet till energiprincipen i fysiken. Den senare brukar ju ibland förenklat uttryckas: "vad man vinner i väg förlorar man i kraft" (och tvärtom). Inom programmeringen tycks ibland gälla: "vad man vinner i säkerhet förloras i användbarhet". Vad gäller pekarna i C/C++ så är består ju faran i att man hanterat faktiskt minnesadresser på en ganska låg nivå. Det gäller att hålla tungan rätt i munnen, och minnas vilka pekare som fått sig minne allokerat och vilka som inte har det.

I Simula är "pekarna" inte alls något problem. Det var länge sedan jag jobbat med Simula, och jag hade faktiskt inte reflekterat över vad som Bengt Ohman påpekade: ref()-variablerna i Simula bör snarast betraktas som "handles", inte som pekare den mening de används i C, C++ eller Pascal. Simulas skapare kallar mycket riktigt också dynamiskt allokerade objekt för "memory devices". Den typ av "pekare" som används i Simula är betydligt säkrare, och möjliggör "garbage collection". Man slipper deallokera minne manuellt i programmet.

Har Ada lika säker pekarhantering?

(Text 824) Jan Sundström <7804>
Ärende: Om Ada mm
Skulle du möjligen kunna ladda upp den till monitorn?

Möte MSDOS

(Text 2755) Johan Røjemo <2196>
Ärende: MS-dos 6.22
Hitit på nätet:

<ftp://ftp.microsoft.com/peropsys/msdos/public/msdos622/swedish/stepup.exe>
Swedish version of the MS-DOS 6.22 Stepup

This file contains the Swedish version of the stepup.exe for MS-DOS 6.22. All other available versions of stepup can be found by using the éls' command in the /peropsys/msdos/public/msdos622 directory.

Någon som vet vad som är nytt i 6.22 jämfört med 6.20? Mvh/J:R

(Text 2757) Mikael Lindroos <7410>
Ärende: MS-dos 6.22
DoubleSpace från 6.20 har döpts om till Drivespace efter ett hjärtsliande rättgångsdrama mellan MS och Stacke....)

(Text 2758) Jan-Olof Påvall <1116>
Ärende: MS-dos 6.22
Den stora skillnaden är att 6.21 kom efter att Microsoft blivit stämde och dömda för DoubleSpace (Troublespace) av Stacke och fick plocka bort den. När de sen fick ihop DriveSpace gå kom 6.22. Även stöd för flera språk har kommit och sen har väl säkert någon bugg rättats. JOPpen

(Text 2782) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
Först skriver jag *dir*, och får *antal
byte lediga* = 120471552. Sedan ko-
pierar jag en fil om 1592 byte till tre
kataloger. Därefter skriver jag *dir* igen,
och får *antal byte lediga* = 120446976
Men 120471552-120446976 <= 3*
1592. Kan jag inte räkna? Mvh/Daniel

(Text 2784) Jörgen Granstam <8810>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
Jodå, du räknas säkert alldeles utmärkt.
DOS lagrar sina filer i block som kallas
clusters (klasar). Dessa har en storlek
som är beroende på hur stor hårddisk
eller diskett du har. Det går alltid åt
minst en cluster och bara ett helt antal
clusters till varje fil som har en storlek
(filer på 0 bytes kan finnas utan att ta
upp plats, däremot tar även de upp lite
plats för filnamn, vilket dock normalt
inte märks eftersom denna plats oftast är
reserverad på disken sen tidigare).
120471552-120446976=24576 vilket
du säkert också räknat ut. Nu skapade
du 3 st filer. Detta ger 24576/3=8192
och detta är en mycket vanlig storlek på
clusters på medelstora hårddiskar.
Testa att göra samma sak på en diskett.
Inte heller då kommer filerna ta upp
3*1592=4776 bytes utan troligen 6144
bytes eftersom det troligen krävs 2048
bytes för att lagra varje fil av storlek
1592 bytes. Notera gärna att 2048 är 2
upphöjt till 11 och 8192 är 2 upphöjt till
13. Även storlekarna 512, 1024, 4096,
16384 förekommer och kanske även
ännu större.

Anledningen till denna till synes plats-
slösande lagringsmetod är att DOS hål-
ler ordning på hur filerna är lagrade i en
tabell (FAT - File Allocation Table) på
diskens första sektorer. Varje 12 eller
16 bitars ord i FAT motsvarar en cluster.
I filkatalogen (den som du ser med "dir")
finns det förutom den information du
normalt kan se, även information om
vilken som är den första clusteren i filen.
I det ord i FAT som motsvarar den
clusteren står antingen numret på nästa
cluster, eller en kod som säger att det är
den sista clusteren i filen. Orden i FAT
kan också innehålla kodens som säger att
motsvarande cluster är ledig eller trasig
(vilket gör att en diskett inte behöver bli
obruktbar om den får en skada, om en
skadad cluster märks som dålig kom-
mer DOS aldrig försöka använda den,
så då gör det inget att den är trasig). Om
filens första clusters ord i FAT pekar på
nästa cluster så kan dennas motsvarande
ord i FAT i sin tur innehålla information
osv... På så vis kan en fil få tillräckligt
med plats tilldelat om den kan få plats på
disken även om det bara finns enstaka
lediga clusters utspridda på disken då
dessa på detta sätt kan kedjas ihop (en fil
utspädd i flera icke intilliggande clusters
sågs vara fragmenterad vilket gör att det
tar lite längre tid att läsa den än mer
välordnade filer). Eftersom storleken på
orden i FAT medför att man inte kan
representera mer än ett begränsat antal
clusters så måste man göra storleken på

varje cluster så stor att hela disken täcks
in av det antal clusters man har till förfö-
gande.
Oj då, det blev mycket och väldigt krång-
ligt på slutet, men du behöver troligen
inte kunna det om du inte ska börja
programmera *riktigt* avancerade pro-
gram i DOS (och då måste du veta ännu
mer), eller om du vill gå in och ändra i
filsystemet för hand (rekommenderas
ej!). Hoppas att jag kom ihåg allt rätt,
det var längesen jag återskapade rade-
rade filer "för hand" i DOS. Om något
blev felså rätta mig gärna. Mvh/Jörgen
Granstam <8810>

(Text 2785) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
Tack!!! Kan man partitionera om en
hårddisk utan att förlora allt, som lag-
rats på den? Mvh/Daniel

(Text 2787) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
Teoretiskt ja!
Det finns ett program som heter FIPS
(eller nsarligt finns i moniom titta bland
Linux-installationsfilerna om ingen an-
nanstans "FIND FI" bör ge resultat, såg
till annars så stjuter jag upp det) Detta
programmet kan så att säga stycka av
slutet på en befintlig partition, men man
kan inte spara data för mer än den delen
som blir kvar av den ursprungliga par-
titionen. (Ev så kan du ju prova att köra
ner allt med DBLSPACE först om du
har tillgång till det) FIPS's manual inner-
håller åtskilliga varningar om att man
måste göra BACKUP! Innan man kör
FIPS, går det fel så gör det det med
besked. Mvh/J:R

(Text 2798) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
FIPS fungerade utmärkt. Det var ner-
vöst att köra det utan att ha gjort någon
backup. Men en fullständig backup
skulle ha krävt 130 disketter...

Jag har nu två partitioner: 330MB och
90MB. Klustren är fortfarande 8192
bytes på den stora partitionen.

Ett sätt att undvika att slösa med ut-
rymme, om klustren är stora, borde vara
undvika att ha massa små filer (bat, com
etc). Spelar det någon roll om man an-
vänder Doublespace? Taren fil upp större
utrymme än sin egen storlek även på en
komprimerad disk? Mvh/Daniel

(Text 2800) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Varför blir resultaten olika?
DBLSPACE löser problemet till viss
grad men med tanke på att du kör utan
livrem eller hängslen så änk på att
krachar DBLSPACE så går det åt fan-
ders med besked. När jag körde
DBLSPACE så fick jag även problem
den att SCANDISK ofta "räddade" filer
som sen var lite förändrade trots allt (syn
tydligt i bildfiler). Mvh/J:R

(Text 2788) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Några frågor om Doublespace.
Jag har MSDOS 6.0. När Doublespace är
installerat, går det inte att avinstallera
det, på ett enkelt sätt. Jag har hört att det
finns ett kommando för det i ver 6.1.
Stämmer det? På MicroSoft BBS finns

uppgrädering till 6.2. Måste man ha ver
6.1 för att kunna använda uppgräder-
ingen? Finns kommandot som jag talar
om även i 6.2? Blir min dator (486DX66/
8/420) långsammare av doublespace?
Mvh/Daniel

(Text 2789) Anders Wedebrand
<5960>

Ärende: Några frågor om Doublespace.
Microsoft har aldrig släppt någon ver-
sion 6.1, det var IBM som släppte den.
Det går att uppgrädera från 6.0 till 6.2.
Din dator ska inte bli märkbart lång-
sammare av doublespace, om du inte
har brist på interminne (upp till 1MB-
gränsen). Har du mycket drivrutiner och
annat laddat, så kan du tjäna prestanda
på att avinstallera doublespace och där-
med slippa den drivrutinen. mvh Anders

(Text 2790) Anders Ahlqvist <8339>
Ärende: Några frågor om Doublespace.
DE> På MicroSoft BBS finns upp-
gradering till 6.2. Måste man ha ver
6.1 för att kunna använda uppgräder-
ingen?

Nej, jag har gått direkt från 6.0 till 6.2.
Finns det verkligen en ver 6.1?

DE> Finns kommandot som jag talar
om även i 6.2?

Ja, man skriver "dbspace/uncompress"
vid prompten för att göra en komprime-
rad enhet okomprimerad. Det har jag
testat på flera maskiner och det har gått
bra. För att det ska fungera förutsätts
förstås att den komprimerade enheten
inte innehåller mer information än vad
den okomprimerade kan innehålla, t ex
om ens HD är på 250 MB får dbspace-
enheten inte vara större, då går det ju
inte så bra... :-)) För bärman givetvis göra
backup på allt som är viktigt innan man
ger sig på att göra en enhet
okomprimerad, går nänting snett kan
man nog förlora alla data!

DE> Blir min dator (486DX66/8/420)
långsammare av doublespace?

Ja, det blir den troligen, varje fil som ska
användas måste ju packas upp först. När
den sen stängs ska den komprimeras
igen... Har dock läst nånstans att en PC
t o m kan bli snabbare med komprime-
rad disk, minns inte riktigt vad det re-
sonemanget gick ut på. Jag har använt
Doublespace på både 386 och 486 och jag
tycker subjektivt inte att jag märkt nå-
gon större skillnad. Lycka till! MVH
Anders

(Text 2791) Måns Åman <8406>
Ärende: Några frågor om Doublespace.

Om man har en snabb dator och gott om
minne så KAN det gå fortare därför att
det oftast är hårddisken som är
flaskhalsen. Dvs datorn komprimera/
dekomprimera så att det blir mindre att
läsa/skriva på hårddisken! Ju slöare
hårddisk och ju snabbare dator desto
större skillnad. (Åman)

(Text 2792) Nils Hansson <519>
Ärende: Några frågor om Doublespace.
Man sparar in skriv/läs-tid till HDn ef-
tersom filerna blir kortare när de är
komprimerade. Om då datorn är snabb
på att komprimera tjänar man alltså tid
med Doublespace.

(Text 2813) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: Några frågor om Doublespace.
AW> Din dator ska inte bli märkbart
långsammare av doublespace, om du
inte har brist på interminne (upp till
1MB-gränsen).

Mittåt! Datorn BLIR långsammare av
Doublespace och det har ingenting med
interminnet att göra utan det avgörs
helt enkelt av överföringshastigheten
ifrån disken. På en 486DX2/66 dekom-
primerar Doublespace med en hastighet
av c:a 1 MB/s vilket är lägre än över-
föringshastigheten ifrån de flesta mo-
derna hårddiskar. På långsammare bur-
kar är hastigheten följaktligen ännu
lägre. Smartdrv cache:ar dessutom den
okomprimerade disken och därför måste
även dekomprimeringen utföras för data
ifrån cache. Dessa data kan normalt
accessas med en hastighet av kanske 5-
15 MB/s eftersom de går direkt ifrån
minnet UTAN att behöva dekompri-
meras.

Teorier om att datorn blir SNABBARE
med Doublespace är nog bara realiser-
bara för hårddiskar med överförings-
hastigheter under 0.5 MB/s i kombina-
tion med minst 486DX2/66. Men så
långsamma diskarexisterar nästan inte i
IDE-världen.

Med dagens priser på hårddiskar är det
omotiverat att riskera både prestanda
och dataförluster p.g.a Doublespace.
M(magnus)C(arlsson)

(Text 2797) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Efter att ha kört *Defrag* ligger en fil
kvar, skild från de andra, ganska långt
ut på hårddisken. Den är markerad *X*
i Defrag (fil som inte går att flytta). Vad
kan det vara för fil? Mvh/Daniel

(Text 2799) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Några alternativ:
Permanent SWAP-fil för Windows. Du
har hört MIRROR (då ligger ett "X" allra
sist också) filen heter MIRROR.<något>
(2 eller 3 st finns) och ligger i ROOT
(dolda). "Kopieringsskyddsfil" från nå-
got program som lagt upp en dolda start-
nyckel på en FAST plats. (Ofta flyttas
inte dolda filer) Mvh/J:R

(Text 2802) Daniel Eriksson <9071>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Om det bara finns de alternativen, måste
min fil vara en dolda startnyckel (jag tog
bort den permanenta swapfilen innan
jag defragmenterade och använder inte
mirror).

JR> "Kopieringsskyddsfil" från något
program som lagt upp en dolda start-
nyckel på en FAST plats.
Men vad är det? Mvh/Daniel

(Text 2805) Jan-Eric Lindqvist <832>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Två filer som alltid finns på root-biblio-
teket (beroende på dos-version kan dom
heta något annat) är: Io.sys och Msdos
.sys, du kan se dessa filer med komman-
dot dir om du skriver: dir/A:h när du står
på rooten. "h" gör att man visar alla filer
som är "hidden". Ovanstående system-

filer kommer att markeras med ett "X" i defrag. Prova också med doskommandot "help dir" så får du se. MVH Jan-Eric

(Text 2806) Johan Persson <2397>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Ett annat användbart kommando är "attrib" som utan argument visar alla filer i det aktuella ("current") biblioteket med sina attribut:
S(System),
H(Hidden),
R(Read-only),
A(Archive)./jp

(Text 2807) Peter Nermander <8130>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Det kan också vara nån fil som var öppen. Står det inte i manualen vilka typer av filer som den låter bli att flytta? /Nermander

(Text 2810) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Prova detta från rotkatalogen:
DIR/AH/S DIR/AR/S
Då kanske du finner något intressant?
Adios!

(Text 2817) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
Prova defrag /H (/H har jag för mig, skall ta även dolda filer i i städningen) Har för mig att /SENTRY-biblioteket kan spöka också (det är "papperskorgen om man aktiverat UNDELETE i filsparmode" Sentry-biblioteket kan tömmas med UNDELETE/PURGE har jag för mig (eller var det SENTRY /PURGE??? (Jag bara OS2-dos att titta på så tyvärr kan jag inte hjälpa dig med just detta) Mvh/J:R

(Text 2832) Börje Johansson <8547>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
DIR/AH/S
DIR/AR/S
Vad visas då? /S har väl med systemfiler att göra, men vad är AH respektive AR? JOA

(Text 2838) Kjell Svensson <5318>
Ärende: Vilka filer går inte att flytta?
DIR/AH innebär att man gör dir på alla filer med attributet H(idden).
DIR/AR innebär att man gör dir på alla filer med attributet R(read only)
DIR/S gör att man även letar igenom alla undeibliotek till det aktuella.
Dessa går att kombinera till DIR/AHR/S, vilket borde klara ovanstående med ett kommando. Prova även att titta i DOS:et inbyggda hjälptexter, (HELP DIR eller DIR /?). H/Kjell

(Text 2835) Claes Tullbrink <6083>
Ärende: DIR/?
Del av resultat av kommandot DIR/? i DOS 5.0:
DIR /A drive:ÅÅpathÅÅfilenameÅ Å/
PÅÅ/WÅÅ/ÅÅÅ:ÅattributesÅÅ
ÅOÅÅ:ÅsortorderÅÅÅSÅÅ/BÅÅ/
LÅ
/A Displays files with specified attributes.
D Directories
R Read-only files
H Hidden files

A Files ready for archiving
S System files
- Prefix meaning "not"
/S Displays files in specified directory and all subdirectories.

Dvs nej, /S visar innehållet även i underkataloger, medan /AH visar dolda filer, och /AHR både dolda och skriv/suddskyddade filer. Hälsn C

(Text 2947) Bengt Fjellman <8674>
Ärende: EMM386
Vad gör EMM386 NOEMS egentligen?
När memmaker lade in EMM386 i min config.sys så fick LMSG problem med nummerslagningen. Mvh Bengt

(Text 2948) Josef Makower <8639>
Ärende: EMM386
Memmaker = troublemaker :)
EMM386 är en minnes hanterare som laddas efter annan minneshanterare - himem.sys
EMM386 med tal - skapar pageframe (titiglogg) i Upper Memory Blocks - (mellan 0,6 - 1mb) och skapar EMS - Expanded Memory Specification lika stort som talet i kb. tex device=c:/dos/EMM386 2048
EMM386 NOEMS skapar bara tillgång till UMB tex för laddning av rutiner och TSR. Tex Device=c:/dos/EMM386 NOEMS
EMM386 RAM + ev. tal - skapar pageframe för tillgång till EMS-minne med lika många kb som talet OCH tillåter laddning av rutiner i UMB Tex Device=c:/dos/EMM386 2048 RAM alla "/" = bakslash
Sammanfattning
EMM386 är en minneshanterare som a/ kan skapa EMSminne b/kan ge tillgång till UMB eller c/kan göra båda dera -- m8639@msg.abc.se

(Text 2949) Reine Marmlind <6259>
Ärende: EMM386
Glöm inte att Himem.sys och EMM386 .exe skall ligga först i config.sys. //Reine

(Text 2957) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: EMM386
Och glöm dessutom inte att många installationsprogram blankt struntar i vilken ordning programmen laddas i CONFIG.SYS. Eller att dom byter ut din sökväg, mot en sökväg till endast den katalog där dom själva lägger sitt "enastående" program... Eller att Microsofts program för uppgradering av DOS, Windows, etc. inte raderar gamla program (HIMEM.SYS EMM386 etc.) utan endast ändrar i CONFIG.SYS. Osv... Adios!

(Text 2959) Reine Marmlind <6259>
Ärende: EMM386
Jag vet. En del programmerare borde hängas offentligt eller, kanske hellre pryglas på något av stadens många torg. //Reine M

Möte Nät

(Text 958) Christer Klingborg <7423>
Ärende: Netscape
Hur fungerar Netscape för MAC. Kan ni ge en beskrivning för att kora? /christer

(Text 959) Christer Klingborg <7423>
Ärende: Netscape
Vad jag egentligen menade var: Finns med någon motsvarighet till WINSOCK för att kunna köra Netscape i en MAC istället för Windows? /christer

(Text 960) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Netscape
Du behöver MacTCP och t.ex InterSLIP. Mac TCP är en komersiell produkt som finns att köpa från Apple, lär visst ingå i System 7.5. InterSLIP hittar du lite här och där, prova i monitorn. Jag har labbat en hel del men får det inte att funger, Scriptet fixar allt fram tills TIA går i gång. Därefter händer det inget.

(Text 963) Bo Kullmar <1789>
Ärende: MacSLIP
finns nu i /mac/net/tcpip.
Hämtat från ftp.sunet.se/pub/mac/info-mac/ftp. Hämtar ni därifrån så kan ni använda programmet hexbin i unix för att göra om BinHex filerna redan IN-NAN ni laddar ner dom till Mac. Även Macunpack finns och den körs med kommandot macunpack. macunpack -H ger info.

(Text 972) Lennart Jolerus <9253>
Ärende: WWW and Netscape via abc.se
spara jag undrar hur man ställer in interSLIP och Mac TCP för att kunna köra det på abc.se. Ar det ngn som vet. man skall tydligen logga in med ex:vis ZTerm först och sedan starta Netscape. Tydligen används ngt som heter TIA på abc vad nu det är? Jag har kört WWW via swipnet med tio timmars prov-abonnemang och då loggade man in direkt med Netscape. Hursjutton gör man här?? Jag är fortfarande mkt novis i detta textbaserade system (ny medelm förra veckan) Finns ngt som har svaret hjälpa mig. Det är även bra att svara i min ladda på idg.online men en skärmdump. jag gillar bäst grafiska applikationer. STOR önskan om hjälp!! ni macare har på abc för vi är väl fler har jag förstått lennart_jolerus@EÉ at online.idg.se FirtsClass08-411055. tack på förhand!!

(Text 973) Bo Kullmar <1789>
Ärende: WWW and Netscape via abc.se
Du tillämpar de anvisningar som finns i filen www.zip som du hittar i /text/internet/www. Den är skriven för MS-Windowsprogrammet Trumpet så du får översätta detta till Macvärlden. Jag har just hört att MacTCP version 1.x.x är fri och den finns i programbanken i /mac/net/tcpip. Den behöver du ifall du ej vill köra version 2 som följer med Mac OS 7.5, men som också kan köpas separat av en Mac återförsäljare. Sedan

behöver du en SLIP programvara som t.ex. InterSlip eller MacSLIP. Den förstnämnda är shareware eller fri och finns i programbanken i biblioteket /mac/net/tcpip. Den andra är kommersiell och kosta ca 500-600 kr. ISDN Group of Sweden säljer den.
Jag avser att göra anvisningar för detta så är det någon som får till det så vill jag ha förslag hur man sätter upp det. Efter-som klubbens Performa 630 har MacOS 7.5 så kan jag bara göra anvisningar för hur man gör detta med MacTCP version 2. Jag kommer att testa detta när jag får tid, vilket kan dröja.
ISDN Group of Sweden säger att InterSLIP är svår att sätta upp och att MacSLIP som de säljer är mycket lättare...

(Text 976) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Macintosh mot klubben med Netscape
Skall man köra Netscape hit så krävs följande:
Programmet Netscape, finns i biblioteket /mac/net/internet MacTCP. Version 1 är fri och finns i /mac/net/tcpip biblioteket. Version 2 följer med OS 7.5 och kostar pengar men följer med OS 7.5. Sedan behöver man en SLIP programvara. InterSLIP är fri och finns i biblioteket /mac/net/tcpip. Dock måste man fixa lite script för den är inte så enkel att köra som Trumpet för Windows eftersom allt måste köras med script. Den verkar i alla fall köra till en början så ni kan ta och testa vidare. Är det någon som får scripten att fungera så vill jag ha dom hit igen.
Jag har även skrivit lite i readmefilen som följer med i arkivet.

(Text 978) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Macintosh mot klubben med Netscape
Jag har nu gjort nya försök med script. Skickade nu upp dom som mac_abc.sit i stället och den ligger i /text/internet/www. Jag har nu börjat förä mig på scriptspråket och kommit underfund med hur det fungerar. Skall man köra den måste man gå in på den första filen som heter ABC och ändra medlemsnummer och ev. lägga till riktnummer.

(Text 979) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Macintosh mot klubben med Netscape
Lennart Jolerus rapporterar i Mail att mina nya script faktiskt fungerar! Han har i natt kört Netscape uppringt från Mac mot klubben! Något modem har nog hängt sig också till följd av detta, men vi får snart in de nya US Robotics-modemen så det löser sig också.

(Text 987) Lennart Jolerus <9253>
Ärende: InterSLIP MacTCP och Netscape mot ABC
Behov av support!! Finns det någon av er Macanvändare som kört Netscape via InterSLIP och MacTCP mot abc-servern och som vet hur man kan ställa in InterSLIP och MacTCP för att det skall fungera idag? Jag har tidigare provat men framgång under 2 veckor och surfat en hel del förvanansvärt lätt. Har

anvant det script som Bo Kullmar skrivit. Det har funkade nästan till 99%, men numer är det stop, blir ej uppkopplad mer på Inet via InterSLIP.

Sedan i lördags sa far jag ej längre Auto-login och TIA startar ej. Något hant efter de nya modem installerats, eller? Tydligt har även pc-användare i klubben problem med att komma ut p www med grafiskt anvandarapplikation som ex:vis Netscape, autologin fungerar ej. Finns ngn av klubbens datakunniga som kan hjälpa till att ordna detta. Självt kan jag inget om script. Jag vora väldigt tacksamt isafall. mvh Lennart Jolerus m9253Émsg.abc.se

(Text 998) Arne Nordenberg <6563>

Ärende: NetScape

Till PC så behöver man ju Winsock + NetScape men vad behöver jag i stället för Winsock när jag vill köra med Macintosh?

(Text 1000) Lennart Jolerus <9253>

Ärende: Ang Netscape & TCP

Jag har under mer än en månad försökt att få Netscape att fungera tillfreds men det har varit lite svart. Vi som har Macintosh och använder det mot ABC verkar vara en undanskymd minoritet. Jag har väntat mer än 4 veckor på att hjälp med installationerna för att köra InterSLIP & Netscape sakert. Detta är vad jag kommit fram till fungerar ibland. Hej, Arne

IP Address:

Class:

C Address: 192.0.0.0

Subnet Mask: 255.255.255.0

Bits: 8

Net:

Subnet:

Node:

Net: 24

Subnet: 0 Node: 0

Routing Information:

Gateway Address: 192..36.170.254

Domain Name Server Information:

Domain: abc.se

IP Address: 170.36.170.12

Default: yes

Obtain Address:

Manually - Server X Dynamically -

Ar det ngn som har en bättre lösning, kom med förslag mvh Lennart Jolerus m9253

(Text 1011) Arne Nordenberg <6563>

Ärende: Söker scrip av Ernst och BK Bosse har skrivit något som heter DialTIA och Ernst har skrivit ett som heter ErnstTIA.sea. Kan inte hitta något på de namnen med kommandot "find" i Monitor. Har "manuellt" tittat igenom /upload/mac, /mac/net, /mac/net/internet, /mac/net/eudora, /mac/net/ncsa och /mac/net/tcpip utan resultat. Någon som har någon ide om var de kan finnas?

(Text 1012) Arthur Sundqvist <9409>

Ärende: frn Arthur Sundqvist m9409

Jag ser att det fortfarande finns frgor angående MacTCP/SLIP/DIALTIA och Gatewayscript. Ernst N hade ett inlägg för ett tag sedan som satte mig på spår och det funkade. Jag har konfigurerat exakt som Ernst och jag använder och också Bo

Kullmars DialTIA. Tack Bo och Ernst. Allt funkade perfekt och Netscape surfar surfar och surfar. WAO. Allt som behövs finns i programbanken. Lycka till. Frga mer specifikt så vi får ut alla Macar på nätet. All info finns.

(Text 1013) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Söker scrip av Ernst och BK Du hittar dom inte eftersom du söker hefter fel filnamn. De finns, som alla andra liknade filer i /text/internet/www biblioteket.

(Text 1014) Bo Kullmar <1789>

Ärende: frn Arthur Sundqvist m9409 Min ambition är att göra lika bra anvisningar för detta som finns för Windows. Kommer att försöka få tid till att jobba med det i helgen. Läger upp förslag i monitor som ni får titta på när jag är klar.

(Text 1015) Arne Nordenberg <6563>

Ärende: Söker scrip av Ernst och BK Litade på Ernst att skulle beta DialTIA och ErnstTIA.sea. Hittade ernsttia.sea i /text/internet/www och inte i /mac/net. Och DialTIA hittade jag som mac_abc.sit. Dock fick jag dem INTE att fungera! :-)

(Text 1016) Arne Nordenberg <6563>

Ärende: frn Arthur Sundqvist m9409 Ja, det finns frågor. Jag har laddat ner ErnstTIA och DialTIA och följt anvisningarna från Ernst och det fungerar INTE! :-)

Har en hel del funderingar - varför två script? Det ena startar och lämnar sedan över till det andra!? Dessutom avslutar det ena scriptet efter att det kommit till "Tryck RETURN" sedan lämnar det över till det andra. Det börjar med att leta efter "Tryck RETURN", det har ju redan lämnats av systemet. Kan script nummer två läsa "retroaktivt" och läsa in det från skärmen? "Tryck RETURN" har ju lämnats av systemet så script två kan ju inte få det till sig!?

(Text 1017) Lennart Jolerus <9253>

Ärende: Angående Script

Jag har för egen del fått script hämtade från IDG Online hos MacWorld att fungera bättre än de script Bosse ordnade. Den version jag kör går på engelska utan översättning till svenska. Lennart Hakansson på MW har lagt upp dem i MW arkiv testa dem istället tills vidare så far vi kanske se mer av :-)

istället för :-)

(Mvh Lennart m9253)

Jag har provat ...

SEARCH & FIND -

ett program för Windows. Jag har köpt mitt av DUSTIN AB. Det kostade 695 kronor exkl. moms. Installationen lekande lätt och tog så kort tid att jag inte iddes ta tiden.

Problemet

Många är vi PC-ägare som samlar på oss en massa program- och dokumentationsfiler av både sådant som vi behöver, men mest sådant som vi bara kommer att behöva ta fram vid något enstaka tillfälle.

– Var sjuttons plåtar har jag den filen nu igen? Känner Du igen sådana funderingar?

Några förslag till lösning

Vill jag snabbt hitta en fil och något så när vet filnamnet, så brukar jag använda ett Public Domain program som väl från början hette något i stil med WHEREIS, men som jag gett det nya namnet HITTA.COM. Skriver jag HITTA *.TPU så får jag se alla filer med typbeteckningen .TPU på hela disken.

Det finns rutiner i Norton Commander, PCTOOLS som gör liknande saker, liksom Filhanteraren i Windows.

Komplikationer

Avsevärt svårare är det när man letar efter någon instruktion i någon dokumentationsfil som finns någonstans på hårddisken. Min uppfattning om datormanualer är att alla instruktioner bör finnas i textfiler på hårddisken, så att man snabbt kan söka rätt på ett visst ställe.

Nästan omöjligt att hitta blir det om man letar efter en viss textsnitt bland tusentals textfiler. Den som är redaktör eller advokat upplever sannolikt sådana sökproblem. Självt är jag dokumentöversättare till yrket, och kan jag hitta en viss text så tjänar jag till och med pengar på den. Jag översätter huvudsakligen polska dokument till svenska, såsom personbevis, dödsbevis, giftermålslicenser, skilsmässor, tullhandlingar, sjukhusjournaler om kirurgiska ingrepp, gymnasiebetyg, universitetsbetyg etc. Inte sällan är det samma slag av standardtext som upprepas med vissa variationer och olika personuppgifter i dem.

– Tänk om man snabbt kunde hitta något gammalt liknande skolbetyg och bara byta ut namn och vissa personuppgifter för någon ny person och förvandla datorn till något slags jack-potmaskin som sprutade ut en massa stålar varje timme, var min naiva tanke för femton år sedan, när det här med smådatorer var nytt.

Search & Find

Det gör jag ofta i dag, men vägen till mina drömmars mål har varit krokig och kantad av många dyra felköp av program. Härförleden hittade jag det engelskspråkiga programmet Search & Find för Windows. All Files At Your Fingertips, lovade man och det håller verkligen vad det lovar.

Indexering

Programmet bygger på att man regelbundet indexerar alla sina filer på hårddisken. Själv har jag ca 150 M program och texter på min hårddisk. Installationen tog bara några minuter och sedan körde jag det förinställda "DEFAULT" på rubb och stubb. Det tog tyvärr två timmar på min 486-66 med hårddisk som har 10 ms åtkomsttid (med andra ord en tämligen rask kärre). I fortsättningen bryr sig programmet bara om de filer som nyttillkommit eller ändrats, och det går avsevärt fortare.

Indexeringen söker igenom varenda fil i ett visst bibliotek och kollar om den redan är indexerad. Är den inte det så går filen igenom ord för ord på något osynligt och klurigt sätt och anknytes till pekare som talar om var någonstans filen finns på hårddisken.

Till vardags nöjer jag mig med att bara indexera nyss levererade uppdrag som ligger på en viss area. Man kan nämligen skapa sig vissa arkiv och bestämma vilka bibliotek som skall finnas där och nöja sig med att indexera ett sådant arkiv.

En praktisk grej med Search & Find är att man kan tidsinställa underverket att sköta indexeringen i bakgrunden vid ett visst klockslag medan man gör något annat i Windows. Då visas - om man vill - en speciell markör med en triangulär visare som rör sig runt inne i en cirkel, så att man vet att indexering pågår i bakgrunden. Att indexera en hel arbetsdags textproduktion går på 1-2 minuter.

Bortslarvade texter

I mitt jobb måste jag då och då leta rätt på någon text som en kund slarvat bort. Om jag inte har det exakta ordnumret, så hittar jag den inte. Häromdagen var det en fantast som trodde jag kunde trolla fram en översättning från år 1984.

- Du har den väl i datorn, sade den förhoppningsfulla. Jodå, men det gäller att hitta den också.

Kanske jag vet att namnet "Bergström" förekommer i texten och att det kanske också står något om "införsel i arbetslön". Men vid en sökning vill jag helst inte få träff på hundratals filer, utan bara en handfull att leta vidare i.

Sökning

Sökning innebär något så enkelt som att fylla i ett sökschema som ser ut så här:

Find Bergström.
And införsel
Or
Not

Sedan klickar man på en knapp som visar en bild av ett förstöringsglas och texten "Search" Punktenefter "Bergström" anger att sökningen skall ske exakt på det som skrivits - "införsel" står utan punkt och det innebär att även ord som "införselbevis" etc också hittas.

Sökningen ovan innebär sökning på hela hårddisken och att hitta en text som innehåller namnet "Bergström" och handlar om "införsel".

All text sökbar!

Observera! Det spelar ingen roll om texten producerats som Ascii eller med ordbehandlingsprogrammet Word 2.0 eller Wordperfect 5.1 etc etc eftersom Search & Find automatiskt identifierar vad det är frågan om för fil.

När alla dokument som uppfyller sökvillkoren har hittats, visas en logg-lista med sökväg och filnamn. Man kan då klicka med vänster musknapp och glutta i dokumentet och stega sig fram till de olika ställena där sökorden finns, eller klicka med höger musknapp så startar automatiskt Word 2.0 och dokumentet läses in i den texteditorn om det nu var en sådan fil. Vardeten Wordperfect-fil så startar Wordperfect etc etc Det går att förinställa olika ordbehandlingsprogram, eller låta Search & Find sköta det här själv. Via ett "klippbord" går det också att saxa ut valda delar av en text och flytta till andra dokument.

Programmet hanterar även dBASE-filer, kalkylark etc etc Symbolerna är ganska lätta att förstå sig på för kommandon som: Visa hittat dokument - Gå till nästa dokument - Backa till föregående dokument.

DOS-masochist gör avbön

Som gammal DOS-man har jag alltid varit föraktfull mot Windows och symbolknappar och tyckt att detta är för "dressede apor" eller analfabeter. Men programmen är i dag så pass komplicerade att

man faktiskt får ett ganska gott minnestöd av sådana här symboler.

Vi gamla DOS-chaffisar är antagligen så vana vid att datoriskt lidande, att vi med tiden blivit ett slags datoristmasochister som får utlopp för perversa njutningar i form av kommandon i stil med xcopy

c:\winword\warb
a:\adm\slusk /s/e/a

- dvs sådant som får en nybörjare att önska att han aldrig mera skulle behöva röra en dator.

Men jag gör avbön och förklarar att jag faktiskt hänger med. Jag kör både DOS och Windows.

Det här Search & Find och en hårddisk på 512 M skulle jag ha behövt ha redan för 15 år sedan. Och hade jag då startat med Windows hade jag förmodligen aldrig ens öppnat en manual på något språk.

Behöver man ett sådant här program?

Jag tror nog att den som skriver en massa manualer, datorartiklar, sysslar med en massa protokoll i föreningsverksamhet har stor nytta av ett sådant här sökprogram.

Skall sanningen fram så använder jag i riktigt knepiga fall ändå min gamla hederliga MAGELLAN för DOS. Den kan göra speciella strukturerade sökningar som inget annat program jag känner till. Men MAGELLAN finns tyvärr inte för Windows och understöds inte längre av leverantören.

Sammanfattande omdöme

Search & Find är det bästa jag köpt på länge. Med den hittar jag i stort sett allt. För vissa speciellt knepiga sökningar är dock fortfarande MAGELLAN bäst. Den som gör sig av med Magellan är en galning. Den som inte kan köpa den får dock inte för saken och friskrives från galenskap.

Gamla Dos-progg står sig.

<8355>

Bill Leksén

Kommentar

Programmet MC kan också söka textsträngar. Den saknar visserligen pausfägel och en del andra finesser, men den är gjord av klubbmedlemmen Magnus Carlsson och gratis för medlemmarna.

Grafikformat eller en röra utan like...

Det finns väldigt många olika format att spara bilder på. För inte så länge sedan, så hade alla program sina egna bildformat. I huvudsak finns det två sorters bilder; Pixelbilder och Objektbilder. Vi ska ta en snabbtitt av vad som finns bland pixelbildformaten, och vilka filnamn (extensions) de brukar ha. När man surfar omkring på nätet eller ringer runt till BBS-er så hittar man ofta bilder. De vanligaste formaten är dessa:

GIF

(Graphics Interchange Format)

Ett format som utvecklades av Compuserve 1987 för att lätt kunna använda färgbilder. GIF designades för upp till 64000 pixels, samt 256 färger från en 16.7-miljonerspalett, många bilder i en fil, och en effektiv komprimering. GIF gjordes om lite fram till 1989, så att den klarar lite fler saker, främst större format på bilderna.

Formatet var mycket populärt, fram till alldeles nyligen. På grund av att det bara klarar 256 färger så är det ett utdöende format. Andra kan ju ge 16.7 miljoner färger som dagens billiga grafikkort klarar med glans.

TIF, TIFF

(Tagged Image File Format)

Detta format utvecklades av Aldus och Microsoft, huvudsakligen som ett sätt att spara scannade bilder och för utvecklare av desktop publishing program (layoutprogram som Quark Xpress mfl). TIFF finns i många olika versioner och klasser. Version 5.0 definierar fyra olika klasser (v6.0 finns också);

TIFF-B för monokroma bilder (ett bitplan)

TIFF-G för gråskalebilder

TIFF-P för palett-färgbilder

TIFF-R för RGB bilder, typ 15, 16 eller 24bit-bilder (RGB = Röd, Grön, Blå)

TIFF-X refererar till program som klarar alla fyra klasser

TIFF kan vara både packade och opackade. Packmetoderna som används är många; LZW, Packbits (Mac RLE), Thunderscan, NeXT-metoden, och CCITT (RLE, RLEW, FAX3, FAX4).

JPG, JPEG (Joint Photographic Experts Group)

Detta är ett format som är gjort för fullfärgs och gråskalebilder. Det är meningen att JPEG ska användas till 'Verklighets' bilder, typ till fotografiska bilder; tecknade och andra realistiska bilder med få färger finns det bättre format för.

JPEG är ett 'lossy' format, dvs den tar bort färger som det mänskliga ögat har svårt att urskilja skillnader emellan. På så sätt kan man ställa in packningsgraden på sina JPG bilder. Ju mer man ställer in packningen, desto mer olik originalet blir resultatet. Resultatet med 75 procent packning, brukar ge fullgoda bilder. Vill du spara en fullfärgsbild helt intakt, använd då TIFF istället.

Förutom dessa stora bildformat så finns det som sagt en hel del till. Jag skriver lite kort om dessa:

BMP (BitMaP)

Ett opackat bildformat, Windows eget. När BMP packas kallas den ibland för RLE. Finns även anpassat till OS/2.

PCX (ZSoft Paintbrush, packad bild)

Används ofta till Faxprogram.

TGA (Targa)

Fullfärgs format, klarar 8, 15, 16, 24 och 32 bitar per pixel. Utvecklades när grafikkortstillverkaren TARGA behövde ett fullfärgsformat.

IFF (Interchange File Format)

Deluxe Paint, ursprungligen till Amiga. Kallas även ibland för ILBM, då IFF även kan innehålla ljud och text.

MAC (Macintosh picture)

Den är alltid 576 x 720 och monokrome.

NEO (Neochrome)

Ataris första ritprogram.

IMG (GEM VDI Image file)

Används ofta i ordbehandlare som vill infoga bilder.

PIC (picture)

En generell filtyp för bilder. Kan vara vad som helst. Används oftast för maskinspecifika bilder.

Bilderna sparas då på samma sätt som den är lagrad i grafikkortet. De är gjorda för att kunna läsas in på snabbast möjliga sätt.

Övriga format

Även dessa ändelser är bilder; RAW, PPM, PGM, GM, SST, CAL, R8, G8, B8, A8, CUT, GIS, ART, GOE, HRF, HAM, HA8, PBM, VI, CEL, MTV, PCJ, IBG, IMQ, PNM, RGB, QDV, QRT, RIX, SCX, SGI, BIL, PRE, ICO, RAS, IM, WPG, XBM.

Det finns många fler än dessa...

<8601>

Mikael Lindberg.

Marknaden med nya program under Windows

Musik i Windows

SilverDalen Soft introducerar en serie musikprogram för Windows från Blue Ribbons Soundworks, till rimliga priser.

EasyKeys -

Keyboard mjukvarumässigt i datorn.

Att använda EasyKeys är som att använda ett keyboard, men till en bråkdel av kostnaden. Med musen eller tangentbordet kan användaren spela ackord, melodier och riff. EasyKeys kan spela in och spara din musik. EasyKeys levereras med med färdiga musikstilar för Reggae, Rock, Rap, Country, Dansmusik, Boogie och New Orleans. EasyKeys är prissatt till 495:- + moms.

Melody Maestro -

Från din egen melodi till ett färdigt musikstycke.

Med Melody Maestro kan användaren sjunga eller gnola en stump i den medföljande mikrofonen, spela på ett MIDI-instrument eller använda musen. Melody Maestro korregerar, förbättrar och förskönar användarens utkast och hjälper till att bygga ett komplett musikstycke, inklusive ackompanjemang. Melody Maestro kan exportera MIDI-filer samt utbyta musik med SuperJAM! Pris 795:-.

Soundtrack Express -

Musik för din multimediapresentation. Soundtrack Express komponerar snabbt ny originalmusik som kan användas royaltyfritt. Den nya musiken definieras i musikstil, tempo, mm samt i exakt tid. Vad sägs om t ex en 2 minuter och 16 sekunder nyskriven Rockballad att användas helt fritt?

Soundtrack Express är även väl lämpat för att skapa hissmusik. Soundtrack Express kan exportera MIDI-filer samt utbyta musik med SuperJAM! Pris 795:-.

SuperJAM! -

musikskapande för alla, från novisen till den erfarna.

SuperJAM ger oändliga möjligheter att skapa musik där användaren har ett antal musiker och instrument till hands som spelar efter användarens instruktioner. Med möjligheter att komponera och arrangera enkelt och överskådligt är SuperJAM ett kraftfullt, stimulerande, underhållande och lättanvänt musikverktyg. SuperJam kan ta emot musik från Soundtrack Express och Melody Maestro samt exportera MIDI-filer. Pris 1.295:-.

Style Collections

Som tillhör till musikprodukterna finns samlingar med Style Collections, prissatta till 395:- per kollektion. Titlar är Classical, Cutting Edge, Dance Mix, Movie Soundtrack, Pop/Rock och World Music.

Samtliga produkter från Blue Ribbons Soundware använder Score-teknik, vilket är en revolutionerande ny teknologi och API som ger Windowsprogram tillgång till intelligent musikhantering. Score är registrerat varumärke från Blue Ribbons Soundworks som utvecklat Score-teknologin för att ge Windows-program möjlighet att komponera och framföra mmusik i realtid.

Blue Ribbon SoundWorks har sedan 1991 distribuerat musikprogram för Amiga och har nu även en serie programvaror för Windows. Dessa programvaror har använts bland annat för att skapa presentation för Staden Atlanta vid uttagningen av Olympisk Stad 1996. Programmen finns både på diskett och CD-ROM och kräver en Multimedia kapabel dator med Windows 3.1.

Aerobics framför datorn

SilverDalen Soft presenterar ett perfekt komplement till långa körningar på Internet: Fitness Partner, den datoriserade lösningen för alla som vill utöva Aerobics

och kan ta sin dator till hjälp. Programmet levereras på en CD-ROM och du får börja med att svara på enkla frågor om ålder, kön samt om du är nybörjare, medel eller avancerad utövare.

Programmet Fitness Partner ger dig därefter ett eget schema för varje veckodag, komplett med warmup, workout och cooloff. Bara att välja veckodag och sätta igång. Instruktören Roni Smaldino leder dig genom övningarna med vägledning och uppmuntrande tillrop med sin egen röst samtidigt som hon själv gör övningarna på din bildskärm.

Fitness Partner använder artificiell intelligens för att Roni Smaldinos tillrop skall varieras varje gång du kör ditt träningspass. För att förfinas anpassningen av det personliga motionsprogrammet kan användaren även ange vikt samt sex olika kroppsmått, dels nuvarande, dels önskade mått om 3 och 12 månader. Ett måttband och anvisningar för måtttagning medföljer Fitness Partner. Användaren kan efter lämnade kompletterande uppgifter begära ett specialanpassat veckoprogram, med hänsyn taget till egna förutsättningar och önskemål.

Användaren kan sedan individuellt per veckodag lägga till och dra ifrån rörelser i övningspasset. Användaren kan även förändra tempo individuellt i varje rörelse samt öka eller minska antalet gånger som rörelsen skall genomföras.

Musiktyper som användare kan välja mellan är jazz, rock eller country. Det går även att välja bort musiken helt, instruktörens Roni Smaldinos röst fungerar även om musiken är avstängd.

Fitness Partner kan hantera individuella program för hela familjen, upp till 9 olika användare kan ha sina personliga övningsprogram i Fitness Partner.

Programmet levereras endast på CD-ROM och kostar 695:- + moms. Windows 3.1 krävs.

Anders Wedebrand

De bästa programmen i programbanken

Detta är en sammanställning av Johan Persson av de program som kan vara av intresse för våra medlemmar. Redovisningen tar upp vara i programbanken programmen ligger, hur stora filerna är och slutligen en liten kommentar för att man skall veta vileket av paketen man skall ta hem

MS-DOS program och utilities

/pc/comm/div_comm_prg/lync30.zip	(66k)	"Lync version 3.0" Ett mycket litet kommunikations/terminalprogram med förvånansvärt många finesser.
/pc/comm/kermit/msk314.zip	(692k)	MS-Kermit, utmärkt terminalprogram.
/pc/comm/protocol/zmodem/gsz0717.zip	(112k)	GSZ grafisk XYZmodem 94-07-17.
/pc/comm/protocol/zmodem/tzxm220.zip	(40k)	"Texas Zmodem" En *snabb* protokolldriver för Z-modem som till skillnad från DSZ/GSZ är gratis att använda.
/pc/editor/micro-emacs/ue311ibm.zip	(75k)	MicroEmacs v3.11 EXE för IBM-PC 10/30/91.
/pc/fortune-cookie/simp.zip	(19k)	Innehåller en fortune klon för PC, skriver ett citat ur TV-programmet Simpsons vid anrop.
/pc/misc/updowna.zip	(2k)	Ett roligt program som vänder uppochnar på bildskärmen! Programmet kräver VGA och är ganska roligt att köra.
/pc/monitor/lmsg54.zip	(177k)	LMSG version 5.4 är en "offline reader" speciellt tillverkad för ABC-klubben.
/pc/net/lanman/msclinet.zip	(3539k)	Microsoft Network Client för MS-DOS, 1,44 MB disketter.
/pc/util/archive/zip/pkz204g.exe	(202k)	PKZIP/PKUNZIP version 2.04g, den bästa och snabbaste.
/pc/util/archive/zip/unz512x.exe	(148k)	Info-ZIP's UnZIP version 5.12 för DOS.
/pc/util/archive/zip/zip20x.zip	(155k)	Info-zip zip 2.0 - MSDOS EXE med support för kryptering.
/pc/util/disk/disk-free/df202.zip	(24k)	En bra "df" (disk free) utility, visar ledigt utrymme på alla anslutna diskar alt. på utvalda diskar.
/pc/util/emulators/abc80em.zip	(56k)	Ny ABC80-emulator. Nu med TKN80.
/pc/util/file/compare/diff115.zip	(90k)	GNU-diff och diff3, kan användas för att jämföra filer, klarar av matchning av filnamn (t.ex. "*.c" för alla filer med extension "c").
/pc/util/file/viewer/list90e.zip	(105k)	Den absolut bästa file-browsern, ett nödvändigt måste!
/pc/util/file/search/grep15.zip	(90k)	GNU-grep och egrep, kan användas för att söka efter uttryck i filer, klarar av matchning av filnamn (t.ex. "*.c" för alla filer med extension "c").
/pc/util/file/which/which3.zip	(9k)	Kommandot "which", visar vilket kommando som kommer att exekveras, bra då vissa kommandon kan ligga i flera bibliotek i PATH-en.
/pc/util/screen/vga/vgaset.zip	(14k)	Hantering av VGA, kan sätta antalet rader m.m.
/pc/util/unix/packages/portool.zip	(177k)	Diverse bra Unix-kommandon (innehåller cat, chmod, cp, date, du, head, ls, mv, pr, rm, strings, tail, touch, troch wc), klarar av matchning av t.ex. "*.txt" till alla filer som har extension "txt".
/pc/util/unix/tar/tar.zip	(31k)	Bra implementation av Unix-kommandot "tar", klarar dessutom av att komprimera arkiven (compress).
/upload/pc/lmsg54z.zip	(11k)	Uppdaterad abcklubb.scr med stöd för find, n YYMMDD-HHMM. Även stöd för flersides filelistningar.

MS-DOS spel

/pc/games/apogee/1rott11.zip	(3567k)	Rise of the triad version 1.1, realistiskt våldsfyllt spel typ DOOM, 386DX+, 4M ram.
/pc/games/apogee/1raptor.zip	(1885k)	Raptor version 1.0 från Apogee, 386/VGA/2M, stort skjutspel, bra!
/pc/games/apogee/bstone.zip	(1248k)	Wolfenstein i rymden, mycket bra spel från Apogee.
/pc/games/apogee/hocus.zip	(913k)	Hocus from Apogee, plattformspel i en borg.
/pc/games/apogee/x1bio.zip	(628k)	Bio Menace actionspel från Apogee.
/pc/games/apogee/keen/keen.zip	(187k)	Commander Keen game, del 1.
/pc/games/apogee/keen/keen4.zip	(634k)	Commander Keen i "Secret of the Oracle", del 4. Det fjärde i en serie på sex varav det första och denna är shareware.
/pc/games/apogee/id/dm1666sw.zip	(2386k)	DOOM version 1.666.
/pc/games/apogee/id/doomed.zip	(371k)	Editor för sparade spel i DOOM, samt fusk och kartor.
/pc/games/apogee/id/doomfq.zip	(40k)	Uppdaterad (version 5.0) FAQ (frequently asked questions) om superspelet DOOM. Fusk, tips, information mm.
/pc/games/apogee/id/doomcht.zip	(16k)	Hur man fuskar i DOOM.
/pc/games/apogee/id/doom1_a.zip	(727k)	DOOM från idSoftware (1/3).
/pc/games/apogee/id/doom1_b.zip	(730k)	DOOM från idSoftware (2/3).
/pc/games/apogee/id/doom1_c.zip	(709k)	DOOM från idSoftware (3/3).
/pc/games/apogee/wolf/1wolf11.zip	(672k)	Wolfenstein version 1.1, mycket populärt spel.
/pc/games/apogee/wolf/w1patch.zip	(20k)	Patch för 1wolf11.zip för att föra upp den från 1.1 till 1.2.
/pc/games/apogee/wolf/wlfbt.zip	(2k)	Textfil som beskriver "debug-mode" i Wolfenstein.
/pc/games/apogee/wolf/w1hidden.zip	(30k)	Lista på gömda saker i Wolfenstein.
/pc/games/demo/soddemo2.zip	(737k)	Demo på Spear of Destiny, nytt Wolfenstein spel.
/pc/games/tetris/blockout.zip	(107k)	Ett 3D Tetris; lägst CGA; träna rymdseendet! Formidabelt!
/pc/games/solutions/doom2hlp.zip	(18k)	Hjälp till alla secrets i DOOM2.
/upload/pc/descent1.zip	(1395k)	Descent - rymdspel likt DOOM, man flyger runt med ett rymdskepp i en gruva, mycket bra! härlig 3D-känsla! 15M på disken, del 1/2.
/upload/pc/descent2.zip	(1421k)	Descent - rymdspel likt DOOM, man flyger runt med ett rymdskepp i en gruva, mycket bra! härlig 3D-känsla! 15M på disken, del 2/2.

Windows program och utilities

/win3/editor/mew11.zip	(105k)	MicroEmacs version 1.1 för Windows.
/win3/editor/mewh11.zip	(162k)	Hjälpfil till ovanstående.
/win3/graph/viewer/wgif14.zip	(74k)	WinGif 1.4 - Windows 3.0 baserad GIF-viewer.
/win3/net/internet/nscap100.zip	(711k)	Mosaic Netscape version 1.00 (941217), Internet WWW-klient till Windows.
/win3/net/tcpip/tcpip32.zip	(677k)	Microsoft TCP/IP för Windows for Workgroups. Virtual mode, tar inget DOS-minne, RELEASE-VERSION.
/win3/net/tcpip/winsock.zip	(120k)	Trumpet Winsock version 1, behövs till Netscape.
/win3/sound/speak.zip	(9k)	Windows 3.1 driver till PC-högtalaren.
/win3/util/archive/zip/winzip55.zip	(266k)	WinZip drag-n-drop arkiv-hanterare med intern ZIP, stöder de flesta arkivformat.

Windows spel

/win3/games/board/minne.zip	(20k)	Ett spel för Windows 3.0 som dessutom tränar upp ditt minne! Spelet går ut på att plocka bort kort från spelplanen.
/win3/games/chess/chess321.zip	(244k)	GNU chess (schack) för Windows. Källkod följer med.

Texter och information om Internet

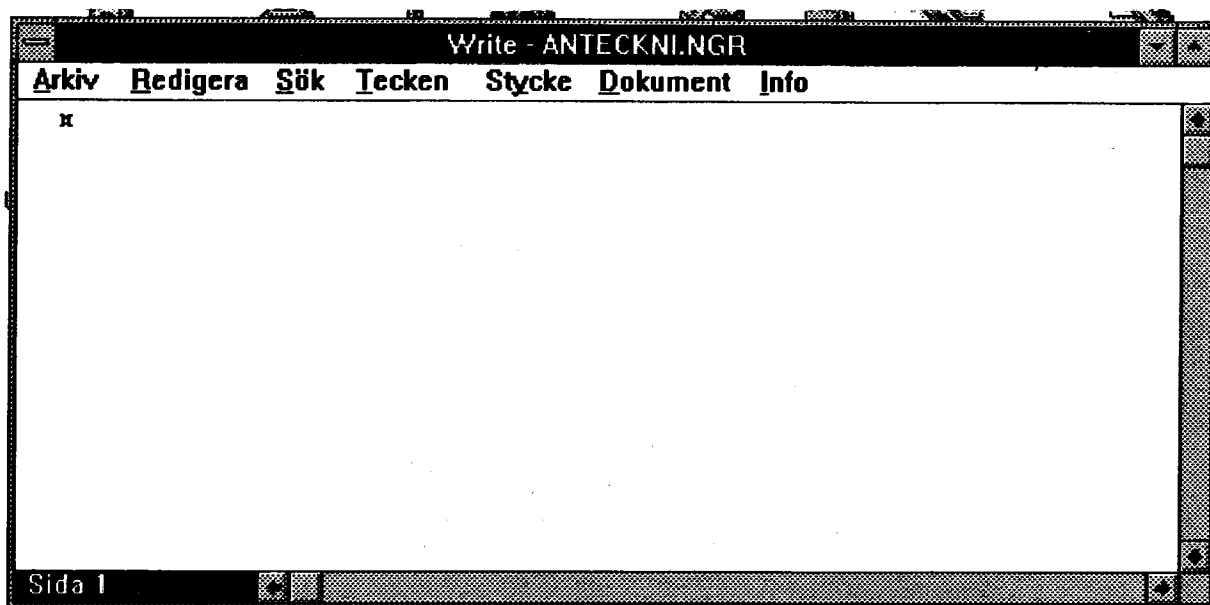
/text/internet/ftp/anonlist.zip	(261k)	Anonym FTP - host-lista, 1 december 1994.
/text/internet/ftp/anon-ftp.zip	(18k)	FAQ om anonym FTP, 1 december 1994.
/text/internet/ftp/find-src.zip	(17k)	Information om hur man finner källkoder på Internet, 12 september 1994.
/text/internet/ftp/ftpfaqsw.zip	(63k)	FAQ om Anonym FTP access (svensk översättning), från 25 maj 1994.
/text/internet/info/intman.zip	(83k)	ABC-klubbens Internetmanual version 1.0. Format Word för Windows 2.0. Kan beställas i tryckt form för 50 kr.
/text/internet/misc/inet-faq.zip	(173k)	En samling av FAQ-er om Internet, december 1994.
/text/internet/misc/smileys.zip	(2k)	Gubbar typ :) (kallas "smileys" i News) med engelsk förklaring.
/text/internet/www/wwwemail.faq	(9k)	WWW-FAQ: Hur man använder WWW via e-mail och telnet, 24 december 1994.
/text/internet/www/www-faq.faq	(92k)	FAQ om WWW, 11 december 1994.
/text/internet/www/www-list.faq	(23k)	Lista på intressanta WWW-hostar version 3.0, 11 december 1994.
/text/internet/www/www-img.faq	(30k)	WWW-FAQ: 'Inline' -bilder, 14 december 1994.
/text/internet/www/www-www.zip	(3k)	Beskrivning på hur du skall installera Netscape och komma igång med "surfandet".
/text/internet/www/htmlprim.txt	(34k)	En bra genomgång av HTML, språket som används i WWW-sidorna.
/text/internet/www/html_qui.txt	(16k)	En kort sammanfattning av HTML.
/text/internet/www/tiawww03.zip	(4k)	Bruksanvisning till Mosaic-Win32s-Tia, version 0.3.

Texter övrigt

/text/abc-bladet/abcbt100.zip	(107k)	Register över ABC-bladets artiklar och författare för åren 1980 till 1994 nr 2, version 1.00/US
/text/abc-klubben/infoabc.zip	(99k)	ABC-klubbens värvarfolder i postscriptformat, samt en textfil på innehållet.
/text/faq/unix.zip	(63k)	FAQ om UNIX, 6 augusti 1994.
/text/hackers/hacker.swe	(30k)	En svensk version av HACKER.JAR, hämtad ifrån Lysator.
/text/hackers/jargon.zip	(479k)	Hacker-jargong version 3.0.0, 27 juli 1993.
/text/misc/easter.zip	(31k)	Påskägg, information om olika "magiska" saker i olika program som t.ex. Windows version 3.1, Windows Word, Excel, ...
/text/monitor/manual.zip	(80k)	Manual för monitorn. För version 3.38, men nyheter i version 3.39 tas också upp. Word för Windows 2.0 format.
/files/treeinfo.zip	(15k)	Bibliotekssträdsinformation för biblioteken /pc, /win3 och /win-nt i ABC-klubbens programbank, 1994-10-15.
/unix/text/unix-kurs.ibm	(30k)	Unix-kurs för ABC-klubben i IBM-PC-format (svenska tecken).

Övrigt

/unix/misc_basic/msg_src.zip	(23k)	Källkoden till Unix MSG. Den är skriven för DIAB Basic-V, dvs DIABs BASIC för Unix.
/unix/misc_c/why.c	(6k)	Ett program ifrån Lysator.

Begränsad
eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds
försändelsen med den nya adressen
på baksidan (ej adressidan)

Avsändare:
ABC-klubben
Box 14 143
161 14 Bromma

Beställ ABC-klubbens

t-shirt genom att sätta in

80:- / st

inkl. porto + moms
på postgiro

629300-5

Vit med svart tryck.